

Bóg naszym Ojcem

**PORADNIK METODYCZNY
DO NAUCZANIA RELIGII
DLA KLASY I SZKOŁY PODSTAWOWEJ**

**pod redakcją
ks. Stanisława Łabendowicza**

RADOM 2020

Przewodniczący redakcji: ks. Stanisław Łabendowicz
Zespół redakcji: Katarzyna Kosmala, Lidia Murawska, Jolanta Nowak, Aneta Wrzesień

Autorzy katechez: Katarzyna Kosmala, Monika Piwowarczyk, Maria Pęczek,
s. Magdalena Reda, Anna Wolszczak, Aneta Wrzesień

Redakcja techniczna: Damian Chrzanowski, Anna Grzywacz
Skład i łamanie tekstu: Damian Chrzanowski

DECYZJA O ZATWIERDZENIU PODRĘCZNIKA DO NAUCZANIA RELIGII DLA CAŁEJ POLSKI

Poradnik metodyczny do nauczania religii rzymskokatolickiej według podręcznika nr AZ-11-01/18-RA-1/20, zgodnego z programem nauczania nr AZ-1-01/18.

Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski
Bp Marek Mendyk

Warszawa, 6 maja 2020 r.

Recenzenci: ks. dr Krzysztof Mielnicki, ks. dr Bogusław Połęcz

Imprimatur: Kuria Diecezji Radomskiej w Radomiu
Bp Henryk Tomasik, Biskup Radomski
Ks. dr Jarosław Wojtkun, Cenzor
Ks. lic. mgr Marek Fituch, Wicekanclerz Kurii
L.dz. 381/20, Radom, 15 maja 2020 r.

Wydawca:

Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu
27-600 Sandomierz, ul. Żeromskiego 4, tel. 15 64 99 700
e-mail: zamowienia@wds.com.pl, www.wds.pl

ISBN 978-83-8101-337-6

© Copyright by ks. Stanisław Łabendowicz, Radom 2020

Wydanie I

Informacja: Wydział Katechetyczny Kurii Diecezji Radomskiej
26-600 Radom, ul. Malczewskiego 1; tel./fax 48 340 62 38

Dystrybucja: Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu
27-600 Sandomierz, ul. Portowa 14, tel. 15 649 97 40
zamowienia@wds.com.pl, www.wds.pl

Druk i oprawa: Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu
27-600 Sandomierz, ul. Żeromskiego 4, tel. 15 649 97 00, fax 15 649 97 01
zamowienia@wds.com.pl, sklep24@wds.com.pl, <http://www.wds.pl>

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
--------------------	---

I. Spotykamy się we wspólnocie.....11

1. Katecheza spotkaniem dzieci Bożych	11
2. Zespół klasowy miejscem budowania wspólnoty	15
3. Znak krzyża uwielbieniem Boga	19
4. Ja i moja rodzina.....	23
5. Kościół wspólnotą wierzących.....	27

II. Bóg mnie stworzył.....31

6. Pan Bóg stworzył świat.....	31
7. Pan Bóg stworzył człowieka	36
8. Pan Bóg stworzył aniołów	39
9. Anioł Stróż moim opiekunem.....	42
10. Pan Bóg mówi do Adama i Ewy.....	46
11. Odpowiadam na Boże wezwanie	50
12. Kocham bliźniego jak siebie samego	55
13. Przez chrzest staję się dzieckiem Bożym	60

III. Bóg mnie kocha.....65

14. W kościele spotykam Pana Jezusa	65
15. Pismo Święte słowem Boga	70
16. Słucham słowa Bożego	74
17. Przykazania wyrazem miłości Boga	78
18. Niedziela dniem świętym	82

IV. Bóg troszczy się o mnie 87

19. Bóg miłosiernym Ojcem.....	87
20. Żyję we wspólnocie rodziny	92
21. Od chrztu należę do wspólnoty Kościoła.....	97
22. Wspólnota szkolna miejscem budowania relacji	102
23. Maryja Matką Chrystusa i naszą.....	106
24. Uczynki miłosierdzia w moim życiu	110
25. Naśladuję Jezusa w posłuszeństwie.....	116
26. Naśladuję Jezusa w dobroci.....	120
27. Naśladuję Jezusa w modlitwie.....	125
28. Modlitwa rozmową z dobrym Ojcem	129

V. Jesteśmy Bożą rodziną 135

29. Moje miejsce w rodzinie	135
30. Godność dziecka Bożego.....	140
31. Kocham mamę tak, jak Pan Jezus Maryję	144
32. Okazuję miłość tacie	149
33. Dziękuję Bogu za dar Bożej rodziny	153

VI. Katechezy okolicznościowe..... 157

34. Św. Stanisław Kostka – patron dzieci i młodzieży	157
35. Ze Świętą Bernadettą modłę się do Maryi.....	162
36. Modlimy się na różańcu	166
37. Święci mieszkają w niebie.....	170
38. Modlimy się za zmarłych	175
39. Pan Jezus naszym Królem	179
40. Czekamy na Pana Jezusa – Adwent.....	183
41. Święty Mikołaj uczy nas dobroci.....	188
42. Wieczerza wigilijna	193
43. Świętujemy Boże Narodzenie	198
44. Razem z Mędrcami oddajemy pokłon Jezusowi	203
45. Pan Jezus światłością świata.....	208
46. Środa Popielcowa wezwaniem do nawrócenia.....	213
47. Rekolekcje pomagają mi zbliżyć się do Pana Jezusa	218
48. Wielki Post przygotowaniem do Wielkanocy	222

49. Niesiemy krzyż z Panem Jezusem.....	226
50. Niedziela Palmowa – Pan Jezus wjeżdża do Jerozolimy.....	232
51. Wielki Czwartek	
– dziękujemy Jezusowi, że pozostał wśród nas.....	237
52. Wielki Piątek	
– dziękujemy Jezusowi za to, że oddał za nas życie	241
53. Wielka Sobota – poświęcenie pokarmów.....	246
54. Przeżywamy radość ze zmartwychwstania Jezusa.....	250
55. Dobry Pasterz prowadzi mnie przez życie.....	254
56. Oddaję cześć Maryi Królowej Polski	259
57. Wniebowstąpienie Pana Jezusa	263
58. Zesłanie Ducha Świętego	266
59. Uczestniczę w procesji Bożego Ciała	270
60. Wakacje z Panem Bogiem.....	274
 ANEKS – materiały pomocnicze.....	 279

WPROWADZENIE

Z radością oddajemy w Wasze ręce nowy podręcznik metodyczny do nauczania religii w klasie pierwszej szkoły podstawowej pt. *Bóg naszym Ojcem*. Jest on oparty o treści *Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce* z 2018 roku i *Programu nauczania religii* z 2018 roku. Głównym celem programu nauczania religii w klasach I-IV szkoły podstawowej jest wypełnienie założeń inicjacji w sakramenty pokuty i pojednania oraz Eucharystii. Nauczanie religii na tym etapie zmierza do wprowadzenia uczniów na drogę wiary i zapoczątkowania ich wychowania religijno-moralnego. W klasie I program koncentruje się wokół Osoby Boga Ojca, który stwarza człowieka na swój obraz i podobieństwo, kocha go, troszczy się o niego i czyni go członkiem swojej rodziny. Program nauczania religii w klasie pierwszej, uwzględniając charakterystyczne cechy rozwoju psychofizycznego i społeczno-religijnego pierwszoklasistów, wprowadza katechizowanych w świat Bożych i ludzkich wartości, jakie są udziałem chrześcijan od chrztu świętego. Odwołując się do międzyludzkich zachowań, związanych z powitaniem, słuchaniem, proszeniem, pochwałą, prezentowaniem osób bliskich i oczekiwaniem, zamierza pomóc uczniom zarówno w socjalizacji szkolnej, jak i aktualizacji wiary we wspólnotę Kościoła. W klasie I uczeń wchodzi w nową dla niego rzeczywistość, jaką jest szkoła. Podjęcie nauki szkolnej wiąże się z różnego rodzaju spotkaniami – przede wszystkim z rówieśnikami, nauczycielami i katechetami. Jest to dobra okazja, aby dziecko poznało i rozwinęło w sobie podstawowe umiejętności komunikacyjne i społeczne. Te umiejętności są równocześnie przydatne podczas przeżywania liturgii eucharystycznej, do której dziecko jest przygotowywane od I klasy szkoły podstawowej. Odkrywanie śladów Boga przez dziecko dokonuje się w różnych miejscach i sytuacjach, przede wszystkim w domu rodzinnym, w szkole, w Kościele i w przyrodzie.

Program klasy I zakłada podział treści na cztery działy. Punktem wyjścia jest ukazanie wspólnoty, którą stanowi najbliższe otoczenie dziecka, a także głównych miejsc i znaków, z którymi spotyka się człowiek wierzący (dział I – *Spotykamy się we wspólnocie*). Następnie ukazuje się człowieka jako istotę stworzoną przez Boga oraz świat aniołów, które są darami miłości Boga (dział II – *Bóg mnie stworzył*). Na tym etapie pragnie się przybliżyć Boga, który kocha człowieka, jest mu bliski (dział III – *Bóg mnie kocha*), troszczy się o niego (dział IV – *Bóg troszczy się o mnie*) oraz tworzy swoją rodzinę, do której wszyscy należymy (dział V – *Jesteśmy Bożą rodziną*). Chodzi o budowanie i pogłębianie osobowej więzi z Bogiem oraz bliźni. Przewidziane zostały ponadto katechezy okolicznościowe, które katecheta może wykorzystać w określonych sytuacjach związanych z życiem uczniów i rokiem liturgicznym.

Prowadząc katechezę pierwszoklasistów należy zwrócić uwagę na to, że zostali ochrzczeni i dzięki temu otrzymali szczególne dary, stanowiące o godności bycia chrześcijaninem i dzieckiem Bożym. Należy wskazać na niepowtarzalną miłość i wierność Jezusa, objawiającą się zarówno w wypełnianiu woli Ojca, jak i trosce o każdego człowieka. Wyrazem tej troski Jezusa o człowieka jest zaproszenie skierowane w chrzcie do tworzenia z Nim wspólnoty. Fakt ów zezwala na to, aby Jezusa nazwać Przyjacielem ludzi, a także by w imię tej przyjaźni podejmować wspólnie z Nim wysiłki do przezwyciężania zła i rozwijania królestwa Bożego w świecie. Świadomość chrztu u dzieci współbrzmi z poczuciem ich własnej wartości. Z właściwie pojętą świadomością chrztu wiąże się akceptacja, przeżyta nie tylko w refleksji intelektualnej, ale wyrażona w motywowanym wiarą działaniu. Pogłębieniu tej świadomości może służyć wspólny z katechizowanymi udział we Mszy świętej z celebracją chrztu świętego. Ważną rolę wychowawczą może pełnić podczas takiej celebracji zwrócenie uwagi na składane przy udzielaniu chrztu wyznanie wiary i przyrzeczenia chrzcielne czy też świętowanie dnia imienin. Wiele możliwości dostarcza przywoływanie i poznawanie świętych patronów pierwszoklasistów. Duże znaczenie wychowawcze ma uczenie dzieci wykonywania z szacunkiem znaku krzyża.

Przy redakcji podręcznika uwzględnione zostały czynniki psychofizyczne rozwoju ucznia. Podręcznik został dostosowany do etapu jego rozwoju religijno-kulturowego. Treść uwzględnia wymogi edukacyjne

na poziomie nauczania zintegrowanego. W każdej jednostce katechetycznej są wskazane: cele – ogólny i szczegółowe (wiedza, umiejętności, postawy), metody i środki dydaktyczne. Tok katechezy jest organizowany przez wprowadzenie, rozwinięcie i zakończenie. Katechezę rozpoczyna i kończy wspólna modlitwa. Zaproponowane rozwiązania metodyczne mają sprzyjać rozwojowi takich wartości jak: ufność, gotowość składania daru z siebie, uczestniczenie w życiu społeczności szkolnej, rodzinnej oraz parafialnej przez zabawę, twórczość plastyczną, inscenizacje, naśladowanie wzorców osobowych, udział w nabożeństwach. Uczeń, który ukończył katechizację po pierwszej klasie szkoły podstawowej, powinien z odpowiednim zrozumieniem wykonać znak krzyża, godnie zachowywać się w miejscach świętych, szanować osoby wprowadzające go w wiarę Kościoła, wyciszyć się, by pełniej słuchać Boga i ludzi, z należytą czcią odnosić się do księgi Pisma Świętego. Powinien także umieć z ufnością formułować proste modlitwy, wyrażać podziw, wdzięczność i uwielbienie Boga w Trójcy Świętej jedynej, posługiwać się tekstem Modlitwy Pańskiej w codziennym życiu, radośnie oczekiwać i być właściwie przygotowanym do spotkania z Jezusem Chrystusem obecnym w Najświętszym Sakramencie. Uczeń po pierwszej klasie powinien również znać podstawowe pozdrowienia chrześcijańskie i dialogi stosowane w liturgii słowa, słowa i gesty będące wyrazem wdzięczności i czci wobec Boga, wydarzenia z życia Jezusa, który zwraca się do Boga jako Ojca, przymioty Boga Ojca w świetle Modlitwy Pańskiej. Ponadto absolwent pierwszej klasy zna także sakramentalne sposoby obecności zmartwychwstałego Pana we wspólnocie Kościoła, religijne znaczenie niektórych znaków i symboli liturgicznych oraz wybrane pieśni i piosenki religijne.

Mam nadzieję, że opracowany zgodnie z powyższymi założeniami podręcznik posłuży jako dobra pomoc do przygotowania katechez w pierwszej klasie szkoły podstawowej. Na trud realizacji programu, wynikający z przyjętej misji apostołskiej, życzę wielu łask Bożych.

ks. Stanisław Łabendowicz

Radom, 20 lutego 2020 r.

I. SPOTYKAMY SIĘ WE WSPÓLNOCIE

1. KATECHEZA SPOTKANIEM DZIECI BOŻYCH

Cel ogólny

Wprowadzenie w życie zespołu klasowego jako katechetycznej wspólnoty dzieci Bożych.

Zapoznanie z pozdrowieniami świeckimi i chrześcijańskimi.

Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- nazywa katechezę miejscem spotkania z Bogiem,
- podaje formy powitań oraz pozdrowień świeckich i chrześcijańskich (E.3),
- wymienia elementy budujące wspólnotę (gry i zabawy integracyjne, wspólne śpiewy itp) (E.3.1),
- określa katechezę miejscem spotkania dzieci Bożych.

Umiejętności

- zapoznaje się z zespołem klasowym i katechetą (E.3.1),
- nawiązuje kontakty z rówieśnikami i dorosłymi (E.3.4),
- używa pozdrowień świeckich i chrześcijańskich (B.13.2),
- wyjaśnia, w jaki sposób Pan Bóg jest obecny w czasie katechezy.

Postawy

- poznaje i akceptuje wszystkie osoby we wspólnocie klasowej (E.3.b),
- z szacunkiem zwraca się do innych osób w klasie i w szkole (E.3.a),
- współpracuje z rówieśnikami i nauczycielami (E.3.a),

- przestrzega zasad obowiązujących w szkole (E.3.a),
 - pielęgnuje więzi koleżeństwa i przyjaźni (E.3.b),
 - okazuje radość z przyjęcia do wspólnoty Kościoła (E.4.b).
-

Metody

Śpiew, techniki multimedialne, zabawa integrująca, rozmowa kierowana, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, autorefleksja, recytacja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, nagranie z piosenką, ilustracje: Pan Jezus z dziećmi, dzieci w kościele, dzieci modlące się w domu, dzieci uczestniczące w katechezie.

MODLITWA

Śpiew: „Bóg kocha mnie”.

WPROWADZENIE

Zabawa integrująca.

Jesteśmy razem, ale jeszcze się nie znamy. Dlatego proponuję, abyśmy usiedli w kręgu i wymienili swoje imiona.

Znamy już nasze imiona. Cieszę się, że będziemy spotykać się cały rok na katechezie. Na naszych spotkaniach będzie Ktoś najważniejszy, kto nas bardzo kocha, Pan Bóg. Będziemy starali się dowiedzieć, co Pan Bóg, nasz Ojciec, do nas mówi i będziemy uczyć się słuchać Go. Katecheza jest spotkaniem z Panem Bogiem.

Nasze spotkania będziemy rozpoczynać i kończyć pozdrowieniem chrześcijańskim: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”, „Na wieki wieków. Amen”.

Nauka pozdrowienia chrześcijańskiego.

ROZWINIĘCIE

– Jak spędziliście wakacje?

Wakacje – czas wypoczynku, radosnych przeżyć oraz wielu spotkań z kolegami, przyjaciółmi – już się skończyły. Pan Bóg, nasz Ojciec, również pragnie się z nami spotkać. Pan Jezus bardzo kochał dzieci, pragnął je mieć przy sobie. Dlatego, gdy uczniowie zabraniali dzieciom zbliżyć się do Niego, Pan Jezus zwrócił im uwagę, aby nie przeszkadzali Mu w spotkaniu z dziećmi. Posłuchajcie, co do nas mówi.

Odczytanie tekstu biblijnego.

„Pozwólcie dzieciom przychodzić do Mnie, nie przeszkadzajcie im” (Mk 10,14b).

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Pana Jezusa z dziećmi.

Analiza tekstu biblijnego.

- Z kim Bóg pragnie spotkać się?
- Dlaczego Bóg pragnie spotykać się z dziećmi?

Na początku katechezy powiedzieliśmy, że Pan Bóg mówi do nas. Jest zawsze obecny na katechezie i chce, byśmy Go słuchali.

- Gdzie możemy słuchać Pana Boga?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających dzieci modlące się w kościele podczas Mszy Świętej, w domu oraz w szkole podczas katechezy.

Powinniśmy wyciszyć się, zostawić wszystkie nasze zajęcia i zabawy, a czas poświęcić uważnemu słuchaniu Pana Boga. To będzie oznaczało, że bardzo kochamy Pana Boga oraz chcemy spotykać się z Nim i usłyszeć, co On do nas mówi.

- Jak należy zachowywać się na katechezie?

Spotykając się razem na katechezie, powinniśmy troszczyć się o to, by nasze spotkania z Panem Bogiem były jak najbardziej owocne i pogłębiały naszą przyjaźń z Nim.

ZAKOŃCZENIE

Pan Bóg nas kocha i chce się z nami spotykać na katechezie. Wszyscy tworzymy wspólnotę dzieci Bożych.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Jak słucham słów, które kieruje do mnie Pan Bóg?
- Co zrobię, aby jak najlepiej uczestniczyć w katechezie?

Recytacja wiersza: „Pan Bóg gromadzi nas”.

Czekasz, Boże, na Twe dzieci
w ołtarzu kościoła
i na katechezie.
Przychodzę więc Ci powiedzieć,
że zawsze i wszędzie
kochać Ciebie, dobry Boże,
moje serce będzie.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Katecheta rozpoczyna modlitwę. Dzieci kończą prośby słowami: Pomagaj nam dobry Boże.

Panie Boże, wiemy, że jesteś naszym najlepszym Ojcem. Cieszymy się, że mówisz do nas i dlatego Cię prosimy:

- abyśmy uważnie słuchali, gdy mówisz do nas na katechezie, dzieci: Pomagaj nam, dobry Boże.
- abyśmy chętnie przychodzili na katechezę i poznawali Ciebie, dzieci: Pomagaj nam, dobry Boże.
- abyśmy Cię coraz bardziej kochali. dzieci: Pomagaj nam, dobry Boże.

„Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”.

2. ZESPÓŁ KLASOWY MIEJSCEM BUDOWANIA WSPÓLNOTY

Cel ogólny

Wprowadzenie w życie zespołu klasowego jako katechetycznej wspólnoty dzieci Bożych.

Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje zasady obowiązujące w zespole klasowym (E.3.4),
- wymienia elementy budujące wspólnotę (gry i zabawy integracyjne, wspólne śpiewy itp) (E.3).

Umiejętności

- nawiązuje kontakty z rówieśnikami i dorosłymi (E.3.4).

Postawy

- poznaje i akceptuje wszystkie osoby we wspólnocie klasowej (E.3.b),
- z szacunkiem zwraca się do innych osób w klasie i w szkole (E.3.a),
- współpracuje z rówieśnikami i nauczycielami (E.3.a),
- przestrzega zasad obowiązujących w szkole (E.3.a),
- pielęgnuje więzi koleżeństwa i przyjaźni (E.3.b).

Metody

Pogadanka, zabawa integrująca, rozmowa kierowana, ekspozycja, analiza tekstu źródłowego, recytacja, autorefleksja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, kłębek wełny, ilustracja przedstawiająca Pana Jezusa bawiącego się z dziećmi, tekst wiersza.

MODLITWA

Znak krzyża świętego: „W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”.

WPROWADZENIE

Pogadanka.

– Co można zbudować?

Zabawa integrująca.

Budujemy wspólnotę klasową – „Pajęczyna”.

Katecheta ma kłębek wełny. Trzymając jeden koniec nici, rzuca kłębek wybranej osobie, której imię wcześniej wymawia, ona zaś rzuca komuś innemu, trzymając swój kawałek nici. Staramy się, by kłębek wędrował w różnych kierunkach. Gdy nić dotrze już do wszystkich, możemy podnieść ręce do góry, by zobaczyć więź, która nas łączy.

Katecheta zwraca uwagę na więź między ludźmi.

Podsumowanie zabawy.

Nie było to łatwe zadanie, ale dzięki wspólnemu wysiłkowi udało nam się zbudować pajęczynę.

– Jak czuliście się, tworząc naszą pajęczynę?

Klasa to zespół dzieci, które mają wspólne zajęcia, lubią się ze sobą, bawią się razem, spotykają się w szkole i spędzają ze sobą dużo czasu. Na katechezie będziemy poznawać Boga i budować wspólnotę klasową.

ROZWINIĘCIE

Pan Jezus wychowywał się we wspólnocie rodzinnej. Mieszkał z rodzicami w Nazarecie.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego:

„Jezus zaś czynił postępy w mądrości, w latach i w łasce u Boga i u ludzi” (Łk 2,52).

Analiza tekstu biblijnego.

– W czym Pan Jezus czynił postępy?

- Co to znaczy, że Jezus czynił postępy?
- Co możemy zrobić, aby każdy z nas czuł się dobrze w klasie?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Pana Jezusa w Nazarecie bawiącego się z innymi dziećmi.

Pan Jezus wychowywał się we wspólnocie rodzinnej. Mieszkał z rodzicami w Nazarecie. Był dobrym i mądrym dzieckiem. Jest dla nas przykładem budowania wspólnoty. Aby nasza klasa była miejscem budowania wspólnoty, należy: dawać dobry przykład innym dzieciom, wyróżniać się pracowitością, modlić się, pomagać sobie nawzajem, żyć ze sobą w zgodzie i miłości, przestrzegać ustalonych zasad, które obowiązują w szkole, z szacunkiem odnosić się do swoich kolegów i koleżanek oraz nauczycieli, wspólnie się bawić.

ZAKOŃCZENIE

Wszyscy należymy do wspólnoty klasowej.

Recytacja i analiza wiersza: „Moja klasa”

W mojej klasie fajnie jest,
wszyscy zgodnie bawią się.
Ania z Julką grają w klasy,
Kacper z Antkiem robią strachy.
Razem ze sobą rozmawiamy,
lecz czasami się wygłupiamy.
Nasza pani lubi nas,
zawsze znajdzie dla nas czas.
My jej chętnie pomagamy
i za to słoneczka od niej mamy.
Wszyscy lubimy naszą klasę,
dobrze czujemy się w niej.
Jesteśmy jedną wielką wspólnotą,
w której dobro i miłość rozwija się.
(Monika Piwowarczyk)

Pan Jezus uczy nas, jak mamy budować naszą klasową wspólnotę.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

– Jak odnoszę się do moich koleżanek i kolegów w klasie?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Katecheta: Dziękujemy Ci, Panie Boże za naszą klasę.

Uczniowie powtarzają: Dziękujemy Ci, Panie Boże.

3. ZNAK KRZYŻA

UWIELBIENIEM BOGA

Cel ogólny

Zapoznanie z pozdrowieniami świeckimi i chrześcijańskimi.

Ukazanie prawdy, że znakiem krzyża pozdrawiamy Pana Boga.

Kształtowanie postawy szacunku wobec znaku krzyża i świątyni jako domu Bożego.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- wymienia słowa, jakie mówimy, czyniąc znak krzyża,
- rozróżnia znak krzyża; krzyż w kościele, domu rodzinnym, sali szkolnej itp. (B.2),
- wskazuje, że znakiem krzyża pozdrawiamy Pana Boga.

Umiejętności

- objaśnia, jak powinniśmy wykonywać znak krzyża (B.2.1),
- wykonuje poprawnie znak krzyża (B.2.2),
- wykonuje z szacunkiem znak krzyża świętego (B.2.b),
- uzasadnia, że krzyż jest znakiem naszej wiary.

Postawy

- planuje starannie wykonywać znak krzyża (B.2.b),
- okazuje szacunek wobec krzyża (B.1.a).

Metody

Pogadanka, analiza tekstu biblijnego, śpiew (z gestami), ekspozycja, gra dydaktyczna, techniki multimedialne, autorefleksja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, klocki, ilustracja przedstawiająca Pana Jezusa na krzyżu, ilustracja przedstawiająca dzieci wykonujące znak krzyża, nagranie z piosenką.

MODLITWA

Znak krzyża świętego.

WPROWADZENIE

Idąc do kościoła, szkoły, spotykamy się z różnymi ludźmi.

- Co należy zrobić, widząc znajomą osobę?
- Jak pozdrawiacie osoby, z którymi się spotykacie?
(dzieci mogą pokazać, jak się pozdrawiają, witają)

Na naszych spotkaniach witamy Pana Boga, czyniąc znak krzyża świętego. Ten znak ułożymy wspólnie z klocków.

Każde dziecko bierze do ręki jeden klocek. Dzieci wspólnie z katechetą układają duży krzyż.

- Co ułożyliśmy z klocków?
- Gdzie w naszej sali znajduje się krzyż?
- Gdzie jeszcze widzieliście krzyż?

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„zabrali zatem Jezusa. A On sam dźwigając krzyż wyszedł na miejsce zwane (...) Golgota. Tam Go ukrzyżowano” (J 19,16b-18a).

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Pana Jezusa na krzyżu.

Analiza tekstu biblijnego.

- Kto dźwigał krzyż?
- Gdzie ukrzyżowano Jezusa?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającą dzieci wykonujące znak krzyża.

- Jakie słowa wymawiamy, czyniąc znak krzyża?
- Jak powinniśmy wykonywać znak krzyża?

Katecheta ćwiczy z dziećmi staranne wykonywanie znaku krzyża.

„W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego” – tymi słowami chwalimy, czyli wielbimy Boga Ojca, Jego Syna – Pana Jezusa i Ducha Świętego. Jest to krótka modlitwa, ale bardzo piękna. Znak krzyża powinniśmy zawsze wykonywać uważnie i starannie.

ZAKOŃCZENIE

Każde dziecko czyni znak krzyża, a katecheta poprawia lub pomaga właściwie go uczynić.

*Nauka piosenki z gestami: „W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”.
(odtworzenie nagrania z piosenką)*

W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego,
tak można najprościej modlić się do Niego.
Do Boga, co właśnie uśmiecha do nas się
i niebo przybliżyć swym dzieciakom chce.

Propozycja gestów do piosenki:

W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. *(czynimy znak krzyża)*
Tak można najprościej modlić się do Niego. *(składamy ręce)*
Do Boga, co właśnie uśmiecha do nas się. *(wyciągamy ręce w górę)*
I niebo przybliżyć swym dzieciakom chce. *(wykonujemy gest przybliżania do siebie)*

Pan Bóg kocha nas i pragnie, abyśmy Go również kochali. Jeżeli kogoś kochamy, to pragniemy, jak najczęściej spotykać się z nim i rozmawiać. Starannie wykonując znak krzyża, pokazujemy, że kochamy Pana Boga.

Krzyż jest znakiem naszej wiary.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Jak wykonuję znak krzyża?
- Jak odnoszę się do krzyża?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew (z gestami): „W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”.

4. JA I MOJA RODZINA

Cel ogólny

Uświadomienie prawdy, że miłość rodziców jest przejawem miłości Boga.
Kształtowanie postawy szacunku dla rodziców.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że miłość rodziców jest darem Boga (A.2.b),
- wymienia i nazywa osoby znaczące w jego życiu.

Umiejętności

- wymienia przykłady budowania dobrych relacji we wspólnocie rodzinnej (E.2.2),
- objaśnia, jak należy odpowiadać na miłość rodziców,
- charakteryzuje wspólnotę rodzinną (E.2.1),
- wskazuje różne sposoby okazywania miłości w rodzinie.

Postawy

- wyraża Bogu wdzięczność za dar rodziny i bliskich (E.2.a),
- wyraża posłuszeństwo i szacunek wobec rodziców, opiekunów i dziadków (E.2.b), – stara się o budowanie dobrych relacji w rodzinie (E.2.c).
- okazuje pragnienie życia z samym sobą i innymi (E.1.d).

Metody

Ekspozycja, pogadanka, analiza tekstu biblijnego, śpiew (z tańcem), techniki plastyczne, techniki multimedialne, pantomima, zabawa, autorefleksja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracje przedstawiające rodzinę, nagranie z piosenką.

MODLITWA

Śpiew: „Bóg dobry jest”.
(odtworzenie nagrania z piosenką)

WPROWADZENIE

Pogadanka.

- Kto dziś przyprowadził was do szkoły?
- Kto najbardziej troszczy się o dzieci?
- W jaki sposób rodzice troszczą się o dzieci?
- Co jest najważniejsze w rodzinie?

Najważniejsza w rodzinie jest miłość.

- Kto dał nam rodziców?

Rodziców dał nam dobry Bóg.

ROZWINIĘCIE

Dobry Pan Bóg kocha wszystkich ludzi i mówi, jak mamy postępować.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Dzieci, bądźcie posłuszne waszym rodzicom” (Ef 6,1).

Analiza tekstu biblijnego.

- Jakie powinny być dzieci wobec rodziców?
- Co to znaczy być posłusznym rodzicom?

Bóg daje dziecku rodziców i pomaga im troszczyć się o dzieci i okazywać im miłość.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej rodzinę.

- W jaki sposób dzieci mogą okazać miłość rodzicom?

Propozycja 1.

Pantomima.

Chętne dzieci pokazują gestami, jak można okazać miłość rodzicom.

Gdy dziecko jest dobre i posłuszne rodzicom okazuje także, że kocha Pana Boga. Bóg chce, żeby dziecko kochało rodziców.

Propozycja 2.

Zabawa.

Dzielimy uczniów na kilka grup co najmniej 3-osobowych „rodzin”. Katecheta tworzy rodziny – mamę, tatę i dzieci. Mogą być utworzone rodziny 3-osobowe albo składające się z wielu osób. Zadaniem uczniów jest pokazanie, jak należy zachowywać się w rodzinie, aby wszyscy jej członkowie dobrze się ze sobą czuli. Każdej grupie zostaje przydzielona scenka do zaprezentowania, np. rodzina 1 – idzie po zakupy, rodzina 2 – szykuje śniadanie, rodzina 3 – wspólnie sprząta mieszkanie. Czas na wykonanie zadania: 5 minut.

Prezentacja scenek przez poszczególne grupy.

ZAKOŃCZENIE

Rodzice są szczęśliwi, gdy dziecko jest posłuszne, grzeczne, uśmiechnięte i zadowolone.

Nauka piosenki: „Pan Jezus także Matkę miał”.

(można odtworzyć nagranie z piosenką; do śpiewu można dołączyć taniec w rytm melodii – krok dostawny)

Pan Jezus także Matkę miał,
kiedy w Nazarecie żył.
Jezu mojej mamie daj
dużo zdrowia, dużo sił.

Pan Jezus Opiekuna miał
Kiedy w Nazarecie żył.
Jezu tatusiowi daj
dużo zdrowia, dużo sił.

Zachęcamy dzieci, aby pamiętały w modlitwie o swoich rodzinach.

Pan Bóg dał nam rodziców i rodzinę.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Jak okazuję miłość w rodzinie?
- Co dobrego zrobię dla swojej rodziny?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Modlitwą „Ojcze nasz” pomódlmy się za nasze rodziny.

5. KOŚCIÓŁ WSPÓLNOTĄ WIERZĄCYCH

Cel ogólny

Przybliżenie prawdy, że od chrztu świętego należymy do Kościoła – rodziny dzieci Bożych.

Kształtowanie postawy wdzięczności z przyjęcia do wspólnoty Kościoła.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Kościół jest wspólnotą ludzi wierzących zgromadzonych przez Boga (E.4.1),
- przytacza tekst Ewangelii św. Mateusza: Mt 28,20b,
- wyjaśnia, że sakrament chrztu włącza do wspólnoty Kościoła (E.4.3).

Umiejętności

- wyjaśnia pojęcie Kościoła jako Ludu Bożego,
- wskazuje na różnicę pomiędzy świątynią a innymi budynkami,
- określa, czym charakteryzuje się rodzina dzieci Bożych (E.4.4).

Postawy

- okazuje radość z przyjęcia do wspólnoty Kościoła (E.4.b),
- wybiera sposób dziękczynienia Panu Jezusowi za to, że na chrście świętym został włączony do Kościoła.

Metody

Ekspozycja, pogadanka, uroczyste odczytanie tekstu biblijnego, memoryzacja, analiza tekstu biblijnego, puzzle, śpiew, autorefleksja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracje rodzin i modlących się ludzi, puzzle.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających rodziny (o różnej liczebności).

Rodziny mogą być mniej i bardziej liczne. Na dzisiejszej katechezie będziemy mówić o wielkiej rodzinie dzieci Bożych, do której my wszyscy należymy.

ROZWINIĘCIE

Pan Bóg pragnie szczęścia każdego człowieka. Z miłości do ludzi posłał na ziemię swojego Syna – Pana Jezusa. Kiedy Pan Jezus chodził po ziemi, uczył o Ojcu w niebie oraz wskazywał, jak żyć, by być dobrym człowiekiem. Sam czynił ludziom dobro, troszczył się o innych. Z miłości do ludzi umarł na krzyżu i zmartwychwstał, aby otworzyć nam niebo. Przed swoim odejściem do nieba dał nam obietnicę.

Uroczyste odczytanie tekstu Pisma Świętego.

„A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28,20b).

Memoryzacja tekstu biblijnego.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej modlących się ludzi.

Analiza tekstu biblijnego.

- Co Pan Jezus obiecał ludziom?
- Jak długo Pan Jezus będzie z ludźmi?

Pan Jezus jest wśród nas. Jest obecny w Kościele. Wszyscy, którzy przez chrzest stali się dziećmi Pana Boga należą do Kościoła – wspólnoty ludzi wierzących. Jest to rodzina dzieci Bożych. My wszyscy obecni na katechezie należymy do Kościoła. Pan Jezus zjednoczył nas ze sobą na chrzcie świętym i jest wśród nas obecny.

Praca w grupach – puzzle.

Podział uczniów na grupy. Zadaniem dzieci jest ułożenie puzzli, przedstawiających kościoły na tle innych budynków. Czas pracy: 4 minuty.

Podsumowanie pracy.

- Co przedstawiają puzzle, które ułożyliście?
- Czym różni się kościół od innych budynków?

ZAKOŃCZENIE

Od chrztu należymy do jednej rodziny dzieci Bożych – Kościoła.

- Gdzie w niedzielę powinniśmy się ze sobą spotykać?

Nauka piosenki: „Jezus jest tu”.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Jak mogę podziękować Panu Jezusowi za to, że należę do wspólnoty Kościoła?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem.

MODLITWA

Wyrażmy naszą radość z tego, że Pan Jezus jest obecny wśród tych, którzy należą do rodziny dzieci Bożych – Kościoła.

Śpiew: „Jezus jest tu”.

II. BÓG MNIE STWORZYŁ

6. PAN BÓG STWORZYŁ ŚWIAT

Cel ogólny

- Ukazanie Boga jako Stwórcy wszystkiego.
- Uświadomienie miłości Boga w akcie stworzenia.
- Zapoznanie z biblijnym opisem stworzenia.
- Kształtowanie postawy wdzięczności Bogu i szacunku dla Jego dzieł.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.3.1),
- wyjaśnia, że stworzenie jest przejawem miłości Bożej (A.3.2),
- omawia teksty mówiące o działaniu Boga (A.3.3).

Umiejętności

- wskazuje w codzienności ślady Bożych darów i podaje przykłady okazywania wdzięczności za nie (A.2.2),
- wskazuje w otaczającej rzeczywistości zamysł Stwórcy i ślady Jego działania (A.1.1),
- uzasadnia na podstawie tekstu biblijnego, że Bóg jest źródłem dobra (C.2.3).

Postawy

- interesuje się i cieszy odkrywaną rzeczywistością (A.1.a),
- wyraża wdzięczność za Boże dary (A.2.b).

Metody

Śpiew (z gestami), pogadanka, techniki multimedialne, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, modlitwa spontaniczna, recytacja (z gestami), rozmowa kierowana, autorefleksja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracje ukazujące troskę dzieci o rośliny i zwierzęta, ilustracje ukazujące piękno świata (np. krajobrazy, kwiaty, owoce i zwierzęta), nagranie z odgłosami przyrody, nagranie z piosenką.

MODLITWA

Na katechezie spotykamy się z Panem Bogiem, który bardzo nas kocha.

Śpiew: „Bóg kocha mnie...”.

WPROWADZENIE

Propozycja 1.

Pogadanka.

– Co widzieliście, idąc do szkoły?

Katecheta podsumowuje wypowiedzi dzieci.

Propozycja 2.

Wysłuchanie nagrania odgłosów przyrody i pogadanka na temat wrażeń dzieci.

Ekspozycja i omówienie ilustracji (slajdów) przedstawiających piękno świata (np. krajobrazy, kwiaty, owoce i zwierzęta).

Na dzisiejszej katechezie będziemy mówić o Panu Bogu, który jest Stwórcą całego świata.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię” (Rdz 1,1).

Analiza tekstu biblijnego.

– Co Pan Bóg stworzył na początku?

- Co jeszcze Pan Bóg stworzył?
- Co możemy powiedzieć o Bogu, który stworzył świat i ludzi?

Pan Bóg stworzył świat. Uczynił to wszystko z miłości. Bóg dał nam cały piękny świat! Ptaki, kwiaty, trawa, zwierzęta, ludzie – to wszystko mówi o Bogu, który stworzył wszystko i opiekuje się całym światem.

Bóg może uczynić wszystko, ponieważ jest wszechmocny. Patrząc na świat, który nas otacza, poznajemy, że Pan Bóg jest mądry, potężny, miłujący i dobry.

Wyrażmy naszą wdzięczność Panu Bogu – Stwórcy za piękny świat.

Modlitwa spontaniczna.

Dzieci podają, za co chcą podziękować Panu Bogu (np. za: kwiaty, słońce, morze, góry, drzewa, zwierzęta itp).

Po każdym wezwaniu mówią: Dziękujemy Ci, Boże.

Propozycja 1.

Nauka wiersza (z gestami): „Dobry Bóg kocha nas”.

Dobry Bóg kocha nas
dał nam cały świat.
Mówi o tym każda trawka,
mówi o tym każdy kwiat.
Mówią o tym gwiazdki złote,
góry, rzeki, las,
że Bóg Ojciec dał nam wszystko,
bo Bóg kocha nas.

Propozycja 2.

Nauka piosenki: „Radośnie żyć na świecie”.

(można odtworzyć nagranie z piosenką)

Radośnie żyć na świecie,
bo Pan Bóg kocha nas.
Dał życie nam i słońce,
i cały piękny świat.

I tylu dobrych ludzi
i własny nowy szlak!
Radośnie żyć na świecie,
bo Pan Bóg kocha nas.

*lub piosenka z gestami: „Kto stworzył mrugające gwiazdki...” .
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Kto stworzył mrugające gwiazdki,
mrugające gwiazdki, mrugające gwiazdki?
Kto stworzył mrugające gwiazdki?
Nasz Ojciec, Bóg!

Kto stworzył fruujące ptaszki,
fruujące ptaszki, fruujące ptaszki?
Kto stworzył fruujące ptaszki?
Nasz Ojciec, Bóg!

Kto stworzył ciebie i mnie,
ciebie i mnie, ciebie i mnie,
Kto stworzył ciebie i mnie,
Nasz Ojciec, Bóg!

Propozycja gestów do piosenki:

Kto stworzył? *(rysujemy ręką znak zapytania – wcześniej wyjaśniamy ten symbol)*

Mrugające gwiazdki *(unosimy ręce w górę i na zmianę otwieramy i zamykamy dłonie)*

Falujące morze *(pokazujemy rękami fale na morzu)*

Fruujące ptaszki *(naśladujemy latające ptaki)*

Skaczące zające *(naśladujemy skaczące zające)*

Wielkie krokodyle *(pokazujemy rękami paszcze krokodyla)*

Ciebie i mnie *(wskazujemy na najbliższą osobę i na siebie)*

Ciebie i mnie, nasz Ojciec Bóg *(wskazujemy na najbliższą osobę i na siebie, a potem rękę unosimy w górę, wskazując na niebo)*

Okazujemy wdzięczność Panu Bogu nie tylko wtedy, gdy się modlimy, śpiewamy, dziękujemy Mu, ale również, gdy szanujemy otaczający nas świat, rośliny, drzewa, ptaki i zwierzęta.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających troskę dzieci o rośliny i zwierzęta.

– W jaki sposób możemy dbać o świat?

Żyjemy w świecie, który jest darem dobrego, kochającego nas Ojca – Pana Boga. Dlatego powinniśmy dbać i troszczyć się o to, aby świat pozostał dobry i piękny.

ZAKOŃCZENIE

Cały świat jest obrazem Boga, Jego mądrości, dobra, wszechmocy i piękna.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Jak mogę podziękować Panu Bogu za piękny świat?
- Jak traktuję zwierzęta, rośliny...?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Podziękujmy Panu Bogu za dary, którymi nas obdarzył.

Śpiew: „Radośnie żyć na świecie” lub „Kto stworzył mrugające gwiazdki...”.

7. PAN BÓG STWORZYŁ CZŁOWIEKA

Cel ogólny

- Zapoznanie z biblijnym opisem stworzenia człowieka.
- Uświadomienie, że Bóg dał człowiekowi życie.
- Wychowanie do modlitwy i wdzięczności Bogu za dar życia.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- identyfikuje pochodzenie człowieka ze stworzeniem przez Boga,
- wyjaśnia, że stworzenie świata i ludzi jest przejawem miłości Bożej (A.3.2),
- opowiada, że Bóg obdarował człowieka rozumem i wolną wolą (E.1.3).

Umiejętności

- podaje przykłady okazywania wdzięczności za otrzymane dary (A.2.2),
- wyjaśnia, na czym polega wartość własnej osoby,
- omawia teksty mówiące o działaniu Boga (A.3.3),
- wyjaśnia, że Bóg zaprasza do przyjaźni, jest zawsze blisko nas (A.2.1),
- wskazuje w codzienności ślady Bożych darów,
- stwierdza, że Bóg jest źródłem dobra (C.2.3).

Postawy

- interesuje się i cieszy odkrywaną rzeczywistością (A.1.a),
- wyraża wdzięczność za dar życia (A.2.b).

Metody

Śpiew (z gestami), rozmowa kierowana, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, autorefleksja, opowiadanie, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, obraz przedstawiający stworzenie człowieka, tekst opowiadania, nagranie z piosenką.

MODLITWA

Śpiew: „Radośnie żyć na świecie” lub „Kto stworzył mrugające gwiazdki...”.

WPROWADZENIE

- Kto stworzył cały świat?
- Jak nazywamy Boga, który stworzył cały świat?
- Co Pan Bóg stworzył?

Codziennie możemy oglądać dzieła Boże: słońce, niebo, rośliny, zwierzęta. Możemy się nimi cieszyć. Na dzisiejszej katechezie dowiemy się, które ze stworzeń jest najdoskonalszym dziełem Boga.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Wtedy to Pan Bóg ulepił człowieka z prochu ziemi i tchnął w jego nozdrza tchnienie życia, wskutek czego stał się człowiek istotą żywą” (Rdz 2,7).

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej stworzenie człowieka.

Analiza tekstu biblijnego.

- Kogo stworzył Bóg?
- W jaki sposób Bóg stworzył człowieka?

Pismo Święte przedstawia Pana Boga jako Stwórcę człowieka.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boży go stworzył” (Rdz 1,27).

- Na czyj obraz Bóg stworzył człowieka?

Człowiek, jako jedyna istota, został stworzony na „obraz i podobieństwo” Stwórcy. Jest najdoskonalszym stworzeniem Bożym na ziemi. Wszystkich ludzi Bóg uczynił swoimi dziećmi.

ZAKOŃCZENIE

Bóg stworzył człowieka z miłości i dał mu cały świat.

– W jaki sposób możemy dziękować Panu Bogu za życie?

Nigdy nie powinniśmy zapominać o tym, że Bóg dał nam życie i naszych rodziców. Często powinniśmy Mu za to dziękować.

Opowiadanie katechety.

Kasia chodziła do pierwszej klasy. Była bardzo radosna i szczęśliwa, obserwowała, jak mama i tata przygotowują się do ważnego wydarzenia. W ostatnich dniach również babcia i ciocia o niczym innym nie mówiły tylko o narodzinach dziecka. Dziewczynka już nie mogła się doczekać, kiedy będzie miała braciszka lub siostrzyczkę. Kiedy tata powiedział Kasi, że ma braciszka, bardzo się ucieszyła i podziękowała Panu Bogu za to, że już nie będzie sama. Wieczorem, odmawiając pacierz, tak się modliła: Dziękuję Ci, Panie Boże, za mojego braciszka, za mamę i tatę oraz za to, że żyję i jestem taka szczęśliwa.
(tekst Redakcji)

– Dlaczego Kasia była radosna?

– Za co Kasia dziękowała Panu Bogu?

Autorefleksja.

Bóg obdarzył nas życiem przez naszych rodziców.

Pomyślmy:

– Jak często dziękuję Bogu za dar życia?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Podziękujmy Panu Bogu za wszystko co dla nas uczynił.

Śpiew: „Dzieckiem Bożym jestem ja”.

8. PAN BÓG STWORZYŁ ANIOŁÓW

Cel ogólny

Ukazanie że, stworzenie aniołów jest przejawem miłości Boga (A.3),
Uświadomienie miłości Boga w akcie stworzenia,
Kształtowanie postawy wdzięczności Panu Bogu za stworzenie Aniołów.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Bóg jest Stwórcą świata duchowego,
- omawia teksty mówiące o działaniu Boga (A.3.3),
- wyjaśnia, że stworzenie aniołów jest przejawem miłości Bożej (A.3.2).

Umiejętności

- wyjaśnia pojęcie: anioł,
- uzasadnia, na podstawie tekstu biblijnego, że Bóg jest źródłem dobra (C.2.3).

Postawy

- wyraża wdzięczność za stworzenie Aniołów (A.2.b),
- planuje modlitwę do Anioła Stróża.

Metody

Rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, śpiew, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracje (figurki) przedstawiające aniołów, nagranie z piosenką, ilustracje archaniołów: Michała i Rafała.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Pan Bóg, który jest naszym Ojcem, bardzo nas kocha i troszczy się o nas. Stworzył ludzi i podarował im cały świat.

- W jaki sposób Bóg stworzył człowieka?
- W czym człowiek jest podobny do Boga?

Oprócz pięknego świata, który widzimy, Pan Bóg stworzył także świat duchowy. Jest on niewidzialny dla naszych oczu, a więc nie możemy go zobaczyć. Do tego świata należą aniołowie, którzy opiekują się ludźmi. Aniołowie to stworzenia rozumne, dobre i święte. Nie możemy ich zobaczyć, ponieważ nie mają ciała. Są niewidzialni.

ROZWINIĘCIE

Posłuchajcie uważnie fragmentu z Pisma Świętego.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Alleluja. Chwalcie Pana z niebios,
chwalcie Go na wysokościach!
Chwalcie Go, wszyscy Jego aniołowie,
chwalcie Go, wszystkie Jego zastępy!” (Ps 148,1-2).

Ekspozycja i omówienie ilustracji lub figurek przedstawiających aniołów.

Analiza tekstu biblijnego.

- Gdzie przebywają aniołowie?
- Co mają czynić aniołowie?

Aniołowie są posłuszni Panu Bogu, wielbią Go, wykonują Jego polecenia. Słowo „anioł” znaczy „posłany” przez Boga. Niektórzy, rysując go, dodają mu skrzydła, żeby można było łatwiej odróżnić go od ludzi.

Aniołowie są to istoty duchowe, mają rozum i wolną wolę, ale nie mają ciała. Wypełniają różne zadania. Głównym zadaniem

jest służba Bogu, uwielbianie Stwórcy, przekazywanie ludziom Jego woli, a także pomoc ludziom w drodze do nieba. 29 września Kościół obchodzi wspomnienie Archaniołów: Michała, Rafała i Gabriela.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających Archaniołów: Michała i Rafała.

ZAKOŃCZENIE

Dobry Bóg, nasz Ojciec, stworzył aniołów. Podziękujmy Bogu za ich stworzenie śpiewem piosenki „Anioł Stróż”.

*Nauka piosenki: „Anioł Stróż”.
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Uwielbijmy Boga za dary, którymi nas obdarza.

Śpiew: „Anioł Stróż”.

9. ANIOŁ STRÓŻ MOIM OPIEKUNEM

Cel ogólny

Ukazanie, że Anioł Stróż jest opiekunem ludzi.

Wychowanie do modlitwy i wdzięczności Bogu za Anioła Stróża.

Zapoznanie z treścią modlitwy do Anioła Stróża.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- nazywa Boga źródłem dobra (A.3.1),
- podaje że Anioł Stróż jest opiekunem człowieka (A.2.2).

Umiejętności

- wyjaśnia pojęcie: Anioł (A.3.4)
- wyjaśnia, co to znaczy, że Anioł Stróż czuwa nad nami,
- uzasadnia na podstawie tekstu biblijnego, że Bóg jest źródłem dobra (C.2.3),
- przyswaja słowa modlitwy do Anioła Stróża.

Postawy

- wyraża wdzięczność Bogu za Anioła Stróża (A.2.b),
- planuje modlić się do Anioła Stróża,
- okazuje posłuszeństwo Bożemu słowu (A.3.a).

Metody

Śpiew, pogadanka, zabawa „Tor przeszkód”, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, autorefleksja, recytacja, ekspozycja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracje przedstawiające Anioła Stróża i dzieci w różnych sytuacjach (np. na modlitwie, bawiące się, odrabiające lekcje itp), nagranie z piosenką.

MODLITWA

Bóg jest dobry. Uwielbijmy Boga śpiewem piosenki.

Śpiew: „Tyle dobrego”.

WPROWADZENIE

- Kto stworzył aniołów?
- Jakie zadania otrzymali aniołowie?
- Dlaczego nie możemy zobaczyć aniołów?

Pogadanka.

- Co to znaczy opiekować się kimś?

Zabawa „Tor przeszkód”.

1. *Robimy tor przeszkód. Wszyscy mogą przejść tor.*
2. *Zawijujemy oczy jednemu dziecku, a dwoje przeprowadza go przez tor.*

Rozmowa o odczuciach dzieci podczas zabawy.

- Kogo można nazwać dobrym opiekunem?

Gdy się kimś opiekujemy, to pomagamy, czuwamy, chronimy tych, którzy są powierzeni naszej opiece. Pilnujemy, aby nic złego nie zdarzyło się.

ROZWINIĘCIE

Aniołowie czczą Boga, kochają Go i służą Mu. Za każdym razem, gdy rodzi się dziecko, Bóg wzywa jednego z aniołów i mówi: Idź stań przy nim i nigdy go nie opuszczaj. Wtedy on staje się Aniołem Stróżem tego dziecka.

Odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

„Czyż nie są oni wszyscy (...) posłanymi na pomoc” (Hbr 1,14).

Analiza tekstu biblijnego.

- Kogo Bóg posyła do ludzi?
- W jakim celu Bóg posyła aniołów do ludzi?

Każdy człowiek otrzymał od Pana Boga niezwykłą pomoc – anioła, który przez całe życie jest razem z nami, blisko każdego z nas.

Anioł ma nas prowadzić przez życie i pomagać w trudnościach. On czuwa nad nami, chroni nas i pomaga nam być lepszymi.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających Anioła Stróża i dzieci w różnych sytuacjach, np. na modlitwie, bawiące się, odrabiające lekcje.

Anioł Stróż zawsze czuwa nad nami. Chroni nas i pomaga nam być lepszymi. Jest taki dzień, w którym szczególnie czcimy aniołów. Święto to obchodzimy 2 października. Dziękujemy wtedy Panu Bogu za ich stworzenie, a naszych aniołów prosimy o dalszą opiekę nad nami.

ZAKOŃCZENIE

Autorefleksja.

Pomyślmy, jaki dobry jest Pan Bóg, który stworzył aniołów. W ciszy podziękujmy naszemu najlepszemu Ojcu w niebie za tak wspaniałych opiekunów.

Propozycja 1.

Nauka i śpiew piosenki z gestami: „Aniele Boży, Strózu mój”.

Aniele Boży, Strózu mój,
Ty rano, wieczór przy mnie stój.
Kiedy się modlę,
kiedy śpię,
kiedy do szkoły spieszę się.

Propozycja gestów do piosenki:

Aniele Boży, Strózu mój,
Ty rano, wieczór przy mnie stój.
Kiedy się modlę, *(składamy ręce jak do modlitwy)*
kiedy śpię, *(kładziemy głowę na złożonych dłoniach)*
kiedy do szkoły spieszę się. *(biegniemy w miejscu)*

Propozycja 2.

Recytacja i nauka wiersza: „Do aniołka”.

Mój aniołku, módl się ze mną,
kiedy już się zrobi ciemno,
kiedy wszyscy wokół zasną.
Bądź też rankiem, kiedy jasno,
gdy się bawię, chodzę, śpię,
mieć Cię blisko zawsze chcę!
(Barbara Derlicka, „Mój aniołek”, WAM, Kraków 2008).

Nigdy nie jesteśmy sami. Anioł Stróż jest zawsze przy nas i wie wszystko, o czym myślimy, co mówimy, co robimy.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.
Pomódl się do swojego Anioła Stróża.

MODLITWA

Modlitwa do Anioła Stróża.

10. PAN BÓG MÓWI DO ADAMA I EWY

Cel ogólny

Przekazanie prawdy o obecności i bliskości Boga w życiu ludzi.
Zapoznanie z biblijnym opowiadaniem o Adamie i Ewie.
Kształtowanie postawy życia przyjaźni z Bogiem.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, czym jest zło,
- wymienia przejawy dobra i zła w świecie (C.2.1),
- wyjaśnia pojęcie wolności (C.3.1).

Umiejętności

- podaje imiona pierwszych ludzi,
- odróżnia dobro od zła (C.2.2),
- wskazuje na obecność Boga w życiu człowieka,
- uzasadnia konieczność dokonywania wyborów w życiu (C.3.2),
- dowodzi, że Bóg zaprasza do przyjaźni, jest zawsze blisko nas (A.2.1).

Postawy

- pragnie czynić dobro (C.2.a),
- stara się unikać zła (C.2.b),
- ufa Bogu, który jest dobrem i naśladuje Go w Jego dobroci (C.2.c).

Metody

Ekspozycja, rozmowa kierowana, rozsypanka literowa, analiza tekstu biblijnego, autorefleksja, metoda „burza mózgów”, nadawanie tytułu ilustracji, techniki plastyczne, techniki multimedialne, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracje przedstawiające piękno przyrody, pierwszych ludzi w raju, litery do rozsypanki, plansza ze słowem: „grzech”.

MODLITWA

Pan Bóg jest Ojcem wszystkich ludzi, a my jesteśmy dla siebie braćmi i siostrami. Trzymając się za ręce, pomódlmy się do naszego Ojca w niebie modlitwą „Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających piękno przyrody, np. ogród, góry, morze, roślinność.

- Skąd pochodzi otaczający nas świat?
- Kto jest najdoskonalszym stworzeniem Pana Boga?

Układając rozsypankę literową, poznamy imiona pierwszych ludzi.

Rozsypanka literowa.

Uczniowie losują kartkę: z jednej strony litera, a z drugiej cyfra i układają hasła: ADAM, EWA.

Pierwsi ludzie, stworzeni przez Pana Boga, to Adam i Ewa. Bóg umieścił ich w raju i otoczył swoją troską, zaufaniem, a przede wszystkim wielką miłością. Obdarzył ich rozumem i wolną wolą, dzięki którym mogli wybierać między dobrem i złem. Pierwsi ludzie nie znali w raju trosk i kłopotów. Bóg oczekiwał od ludzi spełnienia Jego woli, czyli posłuszeństwa.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

„Pan Bóg dał człowiekowi taki rozkaz: «Z wszelkiego drzewa tego ogrodu możesz spożywać według upodobania; ale z drzewa poznania dobra i zła nie wolno ci jeść, bo gdy z niego spożyjesz, niechybnie umrzesz»” (Rdz 2,16-17).

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej pierwszych ludzi w raju.

Analiza tekstu biblijnego.

- Jaki nakaz otrzymali pierwsi ludzie od Boga?
- Dlaczego nie wolno im było spożywać owoców z drzewa poznania dobra i zła?

Odczytanie wiersza.

Adam i Ewa w Raju sobie żyli.
Było im tam dobrze, o nic się nie martwili.
Jednak nakazu Boga nie posłuchali
i za to zostali ukarani.

Teraz ich życie już nie jest radosne.
Ciężko pracować muszą we dwoje.
Nauczkę srogą od Boga dostali,
lecz Pan Bóg ich kocha i pragnie ocalić.
(Monika Piwowarczyk)

Adam i Ewa nie okazali Panu Bogu miłości – popełnili zło. Musieli opuścić raj.

Propozycja 1.

Umieszczenie na tablicy planszy ze słowem:

GRZECH

Grzech to brak łączności z Panem Bogiem. Każde świadome i dobrowolne nieposłuszeństwo wobec Niego jest grzechem. Obraża Boga, krzywdzi ludzi i niszczy w nas życie Boże.

Bóg pragnie, aby każdy człowiek żył w przyjaźni z Nim i był szczęśliwy.

Metoda „burza mózgów”.

- Co powinniśmy czynić, aby żyć w przyjaźni z Panem Bogiem?

Propozycja 2.

Skutki popełnionego zła to brak łączności z Panem Bogiem. Każde świadome i dobrowolne nieposłuszeństwo wobec Boga jest złem. Obraża ono Boga, krzywdzi ludzi i niszczy w nas przyjaźń z Bogiem.

- Kto pomaga nam w walce ze złem?
- Co należy czynić, aby żyć w przyjaźni z Bogiem?
- Kto pomaga nam w czynieniu dobra?

Pan Bóg kocha każdego człowieka. Bóg pragnie, aby każdy człowiek żył w przyjaźni z Nim i był szczęśliwy.

Metoda „burza mózgów”.

- Co powinniśmy czynić, aby żyć w przyjaźni z Panem Bogiem?

ZAKOŃCZENIE

Autorefleksja.

Zło jest największym nieszczęściem człowieka, bo oddala nas od Boga. Jest brakiem miłości i zaufania wobec Niego.

Pomyślmy:

- Jak wypełniam wolę Boga?
- Jak przepraszam Pana Boga za popełnione zło?
- W jaki sposób możemy wynagradzać Panu Bogu za zło?
- Kiedy wypełniamy wolę Pana Boga?

Modlitwa: „Akt żalu”.

Podsumowanie.

- Jaki nakaz otrzymali pierwsi ludzie od Boga?
- Co to jest grzech?
- Kiedy wypełniamy wolę Pana Boga?
- W jaki sposób możemy wynagradzać Panu Bogu za grzechy?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Przepraszam Cię, Boże...”.

11. ODPOWIADAM NA BOŻE WEZWANIE

Cel ogólny

Przekazanie prawdy o obecności i bliskości Boga w życiu ludzi.
Kształtowanie postawy otwartości na słowo Boże.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że człowiek jest powołany do służby Bogu,
- omawia teksty mówiące o działaniu Boga (A.3.3).

Umiejętności

- wyjaśnia, że Bóg zaprasza do przyjaźni (A.2.1),
- stwierdza, że Bóg jest zawsze blisko nas.

Postawy

- pragnie czynić dobro (C.2.a),
- stara się unikać zła (C.2.b),
- ufa Bogu, który jest Dobrem i naśladuje Go w Jego dobroci (C.2.c),
- przyjmuje postawę otwartości na słowo Boże (A.2.a).

Metody

Gra „głuchy telefon”, pogadanka, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, memoryzacja tekstu biblijnego, autorefleksja, śpiew, techniki multimedialne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracja przedstawiająca powołanie Samuela, plansza z tekstem – 1Sm 3,9b, ilustracje przedstawiające: kapłana czytającego Ewangelię w czasie Mszy Świętej, dziecko modlące się w domu, rodziców z dziećmi podczas rozmowy albo zabawy, księgę Pisma Świętego, uczniów na katechezie, nagranie z piosenką.

MODLITWA

Pan Bóg jest naszym dobrym Ojcem. Bardzo nas kocha i jest zawsze blisko nas.

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Propozycja 1.

Gra „głuchy telefon”.

Uczestnicy zabawy siadają w kręgu i wybierają osobę, która rozpocznie grę. Jej zadaniem jest wymyślenie słowa, które „na ucho” szepce kolejnej osobie. Ta zaś, w taki sam sposób, przekazuje następnej osobie dokładnie to, co zrozumiała. I tak, aż do ostatniego uczestnika gry. Ostatnia osoba głośno powtarza to, co usłyszała.

Propozycja 2.

Pogadanka.

– W jaki sposób ludzie porozumiewają się ze sobą i przekazują sobie informacje?

Istnieje wiele sposobów porozumiewania się i przekazywania informacji. Aby treść wiadomości do nas dotarła, musimy uważnie słuchać. Na dzisiejszej katechezie dowiemy się, że Pan Bóg jest zawsze obecny w życiu ludzi, przemawia do nas, poucza i wzywa do czynienia dobra.

ROZWINIĘCIE

Wyjaśnienie znaczenia słów: „Przybytek Pański”, „Arka Przymierza”.

Przybytek Pański – był dla Izraelitów miejscem świętym. Był to namiot, w którym znajdował się największy skarb Izraelitów – Arka Przymierza, pilnowana przez kapłanów.

Arka Przymierza – bogato zdobiona skrzynia, w której znajdowały się tablice z dziesięcioma przykazaniami.

Odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

„Pewnego dnia Heli spał w zwykłym miejscu. Oczy jego zaczęły już słabnąć i nie mógł widzieć. (...) Samuel zaś spał w przybytku Pańskim, gdzie znajdowała się Arka Przymierza. Wtedy Pan zawołał Samuela, a ten odpowiedział: «Oto jestem». Potem pobiegł do Helego mówiąc mu: «Oto jestem: przecież mię wołałeś». Heli odrzekł: «Nie wołałem cię, wróć i połóż się spać». Położył się zatem spać. Lecz Pan powtórzył wołanie: «Samuelu!» Wstał Samuel i poszedł do Helego mówiąc: «Oto jestem: przecież mię wołałeś». Odrzekł mu: «Nie wołałem cię, synu. Wróć i połóż się spać» (...) I znów Pan powtórzył po raz trzeci swe wołanie: «Samuelu!» Wstał więc i poszedł do Helego, mówiąc: «Oto jestem: przecież mię wołałeś». Heli spostrzegł się, że to Pan woła chłopca. Rzekł więc Heli do Samuela: «Idź spać! Gdyby jednak kto cię wołał, odpowiedz: Mów, Panie, bo sługa Twój słucha». Odszedł Samuel, położył się spać na swoim miejscu.

Przybył Pan i stanąwszy zawołał jak poprzednim razem: «Samuelu, Samuelu!» Samuel odpowiedział: «Mów Panie, bo sługa Twój słucha» (1Sm 3,2-10).

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej powołanie Samuela.

Analiza tekstu biblijnego.

- Co wydarzyło się podczas snu Samuela?
- Co zrobił Samuel, gdy usłyszał wołanie?
- Ile razy powtórzyła się ta sytuacja?
- Co Heli poradził Samuelowi?
- Co odpowiedział Samuel, gdy Pan Bóg obudził go ponownie?

Umieszczenie na tablicy planszy z tekstem – 1Sm 3,9b:

„Mów, Panie, bo sługa Twój słucha” (1Sm 3,9b).

Memoryzacja tekstu biblijnego.

- Czego uczy nas Samuel?

Samuel uczy nas słuchać Boga. Samuel słuchał Boga i odpowiedział na Jego wezwanie. Bóg wybrał go, ponieważ był pobożny, mądry i posłuszny Bogu, a także szczery i uczciwy wobec Helego, któremu pomagał. Samuel wypełnił misję zleconą mu przez Boga.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających: kapłana czytającego Ewangelię w czasie Mszy Świętej, dziecko modlące się w domu, rodziców z dziećmi podczas rozmowy albo zabawy, księgę Pisma Świętego, uczniów na katechezie.

- W jaki sposób Pan Bóg dziś do nas mówi?
- Jak powinniśmy słuchać słowa Bożego?

Propozycja 1.

Nauka pieśni: „Otwórz Bogu serce swoje”.

(można odtworzyć nagranie z piosenką)

Ref. Otwórz Bogu serce swoje, otwórz Bogu drzwi,
niech On będzie Królem twoim, tron Mu postaw dziś.

1. Dlaczego stoisz, dlaczego milczysz,
odkryj swoją twarz,
spójrz w oczy Bogu, spójrz prawdzie w oczy,
musisz być sobą dziś.

Propozycja 2.

Nauka piosenki: „Otwórz me oczy”.

(można odtworzyć nagranie z piosenką)

Otwórz me oczy,
chcę widzieć Jezusa
i być bliżej Niego
i kochać goręcej.

Otwórz me uszy
i naucz mnie słuchać,
otwórz me oczy,
chcę widzieć Jezusa.

ZAKOŃCZENIE

Bóg mówi do nas, bo nas kocha i pragnie naszego szczęścia. Zawsze powinniśmy uważnie słuchać Jego słów, ponieważ jest On naszym najlepszym Przyjacielem. Pan Bóg pragnie, abyśmy swoim postępowaniem okazywali Mu naszą miłość i zaufanie.

Autorefleksja.

Aby usłyszeć wezwanie Boga, trzeba wsłuchać się w Jego głos, który dochodzi z głębi serca.

Pomyślmy:

– Jak słucham słowa Bożego?

Modlitwa „Akt wiary”.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Pan Bóg jest zawsze blisko nas i pragnie, abyśmy naśladowali Go w Jego dobroci.

Śpiew: „Otwórz Bogu serce swoje” lub „Otwórz me oczy”.

12. KOCHAM BLIŹNIEGO, JAK SIEBIE SAMEGO

Cel ogólny

Ukazanie, że dobro pochodzi od Boga.

Kształtowanie postawy miłości wobec bliźniego.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, przykłady dobrego postępowania,
- podaje, że człowiek jest powołany do służby Bogu,
- przytacza treść przykazania miłości,
- omawia teksty mówiące o działaniu Boga (A.3.3).

Umiejętności

- wyjaśnia, co to znaczy: „kochać bliźniego jak siebie samego” (E.1.5),
- wyjaśnia, że Bóg zaprasza do przyjaźni (A.2.1),
- stwierdza, że Bóg jest zawsze blisko nas,
- określa, kogo nazywamy bliźnim.

Postawy

- pragnie czynić dobro (C.2.a),
- ufa Bogu, który jest Dobrem i naśladuje Go w Jego dobroci (C.2.c),
- planuje realizację przykazania miłości w codziennym życiu.

Metody

Śpiew, pogadanka, opowiadanie, memoryzacja tekstu biblijnego, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, techniki multimedialne, autorefleksja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, kartonowe serce, ilustracje przedstawiające uczynki miłosierdzia, np. pomoc w lekcjach, odwiedziny chorego, modlitwa za innych, pomoc w niesieniu zakupów itp., nagranie z piosenką.

MODLITWA

Pan Bóg bardzo nas kocha i pragnie, abyśmy kochali innych, tak jak On nas kocha.

Śpiew: „Otwórz Bogu serce swoje” lub „Otwórz me oczy”.

WPROWADZENIE

Propozycja 1.

Umieszczenie na tablicy wyciętego z czerwonego kartonu serca.

Pogadanka.

– Z czym kojarzy się symbol serca?

Propozycja 2.

Opowiadanie.

„Pana Boga kocha ten, kto kocha swoich bliźnich. Kogo nazywamy bliźnim? Każdego – bo każdy powinien być jak najbliżej naszego serca. Bliźnim jest kolega miły i niemiły. Do niemiłego też trzeba się uśmiechnąć. Jeżeli ładnie mówi wierszyk, trzeba klaskać. Niech żyją ręce czerwone od oklasków. Bliźnim jest także twoja mamusia, bo jest najbliższa ze wszystkich bliźnich, bliziotka, tuż, tuż. (...) Może mamusia czegoś potrzebuje? Pomóc mamusi, przynieść jej coś, pocałować w rękę. Bliźnim jest chłopiec zdrowy jak żreback i chorowity, który stale proszki łyka. Choruje? – Opowiedzieć mu, co było w szkole zadane. (...) Kochamy Pana Boga wtedy, kiedy pamiętamy o naszych bliźnich, przychodzimy im z pomocą i patrzymy na wszystko i na wszystkich zakochanymi oczami” (ks. J. Twardowski, „Nowy zeszyt w kratkę”, Poznań 1986).

– Kto kocha Pana Boga?

– Kto jest naszym bliźnim?

Jeśli chcemy okazać miłość Bogu, musimy najpierw pokochać bliźniego.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

„Będziesz miłował Pana, Boga swego, całym swoim sercem, całą swoją duszą, całą swoją mocą i całym swoim umysłem; a swego bliźniego jak siebie samego” (Łk 10,27).

Memoryzacja tekstu biblijnego.

Analiza tekstu biblijnego.

- Jak mamy miłować Pana Boga?
- Jak mamy miłować bliźniego?

Pan Bóg jest naszym najlepszym Ojcem. Każdego dnia troszczy się o nas i pragnie, abyśmy kochali Go ponad wszystko, a bliźniego tak, jak siebie. Jest wiele sposobów okazywania miłości Bogu i ludziom.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających uczynki miłosierdzia, np. pomoc w lekcjach, odwiedziny chorego, modlitwa za innych, pomoc w niesieniu zakupów.

- W jaki sposób możemy okazywać miłość bliźnim?

*Nauka piosenki: „Podaj rękę swemu bratu” lub „To przykazanie”.
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

„Podaj rękę swemu bratu”

Ref. Podaj rękę swemu bratu,
niechaj nikt nie czuje się sam.
Chrystus przyszedł pokój dać światu
i ten pokój zostawia nam.
Podaj rękę swojej siostrze,
niechaj nikt nie czuje się sam.
Chrystus przyniósł radość i wiosnę
i to wszystko zostawia nam.

Chcemy Panie naszym braciom
Twoją miłość i pokój dać,
aby wszyscy ludzie poznawali
uczniów Twoich w nas.

lub

„To przykazanie”

To przykazanie Ja dziś daję wam,
byście się miłowali, jak Ja miłuję was,
byście się miłowali, jak Ja miłuję was.
A wtedy wszyscy poznają, żeście moi,
gdy miłość wzajemną mieć będziecie. /2x

ZAKOŃCZENIE

Modlitwa dziękczynna.

Podziękujmy Panu Bogu za to, że czyni nas zdolnymi do kochania
Jego i bliźniego.

Dzieci po każdym wezwaniu katechety mówią: Dziękujemy Ci,
Panie Boże.

Za to, że kochasz każdego człowieka...

Za to, że zaprosiłeś nas i uzdolniłeś do miłości bliźniego...

Za to, że dajesz nam siły, abyśmy byli dobrzy dla wszystkich...

Pan Bóg przypomina nam, że każdy człowiek jest naszym bliź-
nim i wzywa nas do okazywania miłości w naszym codziennym życiu.
Kto kocha bliźniego, miłuje samego Boga.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Podaj rękę swemu bratu” lub „To przykazanie”.

13. PRZEZ CHRZEST STAJĘ SIĘ DZIECKIEM BOŻYM

Cel ogólny

Ukazanie prawdy, że od chrztu jesteśmy dziećmi Bożymi i świątynią Ducha Świętego.

Kształtowanie postawy radości i wdzięczności za bycie dzieckiem Bożym.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- przytacza polecenie, jakie Pan Jezus dał swoim uczniom,
- wymienia dary pochodzące od Boga: życie, chrzest, wiara (A.2.4),
- wyjaśnia, że sakrament chrztu włącza do wspólnoty Kościoła (E.4.2),
- wyjaśnia, że ciało jest świątynią Ducha Świętego.

Umiejętności

- uzasadnia wartość każdego człowieka jako dziecka Bożego (E.1.2).

Postawy

- wyraża wdzięczność za chrzest (A.2.b),
- z szacunkiem odnosi się do siebie i innych,
- okazuje radość z przynależności do wspólnoty Kościoła (E.4.a),
- dziękuje Bogu za otrzymane dary w sakramencie chrztu świętego (F.1.f).

Metody

Ekspozycja, memoryzacja tekstu biblijnego, analiza tekstu biblijnego, inscenizacja, śpiew, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracja przedstawiająca ludzi zgromadzonych w kościele, ilustracja przedstawiająca Pana Jezusa z Apostołami, ilustracja przedstawiająca chrzest dziecka, lalka ubrana w białe szaty, biała szatka, świeca.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej ludzi zgromadzonych w kościele.

Ci wszyscy ludzie zgromadzeni w kościele kochają Pana Boga. Tworzą oni wielką rodzinę Bożą. My również należymy do tej rodziny.

ROZWINIĘCIE

Pan Jezus zgromadził Apostołów i powiedział do nich, aby szli do ludzi i nauczali ich. Apostołowie uczynili tak, jak im Pan Jezus polecił.

Odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

„Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego” (Mt 28,19).

Memoryzacja tekstu biblijnego.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Pana Jezusa z Apostołami.

Analiza tekstu biblijnego.

- Jakie zadanie Pan Jezus dał uczniom?
- Komu Apostołowie mieli udzielać chrztu?
- W czyje imię mieli udzielać chrztu?

Apostołowie wypełnili polecenie Pana Jezusa. Poszli na cały świat i wszystkim opowiadali o Nim. Chrzcili w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Ludzie, którzy przyjęli chrzest, zostali włączeni do wielkiej rodziny Bożej – Kościoła. Nakaz, który Pan Jezus skierował do Apostołów jest nadal aktualny. Dzisiaj księża, jak Apostołowie, nauczają ludzi i udzielają chrztu.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej chrzest dziecka.

My także przyjęliśmy chrzest i od tej chwili jesteśmy dziećmi Bożymi, należymy do Kościoła. Podczas chrztu świętego kapłan wypowiada te słowa, które Pan Jezus powiedział do uczniów, nakazując im chrzcić ludzi.

– W jaki sposób kapłan udziela chrztu?

Gdy kapłan chrzci, to polewa wodą święconą głowę dziecka i wymawia słowa:

„... (imię dziecka), ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”.

Inscenizacja.

Przedstawienie najważniejszego momentu chrztu świętego przy użyciu lalki (ubrana w szaty „chrzcielne”, białą szatkę, świeca). Angażujemy możliwie wszystkie dzieci (rodzice, rodzice chrzestni, goście, rodzina dziecka i ludzie zebrani w kościele).

W momencie chrztu Bóg czyni nas swoimi dziećmi. Imię otrzymane na chrzcie ma przypominać ochrzczonemu, że jest dzieckiem Boga.

– Co możemy zrobić, aby okazać Bogu wdzięczność za to, że uczynił nas swoimi dziećmi?

ZAKOŃCZENIE

Od chwili chrztu świętego jesteśmy dziećmi Bożymi. On stale przebywa i działa w nas.

Wyraźmy wdzięczność Panu Bogu – naszemu Ojcu, Panu Jezusowi i Duchowi Świętemu, że od momentu chrztu świętego jesteśmy dziećmi Bożymi.

Śpiew: „Dzieckiem Bożym jestem ja”.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Każdego dnia należy dziękować Panu Bogu za chrzest święty, poprzez który staliśmy się świątynią Ducha Świętego.

„Akt wiary”

III. BÓG MNIE KOCHA

14. W KOŚCIELE SPOTYKAM PANA JEZUSA

Cel ogólny

Ukazanie Boga, który bezwarunkowo kocha człowieka i daje mu się poznać.
Kształtowanie postawy wdzięczności za obecność Pana Jezusa w kościele.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Pan Bóg jest obecny w kościele,
- wymienia znaki obecności Boga w kościele,
- wymienia dary pochodzące od Boga: życie, chrzest, wiara (A.2.4).

Umiejętności

- objaśnia, gdzie jest tabernakulum,
- wyjaśnia, czym jest bezwarunkowa miłość Boga do człowieka (E.1.1),
- opisuje Kościół jako wspólnotę ludzi wierzących zgromadzonych przez Boga (E.4.1).

Postawy

- wyraża pragnienie spotkania się z Jezusem i innymi ludźmi na Eucharystii (F.1.a),
- wyraża wdzięczność za miłość Boga i obecność w Najświętszym Sakramencie (A.4.1),
- planuje stosować słowa modlitwy odmawianej przed Najświętszym Sakramentem (B.13.2).

Metody

Śpiew, opowiadanie, ekspozycja, pogadanka, memoryzacja tekstu biblijnego, analiza tekstu biblijnego, metoda „burza mózgów”, autorefleksja, techniki plastyczne, puzzle.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, świeca, ilustracje przedstawiające przedmioty znajdujące się w kościele (chrzcielnica, ołtarz, tabernakulum, wieczna lampka, konfesonaj, paschał, ambonka), prezentacja multimedialna, nagranie z piosenką.

MODLITWA

Jesteśmy radośni i uśmiechnięci, bo Pan Bóg jest zawsze z nami.

Śpiew (z gestami): „Bóg kocha mnie...”.

WPROWADZENIE

Opowiadanie katechety.

„Pewnego razu podczas katechezy siostra katechetka powiedziała, że Pan Jezus mieszka w kościele. Jeden z chłopców zaraz zapytał: «A czy siostra też mieszka w kościele?» Uśmiech siostry spowodował to, że wszyscy zaczęli się śmiać z kolegi. Zanim zdążyła coś odpowiedzieć, Wojtek już był na środku i coś tłumaczył koledze do ucha. Natychmiast zapanowała cisza, lecz nikt nie znał szeptanego sekretu. Po południu Wojtek poprosił mamę, czy może pójść do kościoła. Mama zgodziła się. Chłopiec wybiegł szybko z domu i już był prawie przy kościele, kiedy spotkał Piotrusia. Gdy ten chciał się z nim bawić, Wojtek zdradził swój sekret: «Idę szukać Pana Jezusa». Piotrek nic z tego nie rozumiał, postanowił śledzić Wojtkę. Ze zgrzytem uchyliły się drzwi starego kościoła. Na palcach, ostrożnie Wojtek wśliznął się do środka. Rozglądał się wokół, zaglądał kolejno pod wszystkie ławki, nawet podszedł do miejsca, gdzie często widział, jak ludzie klękali i coś do ucha szeptał księdzu. Ale tam Pana Jezusa też nie było. Był coraz bardziej zawiedziony. Gdy w starym kościele coś zaskrzyphiało, wtedy ciarki mu przechodziły po plecach. Ale szedł dalej. Pomyślał, że skoro ksiądz zawsze wychodzi z zakrystii, to może tam mieszka Jezus. Zadowolony ze swego pomysłu już kierował się do drzwi zakrystii, gdy nagle wydało mu się, że ktoś na niego patrzy. Aż podskoczył ze strachu i ostrożnie podniósł głowę. Tak, to Jezus na niego patrzył z krzyża. Ten Jezus z krzyża dzisiaj wydawał mu się jakiś inny. Wojtek miał wrażenie, że patrzy na niego żywymi oczyma i jest smutny.

Zdumiony chłopiec wpatrywał się w figurę. Nagle usłyszał: «Czy kogoś szukasz chłopcze?» – usłyszał. To był ksiądz, modlił się w bocznej ławce, niedaleko ołtarza. Już dłuższy czas przyglądał się Wojtkowi. Teraz uśmiechał się, patrząc na niego. – Ach to ty, Wojtku. Powiedz, czy szukasz czegoś? – Chciałem sprawdzić, czy to prawda – odpowiedział zmieszany Wojtek. – Co chcesz sprawdzić? Wojtek nie wiedział, jak to powiedzieć. Ale nagle stanął przy nim Piotrek. Powiedział: «On szuka Pana Jezusa, proszę księdza». Ksiądz proboszcz roześmiał się w głos. – Ach, więc rozumiem. Chodźcie, pokażę wam, gdzie mieszka Pan Jezus. I poprowadził ich do ołtarza. Już blisko ołtarza ksiądz ukląkł i schylił się nisko. Wojtek i Piotrek oczywiście zrobili to samo. Ksiądz wstał i zaczął tłumaczyć chłopcom, że Najświętszy Sakrament to inaczej ukryty Jezus i że tutaj jest Jego miejsce w kościele. Wojtek zaraz spytał, czy ma Ksiądz kluczyk i czy może otworzyć, bo on chciałby zobaczyć Pana Jezusa. Ksiądz nie mógł teraz otworzyć. Wojtek pomyślał: Coś tutaj nie pasuje... «Przecież Jezus stworzył świat?! To jak on się tutaj zmieścił?» – powiedział. – No właśnie, Jezus ukrył się pod postacią chleba, aby wszyscy mogli Go przyjmować do serca. Jego mały dom nazywa się tabernakulum i zawsze pali się przy nim czerwona lampka, która wskazuje, że trzeba uklęknąć”.

(tekst Redakcji).

Analiza opowiadania.

- Kogo Wojtek szukał w kościele?
- Gdzie Wojtek szukał Pana Jezusa?
- Kogo spotkał w kościele?
- Dokąd ksiądz zaprowadził chłopców?
- Jak nazywa się mały dom Pana Jezusa w kościele?
- O czym przypomina czerwona lampka?

Wojtek już wie, gdzie jest tabernakulum w kościele i na pewno nie będzie szukał Pana Jezusa pod ławką czy w zakrystii.

Pan Bóg nas kocha i chce się z nami spotykać w swoim domu – kościele.

ROZWINIĘCIE

Uroczyste odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

„A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28,20b).

Memoryzacja tekstu biblijnego.

Analiza tekstu biblijnego.

- Co Pan Jezus obiecał?
- Jak długo Pan Jezus będzie z nami?
- Gdzie możemy spotykać się z Panem Jezusem?

Kościół to dom Boży. W nim jest miejsce, gdzie stale przebywa żywy i prawdziwy Pan Jezus. To miejsce nazywa się tabernakulum. Dlatego tabernakulum znajduje się w widocznym miejscu w kościele, o czym przypomina nam paląca się lampka.

Pan Jezus zapewnił, że z nami pozostanie.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej przedmioty znajdujące się w kościele (chrzcielnica, ołtarz, tabernakulum, wieczna lampka, konfesjonał, paschał, ambonka) lub pokaz slajdów.

Pan Jezus obiecał, że zawsze będzie z nami. Chce, abyśmy Go poznawali, jest obecny, kiedy się modlimy, słuchamy Jego słowa. Jest z nami: w domu, na podwórku, w szkole, gdy się bawimy, uczymy, śpiewamy.

W sposób szczególny spotykamy się z Panem Jezusem w kościele. Pana Jezusa obecnego w świątyni wychwalamy słowami:

„Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament,
prawdziwe Ciało i Krew Pana naszego Jezusa Chrystusa.
Teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen”.

Nauka modlitwy: „Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament”.

ZAKOŃCZENIE

Bóg bardzo nas kocha i czeka na nas w kościele.

– Jak powinniśmy zachowywać się w kościele?

Pan Jezus jest obecny w kościele. Zawsze możemy Go odwiedzać. On czeka na nas każdego dnia.

Metoda „burza mózgów”.

– W jaki sposób możemy okazywać wdzięczność Bogu za Jego obecność w kościele?

Autorefleksja.

Pomyślmy, jaki dobry jest Pan Bóg. Z miłości do nas zesłał na świat swojego Syna, Pana Jezusa.

Nauka piosenki „Jezus jest tu”.

Jezus jest tu, Jezus jest tu.

O, wznieśmy ręce,
wielbiąc Jego Imię:
Jezus jest tu.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Jezus jest tu”.

15. PISMO ŚWIĘTE SŁOWEM BOGA

Cel ogólny

Ukazanie Boga, który bezwarunkowo kocha człowieka i daje mu się poznać.

Uświadomienie, że w Piśmie Świętym jest zawarte słowo Boga, który do nas mówi.

Kształtowanie postawy szacunku wobec Pisma Świętego.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- identyfikuje spośród różnych ksiąg Pismo Święte,
- przytacza słowa Pisma Świętego: Łk 21,33.

Umiejętności

- wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.2.3),
- uzasadnia, dlaczego powinniśmy czytać Pismo Święte.

Postawy

- okazuje posłuszeństwo Bożemu Słowu (A.3.a),
- uważnie słucha słów Pisma Świętego (A.2.a),
- okazuje szacunek wobec słowa Bożego (A.2.c).

Metody

Śpiew, pokaz, pogadanka, celebacja, uroczyste odczytanie tekstu biblijnego, memoryzacja tekstu biblijnego, analiza tekstu biblijnego, opowiadanie, recytacja, techniki multimedialne, autorefleksja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, różne książki, Biblia w obrazkach, świeca, stolik przykryty białym obrusem.

MODLITWA

Śpiew: „Jezus jest tu”.

WPROWADZENIE

Pokaz.

Przedstawienie kilku pozycji książkowych: słowniki, encyklopedie, baśnie itp. Dzieci oglądają, porównują.

Pogadanka.

- Jakie znacie książki?
- Dlaczego warto czytać książki?

Jest dużo różnych książek, niektóre są grube i ciężkie, niektóre cienkie. Każda książka ma swojego autora i czytelnika. Są książki dla dzieci, młodzieży bądź dorosłych. Jest jednak jedna księga, która skierowana jest do każdego z nas zarówno do dzieci, jak i dorosłych. Tą księgą jest Pismo Święte, nazywane również Biblią. Jest to najważniejsza księga, ponieważ zawiera słowa samego Pana Boga, który mówi, jak trzeba żyć, aby być szczęśliwym i osiągnąć niebo.

ROZWINIĘCIE

Uroczysty pokaz księgi Pisma Świętego. Umieszczenie jej na stole przykrytym białym obrusem, obok zapalona świeca.

- Jak nazywa się ta księga?
- Czyje słowa zapisane są w Piśmie Świętym?

W Piśmie Świętym są zapisane słowa Pana Boga. Posłuchajmy, co mówi do nas Pan Bóg.

Uroczyste odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

Wyjaśnienie znaczenia słów wypowiedzianych przy zapaleniu świecy: „Światło Chrystusa”, „Bogu niech będą dzięki”.

„Niebo i ziemia przeminą, ale moje słowa nie przeminą” (Łk 21,33).

Memoryzacja tekstu biblijnego.

- Co Pan Bóg mówi o swoich słowach?

Pan Bóg uczy nas, że Jego słowa nie przemina, są wieczne. Czytając Pismo Święte, lepiej poznamy Boga i Jego miłość do człowieka.

Pokaz Biblii w obrazkach.

Odczytanie i analiza dowolnego fragmentu, np. przypowieści Pana Jezusa – „Dom na skale”.

„Pan Jezus opowiedział o dwóch ludziach. Jeden z nich zbudował dom swój na piasku, a drugi wybudował dom na szczycie skały. Któregoś dnia zaczął padać deszcz i padał bardzo długo. Wkrótce ziemię przykryła gruba warstwa wody. I wyobraź sobie, co się stało z domem wybudowanym na piasku. Woda porwała cały piasek ze sobą i dom runął, a człowiek, który ten dom wybudował, okazał się głupi.

Popatrz, czy stało się coś z domem wybudowanym na skale? Nie. Dom stoi, tak jak stał. A więc człowiek, który go wybudował, jest mądry. Ty też pamiętaj, że w życiu trzeba zawsze postępować mądrze i dobrze” („Biblia w obrazkach dla najmłodszych”, Warszawa 1991).

– Jak należy postępować?

Pismo Święte zawiera wiele dobrych rad, które kieruje do nas Pan Bóg. Należy je uważnie słuchać oraz żyć i postępować tak, jak Pan Bóg nakazuje.

ZAKOŃCZENIE

Gdy będziemy uważnie słuchać słowa Bożego, wtedy lepiej poznamy Pana Boga.

– Gdzie możemy słuchać słowa Bożego?

Nauka wiersza: „Pismo Święte, Księga święta”.

Pismo Święte, Księga święta,
każde dziecko to pamięta.
Słowo Boże tam spisane,
kto je słucha, niechaj wstanie.

Sam Pan Jezus mówi z nieba,
jak na ziemi żyć nam trzeba.
Byśmy wszyscy w niebie byli,
szczęściem wiecznym się cieszyli.

Autorefleksja.

Pan Bóg mówi do nas przez Pismo Święte.

Pomyślmy:
– Jak słucham słów Pisma Świętego?

„Akt wiary”.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Czytaj Pismo Święte, módl się codziennie”.

16. SŁUCHAM SŁOWA BOŻEGO

Cel ogólny

Ukazanie Boga, który bezwarunkowo kocha człowieka i daje mu się poznać.

Uświadomienie, że w Piśmie Świętym jest zawarte słowo Boga, który do nas mówi.

Uświadomienie, że Bóg jest obecny w sprawowanej liturgii.

Kształtowanie postawy szacunku wobec Pisma Świętego.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że w Piśmie Świętym zawarte jest słowo Boga,
- wymienia dary pochodzące od Boga (A.2.4).

Umiejętności

- objaśnia, jak należy słuchać słowa Bożego,
- wskazuje, w jaki sposób Bóg jest obecny w liturgii (B.1.1).

Postawy

- okazuje posłuszeństwo Bożemu słowu (A.3.a),
- uważnie słucha słów Pisma Świętego (A.2.a),
- okazuje wiarę i szacunek wobec Boga obecnego w liturgii (B.1.a),
- wyraża pragnienie częstego spotykania się z Bogiem w liturgii (B.1.b).

Metody

Pogadanka, ekspozycja, uroczyste odczytanie tekstu biblijnego, techniki multimedialne, analiza tekstu biblijnego, memoryzacja tekstu, opowiadanie, autorefleksja, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, świeca, ilustracja przedstawiająca dziecko słuchające rodziców, ilustracja przedstawiająca dzieci, które słuchają słowa Bożego, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcie nasz”.

WPROWADZENIE

Pogadanka.

- Kto z wami najczęściej rozmawia?
- Kto was poucza i daje wskazówki?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej dziecko słuchające rodziców. Zwrócenie szczególnej uwagi na postawę słuchaczy.

Pan Bóg wzywa nas do uważnego słuchania i wypełniania Jego słów. Pismo Święte uczy nas, jak powinniśmy postępować, aby osiągnąć szczęście wieczne – niebo.

ROZWINIĘCIE

Pan Bóg mówi do nas, bo bardzo nas kocha. Pragnie, abyśmy Go słuchali i żyli według Jego nauki.

Wyjaśnienie znaczenia słowa: „błogosławieni”.

„Błogosławieni”, to znaczy szczęśliwi.

Uroczyste odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

„Błogosławieni ci, którzy słuchają słowa Bożego i zachowują je” (Łk 11,28).

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej dzieci, które słuchają słowa Bożego.

Analiza tekstu biblijnego.

- Jak Pan Bóg nazywa tych, którzy słuchają słowa Bożego?
- Co to znaczy „zachowywać” słowo Boże?
- Jak powinniśmy słuchać słowa Bożego?

Pan Bóg zachęca nas, abyśmy często czytali Pismo Święte, w którym zawarte są Jego słowa, według niego postępowali w swoim życiu oraz głosili je innym ludziom.

Gdy czytamy Pismo Święte, wtedy zawsze jest z nami obecny Pan Bóg. Mówi do nas w szkole podczas katechezy, w domu, a w sposób szczególny w kościele. Ta część Mszy Świętej, w której słuchamy i rozważamy słowo Boże nazywa się liturgią słowa.

Ksiądz po przeczytaniu słów Pisma Świętego mówi: „Oto słowo Boże”, a my odpowiadamy: „Bogu niech będą dzięki”.

*Nauka odpowiedzi: „Bogu niech będą dzięki”
(memoryzacja tekstu)*

Można przeczytać jeszcze raz fragment z Pisma Świętego, ale już wprowadzając zwroty: „Oto słowo Boże”, „Bogu niech będą dzięki”.

Wszyscy powinniśmy uważnie słuchać słowa Bożego.

Opowiadanie.

„Babcia Dorotki miała chore nogi i nie mogła chodzić do kościoła. Podpierała się laską, ale do kościoła nie mogła iść, bo było daleko, a rodzice Dorotki nie mieli samochodu. Dlatego Dorota opowiadała babci, co ksiądz czytał i mówił w kościele. Babcia była dumna z wnuczki i gdy raz przyszła odwiedzić ją sąsiadka, babcia chwaliła Dorotę. Mówiła: «Moja Dorotka potrafi wszystko opowiedzieć, co było w kościele, bo bardzo pilnie słucha»”.

(tekst Redakcji)

- Dlaczego babcia chwaliła Dorotę?
- Czego uczy nas przykład Doroty?

Pamiętajcie, aby zawsze uważnie słuchać, gdy ksiądz czyta Pismo Święte, żebyście mogli dużo opowiedzieć w domu, na katechezie, w szkole.

ZAKOŃCZENIE

Pismo Święte jest zawsze aktualne. Jest dla nas najważniejszą księgą, w której znajduje się nauka Boża.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

– Jak słucham słowa Bożego w kościele i na katechezie?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Czytaj Biblię, módl się co dzień...”.

17. PRZYKAZANIA WYRAZEM MIŁOŚCI BOGA (DEKALOG)

Cel ogólny

Ukazanie Boga, który bezwarunkowo kocha człowieka i daje mu się poznać.

Zapoznanie z treścią przykazań Bożych.

Kształtowanie postawy zaufania do Boga, który prowadzi nas drogą przykazań.

Doskonalenie umiejętności oceny swojego postępowania w świetle przykazań.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- wymienia przykazania Boże (C.1.1),
- podaje, że przykazania są wyrazem miłości Boga do człowieka.

Umiejętności

- wyjaśnia, czym jest bezwarunkowa miłość Boga do człowieka (E.1.1),
- wyjaśnia z pomocą katechety, czym są przykazania Boże (C.1.1),
- wskazuje na przykazania Boże jako drogowskazy w życiu.(C.1.3).

Postawy

- stara się zachowywać przykazania (C.1.b),
- wyraża radość z przestrzegania przykazań (C.1.d).

Metody

Pogadanka, gra: „Podaj kolejność”, ekspozycja, uroczyste odczytanie fragmentu Pisma Świętego, analiza tekstu biblijnego, autorefleksja, modlitwa dziękczynna, śpiew, techniki multimedialne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, świeca, ilustracje lub slajdy przedstawiające znaki drogowe, ilustracja przedstawiająca tablice z przykazaniami, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Pogadanka.

- Na co kierowca musi zwracać uwagę, aby jazda samochodem była bezpieczna?

Gra „Podaj kolejność”.

Za parawanem układamy w rzędzie kilka znaków drogowych, odstawiamy, dzieci przyglądają się im, zapamiętując ich kolejność. Ponownie zastawiamy parawan, a zadaniem dzieci jest wymienienie znaków w kolejności.

Ekspozycja i omówienie ilustracji lub slajdów przedstawiających kilka znaków drogowych.

- O czym informują te znaki?
- Dlaczego należy przestrzegać znaków drogowych?

Jeśli chcemy bezpiecznie poruszać się po drogach i dotrzeć do celu naszej podróży, musimy znać znaki drogowe. Zwracać na nie uwagę i stosować się do nich.

ROZWINIĘCIE

Pan Bóg bardzo nas kocha i nie chce, abyśmy zabłądzili, będąc w drodze do nieba. Dlatego zostawił nam drogowaskazy, dziesięć przykazań Bożych, które pomagają w osiągnięciu celu.

Uroczyste odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Wtedy mówił Bóg wszystkie te słowa: «Ja jestem Pan, twój Bóg, który cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli.

Nie będziesz miał cudzych bogów obok Mnie! (...)

Nie będziesz wzywał imienia Pana, Boga twego, do czcnych rzeczy (...).

Pamiętaj o dniu szabatu, aby go uświęcić. (...)
Czcij ojca twego i matkę swoją (...).
Nie będziesz zabijał.
Nie będziesz cudzołożył.
Nie będziesz kradł.
Nie będziesz mówił przeciw bliźniemu twemu kłamstwa (...).
Nie będziesz pożądał domu bliźniego twego.
Nie będziesz pożądał żony bliźniego twego”
(Wj 20,1-3.7a.8a.12a,13-17).

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej tablice z przykazaniami.

Analiza tekstu biblijnego.

- Ile jest przykazań Bożych?
- Do kogo odnoszą się przykazania?
- Dlaczego Pan Bóg dał przykazania ludziom?

Pan Bóg z miłości do człowieka dał przykazania i dlatego chce, aby każdy człowiek dobrze je poznał i wypełniał w swoim życiu. Są one drogowskazami do osiągnięcia szczęścia wiecznego – nieba.

ZAKOŃCZENIE

Przykazania Boże obowiązują każde dziecko Boże.

- Co ludzie okazują Panu Bogu, wypełniając Jego przykazania?
- Co osiągniemy, wypełniając przykazania Boże?

Pan Bóg, który jest naszym najlepszym Ojcem, w sposób szczególny opiekuje się nami. Swoją miłość i troskę objawił, dając przykazania Boże.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Jak okazuję miłość Bogu?
- Jak zachowuję się wobec bliźnich?

Modlitwa dziękczynna.

Podziękujmy Panu Bogu za przykazania, które prowadzą nas do nieba.

„Akt miłości”

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Bóg kocha mnie”.

18. NIEDZIELA DNIEM ŚWIĘTYM

Cel ogólny

Uświadomienie, że Bóg jest obecny w sprawowanej liturgii.

Ukazanie niedzieli jako dnia świętego.

Wzbudzenie radości ze spotkania z Bogiem w czasie niedzielnej Mszy Świętej.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- przytacza treść trzeciego przykazania Bożego,
- wymienia sposoby świętowania niedzieli (B.6.2),
- podaje, że Bóg jest obecny w sprawowanej liturgii (B.1),
- wyjaśnia, że niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Chrystusa (B.6.1).

Umiejętności

- wyjaśnia znaczenie trzeciego przykazania Bożego,
- wskazuje, w jaki sposób Bóg jest obecny w liturgii (w zgromadzonym ludzie, w osobie kapłana celebrującego, w słowie Bożym, pod eucharystycznymi postaciami chleba i wina) (B.1.1).

Postawy

- okazuje wiarę i szacunek wobec Boga obecnego w liturgii (B.1.a),
- wyraża pragnienie częstego spotykania się z Bogiem w liturgii (B.1.b),
- świadomie świętuje dzień Pański (B.6.a).

Metody

Rozmowa kierowana, recytacja, śpiew, techniki multimedialne, ekspozycja, analiza tekstu źródłowego, memoryzacja, metoda działań praktycznych.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, nagranie z piosenką, ilustracje przedstawiające różne czynności dnia powszedniego, ilustracje związane ze świętowaniem niedzieli, ilustracje przedstawiające ludzi zebranych w kościele, kapłana czytającego Pismo Święte i kapłana przy ołtarzu.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Rozmowa z dziećmi na temat dni tygodnia.

- Ile dni ma tydzień?
- Jakie są po kolei dni tygodnia?
- Jaki dziś jest dzień tygodnia?

Posłuchajcie wiersza o jednym z wymienionych dni.

Odczytanie wiersza.

Niedzielę dał nam dobry Bóg,
więc pierwszy dzień rozpocząć czas.
Niedzielę dał nam dobry Bóg,
więc tylko Bogu poświęcimy czas.

- O jakim dniu jest mowa w tym wierszu?
- Komu mamy szczególnie poświęcić czas w tym dniu?

Posłuchajcie, o czym mówi drugi wiersz.

Odczytanie wiersza.

Niedziela święta,
dzwon głośno woła:
bim bam bum.
Dzień to jest Boży.
Śpiesz do kościoła,
przeżyj dzień święty inaczej!

- Jakim dniem jest niedziela?
- Do czego zachęcają nas słowa tego wiersza?
- Co to znaczy, że mamy przeżyć dzień święty inaczej?

Każdy dzień naszego życia jest inny. Niedziela jest tym dniem, w którym najwięcej czasu powinniśmy poświęcić Panu Bogu, a także swojej rodzinie.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Wtedy Bóg pobłogosławił ów siódmy dzień i uczynił go świętym” (Rdz 2,3).

Analiza tekstu biblijnego.

– Który dzień Pan Bóg uczynił świętym?

Pan Bóg dał nam przykazania po to, abyśmy wiedzieli, jak postępować. Trzecie przykazanie Boże brzmi: „Pamiętaj, abyś dzień święty święcił”.

Nauka (memoryzacja) III przykazania Bożego.

– O czym mamy pamiętać?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających różne czynności dnia powszedniego, np. uczniowie w szkole, zakupy, sprzątanie oraz ilustracje związane ze świętowaniem niedzieli, np. ludzie idący do kościoła, uczestniczący we Mszy Świętej, wspólnie jedzący obiad, będący na rodzinnym spacerze.

Segregujemy ilustracje, zostawiając po jednej stronie – dni powszednie, po drugiej – związane ze świętowaniem niedzieli, podkreślamy charakter niedzieli, inny niż dni powszednich.

– W jaki sposób spędzamy dzień powszedni?

– O czym szczególnie powinniśmy pamiętać w niedzielę?

– Komu szczególnie jest poświęcona niedziela?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających ludzi zebranych w kościele, kapłana czytającego Pismo Święte i kapłana przy ołtarzu.

W każdą niedzielę powinniśmy być w kościele i z wiarą oraz szcunkiem uczestniczyć we Mszy Świętej. To spotkanie z Bogiem jest dla nas wszystkich wielkim darem, dlatego powinniśmy w skupieniu i pobożnie słuchać słowa Bożego, włączać się w modlitwy, przedstawiać Bogu swoje potrzeby, modlić się w intencjach całej wspólnoty i uwielbiać Boga.

ZAKOŃCZENIE

Pan Bóg pragnie, abyśmy w każdą niedzielę o Nim pamiętali i radowali się ze spotkania z Nim podczas Mszy Świętej. Piękna, pobożna modlitwa i uczestnictwo we Mszy Świętej to najlepszy dar dla Boga i uwielbienie Go.

– W jaki sposób Pan Jezus jest obecny we Mszy Świętej?

Modlitwa uwielbienia.

Pan Bóg pragnie, abyśmy w dzień święty w specjalny sposób o Nim pamiętali i radowali się ze spotkania z Nim podczas Mszy Świętej.

*Nauka piosenki „Oto jest dzień”.
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Oto jest dzień, / x2
który dał nam Pan. / x2
Weselmy się / x2
i radujmy się nim. /x2
Oto jest dzień, który dał nam Pan,
weselmy się i radujmy się nim.
Oto jest dzień, oto jest dzień, który dał nam Pan.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Oto jest dzień”.

IV. BÓG

TROSZCZY SIĘ O MNIE

19. BÓG MIŁOSIERNYM OJCEM

Cel ogólny

Ukazanie Boga jako miłosiernego Ojca.

Kształtowanie postawy wdzięczności za dar Bożego miłosierdzia.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- przytacza tekst Ewangelii św. Jana: J 3,1-5,
- wymienia przejawy Bożego miłosierdzia (B.8.2),
- wyjaśnia własnymi słowami pojęcie Bożego miłosierdzia (B.8.1).

Umiejętności

- wskazuje na Boga jako Miłosiernego Ojca, któremu należy zaufać.
- uzasadnia potrzebę zaufania Miłosiernemu Ojcu (B.8.3).

Postawy

- wyraża wdzięczność wobec daru Bożego miłosierdzia (B.8.a),
- przyjmuje z wdzięcznością dar Bożego miłosierdzia (B.8.b),
- ufa Bogu, przebacza bliźniemu, troszczy się o bliźniego (B.8.c).

Metody

Opowiadanie, pogadanka, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, autorefleksja, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, tekst opowiadania B. Ferrero: Jałmużna, ilustracja przedstawiająca Pana Jezusa z Nikodemem, obrazek miłosiernego Ojca.

MODLITWA

Odmówienie modlitwy: „Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Opowiadanie.

„Bardzo dawno temu w Anglii pewna kobieta, ubrana w bardzo skromne ubranie, szła uliczkami małej miejscowości. Pukała do wszystkich drzwi i prosiła o jałmużnę. Jedni obrzucali ją wyzwiskami, inni szczuli psami. Niektórzy, aby szybko pozbyć się kłopotu, wciskali jej stary chleb albo nadgniłe kartofle. Jedynie dwoje staruszków, którzy mieszkali w małej chatce na skraju wioski, zaprosiło ją do domu. «Przycupnij sobie i ogrzej się» – powiedział do kobiety staruszek. W tym czasie jego żona przygotowała dla biedaczki kubek mleka i dużą pajdę chleba. Kiedy kobieta jadła, staruszkowie pocieszali ją dobrym słowem i uśmiechem. Następnego dnia królewski posłaniec odwiedzał wszystkie domy i zapraszał rodziny na zamek królewski. To nieoczekiwane zaproszenie wywołało poruszenie we wsi. Po południu wszyscy zjawili się na zamku, ubrani w odświeżone stroje. Kiedy zasiedli, służba zaczęła wносить jedzenie. Ale cóż się okazało? Otóż kamerdynerzy zaczęli podawać gościom ziemniaczane łupiny, nadgniłe kartofle, kawałki spleśniałego chleba. Dały się słyszeć pomruki oburzenia i niezadowolenia. Jedynie na talerze dwojga staruszków nakładano wykwintne i smaczne dania. W pewnym momencie na salę weszła kobieta ubrana jak żebraczka. Zapadła cisza. Kobieta przemówiła: «Dzisiaj pragnę was poczęstować wszystkim tym, czym wy obdarowaliście mnie wczoraj». Potem zdjęła z siebie żebracze łachmany, pod którymi lśnił złoty strój, ozdobiony szlachetnymi kamieniami. Była to królowa” (Bruno Ferrero, „Jałmużna”).

- O co prosiła ludzi skromnie ubrana kobieta?
- Jak ludzie reagowali na jej prośbę?
- Kto pomógł kobiecie?
- Kim okazała się żebraczka?
- Czego królowa chciała nauczyć swoich poddanych?

Królowa chciała nauczyć swoich poddanych, jak należy dzielić się tym, co się posiada. Tylko staruszkowie podzielili się dobrym jedzeniem, dobrym słowem i uśmiechem. Dali kobiecie to, co mieli najcenniejsze, okazali jej miłosierdzie.

Miłosierdzie to dobroć, życzliwość, gotowość do niesienia pomocy i zrozumienia.

Pan Jezus ukazuje swojego Ojca, który okazuje nam miłosierdzie już w sakramencie chrztu świętego. Sakrament ten to powtórne narodzenie z wody i Ducha Świętego.

ROZWINIĘCIE

Dziś opowiem wam o człowieku, który nocą przyszedł do Pana Jezusa. Rozwiązując łamigłówkę, dowiedziecie się, jak miał na imię.

N	I	K	O	D	E	M
1	3	1	1	1	5	1

Liczba w nawiasie oznacza literę w odgadniętym wyrazie.

1. Przebywają tam święci – niebo (1)
2. Opiekuje się tobą na ziemi – anioł (3)
3. Dom Boży – kościół (1)
4. Stół przy którym ksiądz odprawia Mszę Świętą – ołtarz (1)
5. Wzywa ludzi na Mszę Świętą – dzwon (1)
6. Symbol miłości – serce (5)
7. Matka Pana Jezusa – Maryja (1)

Nikodem był nauczycielem prawa.

Wyjaśnienie słowa: „Rabbi”.

Rabbi – mistrz, nauczyciel.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Był wśród faryzeuszów pewien człowiek, imieniem Nikodem (...). Ten przyszedł do Niego nocą i powiedział Mu: «Rabbi, wiemy, że od Boga przyszedłeś jako nauczyciel. Nikt bowiem nie mógłby czynić takich znaków, jakie Ty czynisz, gdyby Bóg nie był z Nim».

W odpowiedzi rzekł do niego Jezus: «Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci, jeśli się ktoś nie narodzi powtórnie, nie może ujrzeć królestwa Bożego». Nikodem powiedział do Niego: «Jakżeż może się człowiek narodzić będąc starcem? Czyż może powtórnie wejść do łona swej matki i narodzić się?». Jezus odpowiedział: «Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci, jeśli się ktoś nie narodzi z wody i z Ducha, nie może wejść do królestwa Bożego” (J 3,1-5).

Umieszczenie na tablicy i omówienie ilustracji przedstawiającej rozmowę Nikodema z Panem Jezusem.

Na wstępie katecheta wyjaśnia, co to znaczy: „jeśli się ktoś nie narodzi z wody i z Ducha”.

Analiza tekstu biblijnego.

- Kto przyszedł do Pana Jezusa?
- O jakiej porze Nikodem spotkał się z Panem Jezusem?
- Jak Nikodem nazwał Jezusa?
- Kto może wejść do Królestwa Bożego?
- Co to znaczy narodzić się z wody i i z Ducha?

Do chwili spotkania z Jezusem Nikodem był pewien, że jedynie dobrymi uczynkami może zasłużyć sobie na miłość Boga. Po rozmowie z Jezusem zrozumiał, że Bóg kocha ludzi za darmo. Najpierw trzeba uwierzyć w Bożą miłość, a potem dobrymi uczynkami odpowiedzieć na miłość Boga. Pan Bóg jest naszym cierpliwym, miłosiernym, kochającym Ojcem. Należy Mu zaufać, uwierzyć i przyjąć chrzest.

- W jaki sposób możemy okazywać miłosierdzie drugiemu człowiekowi?

ZAKOŃCZENIE

Pan Bóg kocha każdego człowieka. Uczy nas, abyśmy byli miłosierni wobec innych.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Jak często zastanawiam się nad swoim postępowaniem?
- Jak okazuję miłość drugiemu człowiekowi?

Panie Jezu, naucz mnie okazywać miłosierdzie innym ludziom.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Dzieckiem Bożym jestem ja”.

20. ŻYJĘ WE WSPÓLNOCIE RODZINY

Cel ogólny

Ukazanie wartości rodziny w życiu człowieka.

Kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za dar rodziny.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- przytacza tekst: Rdz 1,28a (E.2.1),
- wymienia przykłady budowania dobrych relacji we wspólnocie rodzinnej i domowej (E.2.2),
- charakteryzuje wspólnotę rodzinną.

Umiejętności

- wskazuje rodzinę jako wspólnotę osób, w której chce żyć.

Postawy

- wyraża Bogu wdzięczność za dar rodziny i bliskich (E.2.a),
- okazuje posłuszeństwo rodzicom i opiekunom, dziadkom (E.2.b),
- stara się o budowanie dobrych relacji w rodzinie (E.2.c).

Metody

Gra dydaktyczna, pogadanka, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, opowiadanie, niedokończone zdania, śpiew, techniki multimedialne, pokaz, śpiew, autorefleksja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracja pierwszych rodziców, ilustracje rodziny wielopokoleniowej, tekst opowiadania B. Ferrero: Biedak.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Spotykamy się na katechezie, by jeszcze bardziej poznawać Pana Boga. Jesteśmy jedną wielką rodziną klasową.

Propozycja 1.

Gra dydaktyczna – Zabawa „skojarzenia”

Katecheta wymienia wyrazy z grupy „rodzina”, a dzieci podają wyrazy, z którymi im się kojarzą, np.: mama – tata, siostra – brat, babcia – dziadek, radość – smutek, miłość – ciepło, bezpieczeństwo – rodzina, wakacje – rodzina.

Propozycja 2.

Katecheta zadaje dzieciom następujące pytanie:

– Z czym kojarzy wam się rodzina?

ROZWINIĘCIE

Pan Bóg ustanowił rodzinę już w raju. Posłuchajcie słów z Pisma Świętego.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich: «Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście zaludnili ziemię i uczynili ją sobie poddaną; abyście panowali nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi»” (Rdz 1,28a).

Analiza tekstu biblijnego.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Adama i Ewę w raju.

– Jakie zadanie otrzymali pierwsi rodzice?

– Nad czym ludzie mają panować?

Człowiek ma panować nad światem, troszczyć się o stworzenia, myśleć, modlić się i kochać.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających radość i szczęście rodziny wielopokoleniowej.

– Co jest ważne w rodzinie?

W rodzinie uczymy się prawdziwych relacji.

Opowiadanie.

„Żyła kiedyś pewna rodzina, spokojna i pogodna. Mieszkała w małym domku na przedmieściach miasta. Pewnego wieczoru jej członkowie siedzieli przy kolacji, gdy nagle usłyszeli pukanie do drzwi. Ojciec poszedł i otworzył je. Na progu stanął starzec w zniszczonej odzieży i obdartych spodniach. Niósł kosz pełen warzyw. Spytał domowników, czy nie kupiliby ich trochę. Oni rzeczywiście coś wzięli, gdyż chcieli się go pozbyć. Z czasem rodzina ta zaprzyjaźniła się ze starcem, który co tydzień przynosił im warzywa. Odkryli, że ten starzec, biedny człowiek, (...) jest prawie niewidomy. Ale zawsze zachowywał się w sposób niezwykle uprzejmy, więc cała rodzina oczekiwała jego przyjścia, gdyż ceniła sobie jego towarzystwo. Pewnego dnia starzec, jak zwykle, przyniósł tym ludziom warzywa, a potem powiedział: «Wczoraj otrzymałem wielki prezent! Przy moim domku znalazłem kosz z odzieżą, którą ktoś zostawił dla mnie». Wszyscy wiedzieli, jak bardzo potrzebował ubrań, dlatego powiedzieli: «To wspaniale!». Niewidomy staruszek jednak dodał: «Ale jest rzecz jeszcze wspanialsza: znalazłem rodzinę, która rzeczywiście potrzebowała tej odzieży!». Radość płynąca z dawania, przebaczenia i miłosierdzia jest silniejsza od życia” (Bruno Ferrero, „Biedak”).

- Kto odwiedzał pewną rodzinę?
- Co starzec przynosił rodzinie?
- Dlaczego rodzina oczekiwała przyjścia biednego starca?
- Jaki prezent otrzymał starzec?
- Co starzec zrobił z podarowaną odzieżą?
- Co dobrego możemy zrobić dla naszej rodziny?

Dokończ zdanie:

- Moi rodzice są kochani, bo...
- Lubię być w domu, bo...

- Pomagam rodzicom w...
- Pamiętam o babci i dziadku, gdy...
- Kocham brata i siostrę...

ZAKOŃCZENIE

*Nauka piosenki: Jozsko Broda, „Bardzo dobra jest rodzina”.
(można odtworzyć nagranie)*

1. Bardzo dobra jest rodzina,
która razem dzień zaczyna.
Razem modlą się i jedzą,
na kanapie razem siedzą. /x2

Ref. Babcia, dziadek, mama, tata,
siostry, bracia, pełna chata. /x2

2. Są problemy i kłopoty,
nawet mali wiedzą o tym.
Ale gdy jesteśmy razem,
łatwiej jest za każdym razem. /x2 Ref.

3. Dla małego, dla dużego
jest tu miejsce dla każdego. /x3 Ref.

4. I z rodziną świat nie zginie,
życie rodzi się w rodzinie. /x3 Ref.

Autorefleksja.

Każdy z nas jest odpowiedzialny za życie we wspólnocie rodziny?

Pomyślmy:

- Jak często dziękuję Bogu za rodzinę?
- Co dzisiaj zrobię dla moich rodziców, by okazać im miłość?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Wyrażmy naszą radość z tego, że Pan Bóg ustanowił rodzinę, w której rozwijamy się i uczymy się wzajemnie kochać. Prośmy dobrego Boga słowami modlitwy:

Panie Boże, dziękuję Ci za wspaniałych i kochających rodziców. Proszę, abyś miał ich w swojej opiece. Amen.

21. OD CHRZTU NALEŻĘ DO WSPÓLNOTY KOŚCIOŁA

Cel ogólny

Uświadomienie roli wspólnoty kościelnej jako rodziny dzieci Bożych.

Zapoznanie ze znaczeniem podstawowych gestów, znaków i symboli liturgicznych.

Wzbudzenie radości z przynależności do wspólnoty parafialnej.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje cechy wspólnoty parafialnej,
- rozpoznaje i nazywa gesty, znaki oraz symbole liturgiczne (B.2.2),
- opisuje Kościół jako wspólnotę ludzi wierzących zgromadzonych przez Boga (E.4.1).

Umiejętności

- przytacza tekst: Dz 2,38,
- wyjaśnia, czym jest wspólnota parafialna (E.4.4),
- wyjaśnia, że sakrament chrztu włącza do wspólnoty Kościoła (E.4.2),
- charakteryzuje relacje panujące we wspólnocie (E.4.5).

Postawy

- troszczy się o wspólnotę Kościoła (E.4.a),
- okazuje radość z przyjęcia do wspólnoty Kościoła (E.4.b),
- angażuje się w życie wspólnoty parafialnej (E.4.c).

Metody

Opowiadanie, pogadanka, ekspozycja, pokaz, techniki multimedialne, analiza tekstu biblijnego, autorefleksja, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, prezentacja multimedialna, ilustracja przedstawiająca sakrament chrztu świętego, ilustracje z symbolami: chrztu, paschału, szaty chrzcielnej, chrzcielnicy, świecy, zdjęcia kościoła parafialnego (puzzle).

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Propozycja 1.

Opowiadanie: „Chrzest Ani”.

„Dzisiaj po powrocie ze szkoły Ania zapytała babcię:

– Babciu, czy ty pamiętasz mój chrzest?

– Oczywiście Aniu, że pamiętam – odpowiedziała babcia. – Pamiętam, to była niedziela, dzień był piękny i słoneczny, a ty byłaś ubrana w białą sukieneczkę. Na głowie miałaś białą opaskę z kwiatuszkiem, białe rajstopki i butki. Twoja mama cały czas bała się, że w czasie chrztu będziesz głodna i zaczniesz płakać, a ty byłaś taka grzeczna!

– Babciu, i co jeszcze? Opowiedz mi proszę! – dopytywała.

Babcia zaczęła wyjaśniać. Chrzest odbył się na Mszy Świętej w naszym kościele parafialnym pw. (np. Chrystusa Dobrego Pasterza).

– Na chrzcie obecni byli twoi chrzestni: ciocia Jola i wujek Tomek. Ksiądz zapytał mamę i tatę, jakie imię wybrali dla ciebie. Rodzice odpowiedzieli: Anna. Potem ksiądz polał twoją głowę wodą święconą i powiedział: «Anno, ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego». Potem ciocia położyła na tobie białą szatkę z wypisanym imieniem – Anna, a wujek Tomek zapalił świecę chrzcielną od dużej świecy nazwanej paschałem.

– Ależ babciu, wszystko się zgadza! – wykrzyknęła.

Zdziwiona babcia powiedziała:

– Aniu, przecież ty tego nie pamiętasz, byłaś bardzo mała.

– Tak, to prawda, ale dzisiaj podczas katechezy mówiliśmy o tym, jak wygląda chrzest i było dokładnie tak samo jak, ty o tym mówiłaś”.

(tekst redakcji)

– O co Ania zapytała babcię?

– Co babcia powiedziała o chrzcie Ani?

– Co powiedział ksiądz podczas udzielania chrztu Ani?

– Kto był obecny na chrzcie Ani?

– W jakim kościele odbył się chrzest?

Propozycja 2.

W życiu każdego z nas są wyjątkowe chwile, ważne wydarzenia. Często utrwalamy je na zdjęciach, filmach.

Pokaz i omówienie slajdów lub zdjęć z różnych uroczystości chrztu.

ROZWINIĘCIE

Dobry Bóg podczas chrztu świętego do każdego z nas mówi po imieniu, na przykład: Anno, jesteś moim dzieckiem! Piotrze, jesteś moim dzieckiem! Chrztost włączył każdego z nas do wspólnoty parafialnej, której Ojcem jest dobry Bóg, a my Jego dziećmi. Wspólnota parafialna to osoby, z którymi spotykamy się w kościele.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Nawróćcie się – powiedział do nich Piotr – i niech każdy z was ochrzci się w imię Jezusa Chrystusa na odpuszczenie grzechów waszych, a weźmiecie w darze Ducha Świętego” (Dz 2,38).

Analiza tekstu biblijnego.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej sakrament chrztu.

- O co poprosił Piotr ludzi?
- Jakie zadania powierzył im Piotr?

Nawrócić się to znaczy uwierzyć w Pana Jezusa. Od dnia chrztu świętego wszyscy należymy do wspólnoty, którą nazywamy Kościołem.

Pokaz slajdów lub ilustracji przedstawiających symbole chrztu świętego.

Praca w grupach.

Katecheta dzieli uczniów na cztery grupy, którym rozdaje puzzle. Zadaniem uczniów jest odgadnięcie, co przedstawia ułożony obrazek. Po zakończonym ćwiczeniu grupy prezentują swój kościół parafialny.

Katecheta podsumowuje pracę uczniów.

Od chwili chrztu staliśmy się członkami wspólnoty parafialnej pod wezwaniem

Pogadanka na temat znaczenia słowa: „parafia”, kto nią zarządza, kto to jest ksiądz proboszcz – gospodarz parafii.

– Jak my możemy uczestniczyć w życiu naszej parafii?
(ministranci, schola; starsi koledzy: Oaza, KSM, sprzątanie kościoła, udział w akcjach charytatywnych)

Wszyscy ludzie, którzy zostali ochrzczeni należą do rodziny Jezusa. Chrzest włączył każdego z nas do wspólnoty Kościoła – rodziny, której Ojcem jest dobry Bóg, a my Jego dziećmi.

ZAKOŃCZENIE

Autorefleksja.

Chrzest jest sakramentem, który włącza nas do wspólnoty parafialnej.

Pomyślmy:

- Jak często dziękuję Bogu za dar chrztu?
- W jaki sposób mogę włączyć się w działalność mojego Kościoła parafialnego?

Śpiew: „Dzieckiem Bożym jestem ja”.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Katecheta: Panie Jezus, dziękujemy Ci za nasz chrzest.

Uczniowie: Dziękujemy Ci, Panie Jezus.

K.: Panie Jezu, dziękujemy za naszych rodziców, którzy poprosili o nasz chrzest.

U.: Dziękujemy Ci, Panie Jezu.

K.: Panie Jezu, dziękujemy, że od chrztu jesteśmy dziećmi Bożymi.

U.: Dziękujemy Ci, Panie Jezu.

K.: Panie Jezu, dziękujemy, że należymy do jednej wspólnoty Kościoła.

U.: Dziękujemy Ci, Panie Jezu.

22. WSPÓLNOTA SZKOLNA MIEJSCEM BUDOWANIA RELACJI

Cel ogólny

Ukazanie znaczenia szkoły w budowaniu relacji międzyludzkich.
Wychowanie do przestrzegania zasad dobrego zachowania.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- wymienia zasady dobrego zachowania w szkole (E.3.2),
- opisuje, czym jest wspólnota szkolna (E.3.1).

Umiejętności

- przytacza tekst: 1Tes 5,13b.15,
- charakteryzuje relacje między członkami wspólnoty szkolnej (E.3.4),
- charakteryzuje cechy koleżeństwa i przyjaźni (E.3.5),
- uzasadnia konieczność respektowania zasad ustalonych we wspólnocie szkolnej (E.3.3).

Postawy

- przestrzega zasad obowiązujących w szkole (E.3.a),
- okazuje radość z przyjęcia do wspólnoty szkolnej,
- buduje dobre relacje we wspólnocie szkolnej (E.3.b).

Metody

Śpiew, zabawa „Krokodyl”, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, pogadanka, techniki multimedialne, autorefleksja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracje przedstawiające dzieci w klasie w różnych sytuacjach (np. praca w grupach itp), prezentacja multimedialna, nagranie z piosenką.

MODLITWA

Śpiew: „Dzieckiem Bożym jestem ja”.

WPROWADZENIE

Zabawa „Krokodyl”.

Jedna osoba zostaje wybrana „Panem Krokodylem”. Pozostali ustawiają się na przeciwko krokodyla w szeregu po drugiej stronie „rzeki”. Dzieci pytają krokodyla, czy mogą przejść na drugą stronę. Pan Krokodyl odpowiada: „Tak”, ale stawia warunek, np. „Możecie przejść przez rzekę, jeżeli macie na sobie coś czerwonego”, „jeżeli przeskoczycie rzekę na jednej nodze” itd.

Chodźcie już do szkoły.

– Co to jest szkoła?

Szkoła to szczególne miejsce budowania wspólnoty i relacji. Wszyscy możemy wspólnie uczyć się i zgodnie bawić się ze sobą.

Pan Jezus uczy nas, jak należy zachowywać się, będąc we wspólnocie.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Ze względu na ich pracę otaczajcie ich szczególną miłością! Między sobą zachowujcie pokój! Uważajcie, aby nikt nie odpłacał złem za złe, zawsze usiłujcie czynić dobrze sobie nawzajem i wobec wszystkich!” (1Tes 5,13b.15).

Analiza tekstu biblijnego.

- Czym mamy otaczać ludzi?
- Co powinniśmy zachowywać między sobą?
- Na co należy uważać?
- Co zawsze należy czynić sobie nawzajem?

Podstawowym celem naszego życia we wspólnocie jest miłość, pokój i dobroć.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających dzieci w klasie w różnych sytuacjach, np. praca w grupach, słuchanie opowiadania, pomoc koleżeńska... lub pokaz slajdów.

- O czym należy pamiętać, aby każdy w klasie czuł się dobrze?
- Jakie zasady panują w szkole?
- Dlaczego należy przestrzegać tych zasad?

Podstawowym zadaniem szkoły jest przekazywanie wiedzy i wychowywanie. Wszystkim w szkole zależy na tym, aby między uczniami panowały dobre wzajemne relacje. Dlatego uczniowie powinni sobie nawzajem pomagać i wspierać się w trudnych chwilach. Co to znaczy, np. kolega zapomniał nożyczek, a są mu one potrzebne – ja chętnie mu je pożyczę, bo wiem, że innym razem mogą też potrzebować czegoś od niego. W szkole panują zasady i reguły, do których każdy uczeń powinien się dostosować.

ZAKOŃCZENIE

Wszyscy należymy do wspólnoty szkolnej.

- Wymieńcie zasady, o których należy pamiętać w szkole?

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Co mogę zrobić, aby dobrze czuć się w szkole?
- Jaki jestem wobec kolegów i koleżanek?

*Nauka piosenki: „Bo nikt nie ma z nas”.
(odtworzenie nagrania z piosenką)*

Bo nikt nie ma z nas tego, co mamy razem,
każdy wnosi ze sobą to, co ma /najlepszego/.
Zatem, żeby wszystko mieć,
potrzebujemy siebie razem,
Bracie, siostro ręka w rękę z nami chodź.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Bo nikt nie ma z nas”.

23. MARYJA MATKĄ CHRYSZTUSA I NASZĄ

Cel ogólny

Ukazanie Maryi jako osoby wybranej przez Boga na Matkę Pana Jezusa i naszą.

Kształtowanie postawy zaufania do Maryi jako Matki Chrystusa i naszej.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Pan Bóg wybrał Maryję na Matkę Pana Jezusa – Zbawiciela,
- wyjaśnia, że Maryja jest Matką Jezusa i wszystkich ludzi (A.4.2),
- opowiada scenę Zwiastowania.

Umiejętności

- wyjaśnia, jak Maryja pomaga nam w drodze do świętości,
- charakteryzuje modlitwę Maryi (D.5.1),
- podaje z pamięci najważniejsze maryjne modlitwy – Pozdrowienie Anielskie (D.5.3).

Postawy

- wyraża postawę zaufania do Maryi – Matki Chrystusa i naszej,
- planuje modlitwę za wstawiennictwem Maryi,
- na wzór Maryi modli się w różnych okolicznościach życia (D.5.a),
- wraz z Maryją wielbi Boga, prosi Go i ufa Mu (D.5.c).

Metody

Rozmowa kierowana, metoda skojarzeń, zabawa „Zgadnij”, pantomima, opowiadanie, uroczyste odczytanie tekstu biblijnego, memoryzacja, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, inscenizacja, techniki multimedialne, śpiew, autorefleksja, puzzle.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracje lub hasła przedstawiające np. zmiatanie, mycie zębów, czesanie włosów, taniec, świeca, ilustracja przedstawiająca Zwiastowanie, rekwizyty do inscenizacji – skrzydła anioła, chusta lub szal, mapa Palestyny.

MODLITWA

„Akt wiary”.

WPROWADZENIE

Rozmowa na temat zadania, misji – metoda skojarzeń.

Zabawa „Zgadnij” – pantomima.

„Misją” – zadaniem dzieci jest pokazanie gestami wylosowanej ilustracji lub hasła przedstawiającej czynność, np. zamykanie, mycie zębów, czesanie włosów, taniec. Pozostali uczniowie odgadują.

Maryja mieszkała w małym miasteczku w Nazarecie (można wskazać na mapie Palestyny). Pan Bóg dał Jej specjalne zadanie. Czego dotyczyło, dowiemy się, słuchając Ewangelii.

ROZWINIĘCIE

Opowiadanie biblijne na podstawie tekstu: Łk 1,26-31.

Uroczyste odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

„W szóstym miesiącu posłał Bóg anioła Gabriela do miasta w Galilei, zwanego Nazaret, do Dziewicy poślubionej mężowi, imieniem Józef, z rodu Dawida; a Dziewicy było na imię Maryja. Anioł wszedł do Niej i rzekł: «Bądź pozdrowiona, pełna łaski, Pan z Tobą, *<błogosławiona jesteś między niewiastami>*». Ona zmieszała się na te słowa i rozważała, co miałyby znaczyć to pozdrowienie. Lecz anioł rzekł do Niej: «Nie bój się, Maryjo, znalazłaś bowiem łaskę u Boga. Oto poczniesz i porodysz Syna, któremu nadasz imię Jezus» (Łk 1,26-31).

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Zwiastowanie.

Analiza tekstu biblijnego.

- Kto przyszedł do Maryi?
- Jakimi słowami anioł przywitał Maryję?
- Jakie zadanie od Boga anioł przekazał Maryi?

- Jak zachowała się Maryja?
- O czym zapewnił anioł Maryję?
- Jakimi słowami Maryja zgodziła się na zadanie, jakie wyznaczył Jej Pan Bóg?

Inscenizacja.

Można odegrać scenkę Zwiastowania.

(rekwizyty – skrzydła dla osoby grającej anioła; chusta czy szal dla osoby odgrywającej rolę Maryi)

Maryja Panna podobała się Bogu, bo nigdy nie popełniła żadnego złego uczynku – to znaczy grzechu. Bardzo kochała Boga. Bóg wybrał Ją na Matkę Jezusa. Jest również Matką wszystkich ludzi. Matka Boża wyprasza dla nas potrzebne łaski, abyśmy byli świętymi.

- Jaka modlitwa przypomina to wydarzenie?

ZAKOŃCZENIE

Zwrócimy się teraz w ufnej modlitwie do naszej Matki – Maryi, dziękując za to, że jest Matką Jezusa i naszą.

Modlitwa: „Zdrowaś Maryjo”.

Nauka piosenki (z gestami): „Amen, jak Maryja”.

Kiedy ci smutno i nic nie wychodzi, *(dzieci stoją smutne ze spuszczoną głową)*

mów Amen, jak Maryja, Amen, jak Maryja, *(dzieci składają ręce do modlitwy)*

Amen – widocznie Bóg tak chce.

Tak, jak Maryja

wypełniaj wolę Boga.

I zanieś tam swój uśmiech (i serce), *(dzieci uśmiechają się do siebie, następnie rysują serce w powietrzu)*

gdzie często płyną łzy. *(dzieci pokazują rękami płynące po policzku łzy)*

Autorefleksja.

Maryja jest dla nas wzorem miłości i zaufania Panu Bogu.

Pomyślmy:

– Jak często modłę się do Maryi – mojej Matki?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Amen, jak Maryja”.

24. UCZYNKI MIŁOSIERDZIA W MOIM ŻYCIU

Cel ogólny

Zapoznanie z uczynkami miłosierdzia w życiu człowieka.
Kształtowanie umiejętności i postawy czynienia dobra.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje przykłady uczynków miłosierdzia (E.4.7),
- omawia uczynki miłosierdzia (E.4.6).

Umiejętności

- wyjaśnia istotę uczynków miłosierdzia (E.4.6),
- uzasadnia potrzebę spełniania dobrych uczynków (E.4.a).

Postawy

- planuje sposoby spełniania dobrych uczynków,
- stara się naśladować postawę Jezusa wobec potrzebujących (F.1.h),
- wybiera sposoby pomocy innym,
- stara się kochać siebie i bliźniego (E.1.e).

Metody

Opowiadanie, recytacja, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, pantomi-
ma, rozmowa kierowana, techniki multimedialne, autorefleksja, techniki
plastyczne,

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, tekst opowiadania: Drzewko dobroci, wiersz M. Szczepań-
skiej: „Dobre uczynki”, ilustracja przedstawiająca rozmnożenie chleba, kart-
ki z dobrymi uczynkami, prezentacja multimedialna, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Zdrowaś Maryjo...”.

WPROWADZENIE

Na ostatniej katechezie mówiliśmy o Maryi, którą Pan Bóg wybrał na Matkę Pana Jezusa. Maryja była posłuszna Panu Bogu. Nigdy nie popełniła żadnego złego uczynku. Zgodziła się zostać Matką Syna Bożego. Jest dla każdego z nas wzorem do czynienia dobra.

Żyjemy wśród ludzi. Otaczają nas koledzy, koleżanki, rodzina, sąsiedzi. Każdego dnia mamy okazję, aby uczynić wiele dobrego. Wielu z nas tak czyni. Posłuchajmy opowiadania pt. *Drzewko dobroci* i zobaczymy, jak postępowała Marysia.

Propozycja 1.

Opowiadanie.

„W pięknej chatce pod lasem, gdzie się wije mała rzeczka mieszkała sobie pewna dziewczynka. Na imię jej było – Marysia, każdy wiedział, nie od dzisiaj, że niedobrą dziewczynką była, niemiłe psikusy dzieciom i dorosłym robiła. Raz w sadzie spotkała małego chłopczyka – Jasia, który do koszyków zbierał jabłuszka rumiane, pod drzewem rozsypane. Koszyki były już pełne chłopiec dumny był i pewny, że swoją pracę wykonał bardzo rzetelnie. Marysia na początku spotkania była bardzo miła, z Jasiem sobie gawędziła, o swoim piesku opowiadała, lecz rozmowa długo nie trwała. Marysia w skupieniu rozmyślała: Co by tu Jasiowi zrobić? Jaką szkodę mu wyrządzić? Nagle zła myśl w jej głowie zaświtała, wszystkie koszyki z jabłkami powywracała. Jabłka się z koszy wysypały i mocno się poobijały. Dziewczynka roześmiana była, że z Jasia ciężką pracą tak postąpiła. Chłopcu łzy z oczu kapąły i bardzo smutny wracał do mamy. Marysia na tym nie poprzestała, psocić dalej jeszcze chciała. Gdy przez drogę przechodziła, swojej koleżance nogę podstawiła. Ta upadła i głośno płakała, bo stłuczona noga bardzo ją bolała. Zaś Marysia uśmiechnięta mówi: Jaka ona jest nierozgarnięta! Takich złych zachowań było bardzo, bardzo wiele i w czwartek, i w piątek, a nawet w niedzielę. Mamie Marysi smutno bardzo było, gdy na skargę wiele osób do niej przychodziło. Mamusia córce dużo tłumaczyła: by dla ludzi była miła, by nikomu nie szkodziła i za swoje złe uczynki szczerze wszystkich przeprosiła. Tak też Marysia robiła, swoją koleżankę i kolegę za wyrządzone zło pięknie przeprosiła. Gdy do domu ze szkoły wracała, w gablotce

przy kościele słowa Pana Jezusa przeczytała: «Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci Moich najmniejszych, Mnieście uczynili». Marysia z dużą uwagą te słowa czytała, choć była jeszcze mała, dobrze je zrozumiała i głęboko w swym serduszkach zachowała. Dziewczynka w niedzielne popołudnie przy oknie w swoim pokoju siedziała i o słowach Pana Jezusa długo rozmyślała. Nagle z radością wielką od okna wstała i do biurka swego szybko poleciała. Wzięła kartkę, kredę kilka – nie minęła krótka chwila, ona pięknie coś rysuje, a mama córeczkę bacznie obserwuje. – Drzewko dobroci narysuję, to się lepiej poczuje! Wszystko dobrze przemyślała i na kolorowych listkach słowa napisała: «Będę dobra! Będę miła! Będę dla wszystkich zawsze życzliwa!» Taka też Marysia odtąd była. Dla wszystkich bardzo miła, chętnie sąsiadom pomagała, dobroć i radość okazywała. Mama Marysi bardzo dumna teraz była, że jej córka tak bardzo się zmieniła, bo w końcu zrozumiała, że się źle zachowywała. Narysowane przez Marysię piękne drzewko, w jej pokoju wisiało i o dobroci dla innych jej przypominało” („Drzewko dobroci”, www.przedsz.sulejow.w.interiowo.pl/drzewko.doc; na podstawie opowiadania: Barbara Piszczek, „Dobroć”).

Analiza opowiadania.

- Co lubiła robić Marysia?
- Co zrobiła Jasiowi?
- Dlaczego ludzie przychodzili do mamy Marysi?
- Co sprawiło, że Marysia zmieniła swoje postępowanie?
- Co namalowała dziewczynka w niedzielne popołudnie?
- Co postanowiła Marysia?

Propozycja 2.

Recytacja wiersza.

Nauczyła mnie mamusia,
by człowiekiem dobrym być.
Z koleżanką i z kolegą
zawsze umiem w zgodzie żyć.
Nakarmię pieska, kotkowi dam mleko,
pobawię się z bratem, to nic trudnego.

Odkurzę dywan, zmyję talerze,
że mogę pomóc, bardzo się cieszę.
Starszej sąsiadce zaniosę zakupy,
a gdy jej smutno, dodam otuchy.
Tak mamusia mnie uczyła,
od najmłodszych moich lat,
żebym zawsze miła była
i kochała cały świat.
(Marzena Szczepańska, „Dobre uczynki”)

Analiza wiersza.

- Czego nauczyła mamusia swoją córeczkę?
- Jak dziewczynka pomagała mamie?
- Komu jeszcze pomogła?

Gdy człowiek pomaga drugiemu człowiekowi, okazuje mu dobroć, takie zachowanie nazywamy dobrym uczynkiem. Kiedy spełniamy dobre uczynki, podobamy się Panu Bogu.

ROZWINIĘCIE

Pan Jezus zawsze czynił dobro.
Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Dzień począł się chylić ku wieczorowi. Wtedy przystąpiło do Niego Dwunastu mówiąc: «Odpraw tłum; niech idą do okolicznych wsi i zagród, gdzie znajdą schronienie i żywność, bo jesteśmy tu na pustkowiu». Lecz On rzekł do nich: «Wy dajcie im jeść!» Oni odpowiedzieli: «Mamy tylko pięć chlebów i dwie ryby; chyba że pójdziemy i nakupimy żywności dla wszystkich tych ludzi».

A On wziął te pięć chlebów i dwie ryby, spojrzał w niebo i odmówiwszy nad nimi błogosławieństwo, połamał i dawał uczniom, by podawali ludowi. Jedli i nasycili się wszyscy” (Łk 9,12-13.16-17a).

Analiza tekstu biblijnego.

- Kto przystąpił do Pana Jezusa?
- O co poprosili uczniowie Pana Jezusa?
- Ile chlebów i ryb mieli uczniowie?

- Co uczynił Pan Jezus nad chlebami i rybami?
- Czym Pan Jezus nakarmił ludzi?
- Jak nazywamy czyn, którego dokonał Pan Jezus?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej rozmnożenie chleba.

Pan Jezus chętnie pomagał ludziom. Nigdy nie zostawiał ich bez pomocy. Dał nam przykład okazywania uczynków miłosierdzia.

Pantomima.

Wybrani uczniowie losują kartkę z dobrym uczynkiem i pokazują w formie pantomimy. Pozostali uczniowie odgadują.

- W jaki sposób dzieci mogą okazywać dobro innym?

Śpiew: „Przykazanie nowe daję Wam”.

Gdy pomogę mamie sprzątnąć dom,
Choremu koledze lekcję dam,
Gdy potrafię z bratem w zgodzie żyć
Czynię, co Pan Jezus zlecił nam.

ZAKOŃCZENIE

Pan Jezus uczy nas, jak mamy postępować w życiu. Pamiętajmy, że, czyniąc dobro drugiemu człowiekowi, czynimy je Panu Jezusowi.

Prezentacja slajdów z uczynkami miłosiernymi co do ciała.

Do uczynków miłosiernych należą:

1. Głodnych nakarmić.
2. Spragnionych napoić.
3. Nagich przyodziać.
4. Podróżnych w dom przyjąć.
5. Więźniów pocieszać.
6. Chorych nawiedzać.
7. Umarłych pogrzebać.

Autorefleksja.

Pan Jezus wzywa nas do okazywania czynów miłosierdzia.

Pomyślmy:

- Jaki jestem dla bliźnich?
- Jak pomagam tym, którzy proszą mnie o pomoc?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

„Akt miłości”.

25. NAŚLADUJĘ JEZUSA W POSŁUSZEŃSTWIE

Cel ogólny

Ukazanie Pana Jezusa posłusznego Maryi i Józefowi.
Kształtowanie postawy posłuszeństwa wobec rodziców.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje znaczenie słowa: „naśladować”.

Umiejętności

- opowiada, jak można okazać posłuszeństwo rodzicom,
- wyjaśnia, w czym powinien naśladować Pana Jezusa.

Postawy

- wyraża wdzięczność rodzicom za ich miłość,
- wyraża pragnienie posłuszeństwa wobec rodziców,
- okazuje posłuszeństwo Bożemu słowu.(C.1.c),
- okazuje posłuszeństwo rodzicom, opiekunom, dziadkom (E.1.e).

Metody

Ekspozycja, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, śpiew (z gestami), techniki multimedialne, zabawa „Jeżyk”, autorefleksja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, prezentacja multimedialna, ilustracje przedstawiające rodzinę, ilustracja przedstawiająca Świętą Rodzinę lub Jezusa pomagającego Józefowi, ilustracje przedstawiające dzieci pomagające rodzicom, kartki (format A4), nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających rodzinę.

- Kto należy do rodziny?
- Co jest potrzebne każdej rodzinie?

Każdy pragnie, aby w jego domu panowała miła atmosfera, by było przyjemnie i radośnie, aby wszyscy czuli się dobrze. Na dzisiejszym spotkaniu porozmawiamy o życiu Świętej Rodziny: Jezusa, Maryi i Józefa.

ROZWINIĘCIE

Pan Jezus mieszkał w Nazarecie. Opiekun Pana Jezusa – Józef – był cieślą (stolarzem). Wykonywał różne przedmioty z drewna, np. stoły, krzesła. Ciężko pracował, żeby utrzymać swoją rodzinę. Mama Pana Jezusa – Maryja – zajmowała się domem. Sprzątała, prała oraz przygotowywała posiłki. Pan Jezus pomagał swojej Mamie i Józefowi. Był im posłuszny.

Wyjaśnienie znaczenia słowa: „poddany”.

„Poddany” to znaczy posłuszny.

Odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

„wrócił do Nazaretu i był im poddany” (Łk 2,51).

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Świętą Rodzinę lub Jezusa pomagającego Józefowi.

Analiza tekstu biblijnego.

- Gdzie mieszkała Święta Rodzina?
- Czym zajmował się opiekun Jezusa – Józef?
- Czym zajmowała się Maryja?
- Jaki był Pan Jezus dla rodziców?

*Śpiew piosenki (z gestami): „Gdy Pan Jezus był malutki”
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Gdy Pan Jezus był malutki, *(kucamy)*
nigdy nie próżnował. *(wstajemy, głowę skręcamy w lewą i prawą stronę)*

Z Matką Bożą i Józefem chętnie tak pracował.

Tak heblował, tak piłował, *(prawą rękę wyciągamy do przodu i cofamy, następnie to samo robimy lewą ręką)*

tak węłenkę zwijał. *(robimy rękami kołowrotek)*

Nosił wodę, rąbał drzewo *(wykonujemy gest podnoszenia wiaderka w górę, lewą dłoń tworzymy pięść, na pięści opieramy łokieć prawej ręki, następnie trzymając rękę na pięści, unosimy ją w górę i opuszczamy w dół)*

i gwoździe przybijał. *(pięścią prawej ręki uderzamy w pięść lewej ręki)*

- Co Pan Jezus robił, gdy był mały?
- Jakim dzieckiem był Pan Jezus?
- W jaki sposób Pan Jezus pomagał Mamie?
- W jaki sposób Pan Jezus pomagał Józefowi?
- Czego uczy nas Pan Jezus posłuszny rodzicom?

ZAKOŃCZENIE

Ekspozycja ilustracji przedstawiającej dzieci, które pomagają rodzicom, np. dziewczynka nakrywa do stołu, chłopiec podaje śrubokręt tacie. Uczniowie nadają im tytuły.

Zabawa „Jeżyk”.

Na dywanie siedzi jeż

Co on robi to my też.

Co robisz jeżyku?

(Dziecko wykonuje czynność, pozostali naśladują)

Kogo jeż zawoła, ten wejdzie do koła itd.

Słuchając rodziców i pomagając im, jesteśmy podobni do Pana Jezusa to znaczy, że Go naśladujemy.

Pan Jezus pragnie, aby wszyscy ludzie Go naśladowali.

Uczniowie pod kierunkiem katechety wykonują laurkę dla rodziców.

Autorefleksja.

Pan Jezus zawsze był posłuszny swoim rodzicom.

Pomyślmy:

- Jak pomagam swoim rodzicom?
- Jak słucham rodziców?

Poprośmy Pana Jezusa, aby pomógł nam być posłusznymi wobec rodziców.

Modlitwa spontaniczna.

Panie Jezu, pomóż nam zawsze słuchać rodziców i chętnie im pomagać.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Gdy Pan Jezus był malutki”.

26. NAŚLADUJĘ JEZUSA W DOBROCI

Cel ogólny

Zapoznanie z prawdą, że Jezus pragnie, abyśmy Go naśladowali w dobroci.
Kształtowanie postawy okazywania miłości i dobroci wobec innych.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje znaczenie słowa „dobro”,
- wymienia przykłady budowania dobrych relacji we wspólnocie rodzinnej, domowej (E.2.2),
- wskazuje przykłady naśladowania Pana Jezusa.

Umiejętności

- objaśnia, w jaki sposób można okazywać dobroć ludziom,
- ocenia swoje postępowanie wobec innych.

Postawy

- jest otwarty na miłość i dobro (E.1.a),
- okazuje miłość i dobroć wobec innych,
- szanuje siebie i innych w świecie realnym i wirtualnym (E.1.c),
- planuje czynić dobro.

Metody

Śpiew, rozmowa kierowana, krzyżówka, analiza tekstu biblijnego, recytacja, ekspozycja, techniki multimedialne, giełda pomysłów, autorefleksja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracje lub slajdy przedstawiające dobre uczynki, nagranie z piosenką.

MODLITWA

Śpiew: „Gdy Pan Jezus był malutki”.

WPROWADZENIE

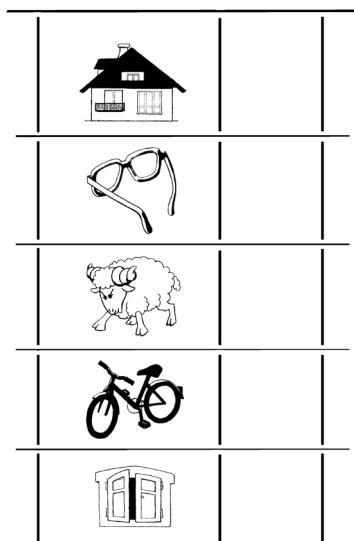
Nawiązanie do poprzedniej katechezy.

- O jakiej rodzinie mówiliśmy na ostatnim spotkaniu?
- Kto należy do Świętej Rodziny?
- Co oznacza słowo „naśladować”?
- W czym powinniśmy naśladować Pana Jezusa posłusznego rodzicom?

Pan Jezus chce, abyśmy Go naśladowali. Naśladowujemy Go między innymi przez posłuszeństwo rodzicom i opiekunom.

Co jeszcze możemy zrobić, aby być podobnymi do Jezusa, dowiedźmy się, rozwiązując krzyżówkę.

Nazwij, co widzisz na ilustracji. Obok ilustracji wpisz pierwszą literę tej nazwy.

ROZWINIĘCIE

Pan Jezus chce, byśmy czynili dobro, pomagali innym i okazywali im szacunek.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„To jest moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiowałem” (J 15,12).

Analiza tekstu biblijnego.

- Do czego wzywa nas Pan Jezus?
- Jak mamy miłować innych?

Pan Jezus zachęca nas do tego, byśmy byli dobrzy, pomagali innym oraz kochali każdego człowieka tak, jak On sam.

Odczytanie i analiza wiersza:

„Złote Serce”

A jeśli ktoś ma serce złote,
to kocha siostrę swą, braciszka,
to przyjacielem jest mu każdy:
strumyk i wierzba, jeź i myszka.

A jeśli ktoś ma serce złote,
pożyczy ci zieloną kredkę,
pomoże narysować auto,
da ci wiśniową galaretkę.

A jeśli ktoś ma serce złote,
to buzi da zmęczonej mamie
pomoże jej odkurzyć dywan,
nie będzie skakać po tapczanie...

A jeśli ktoś ma serce złote,
wtedy na świecie żyć jest lżej,
bo dzięki niemu dzień przynosi
więcej radości, smutków mniej.

A jeśli ktoś ma serce złote,
to lśni z daleka jego twarz.
Każdy na niego liczyć może.

A TY – CZY ZŁOTE SERCE MASZ?

(Beata Kołodziej, „Serce Pana Jezusa”, Kraków 2002)

– O kim możemy powiedzieć, że ma złote serce?

Tam, gdzie panuje zgoda i miłość, jest obecny Pan Jezus.

ZAKOŃCZENIE

„Giełda pomysłów”.

Katecheta podaje różne przykłady zachowań. Dzieci odpowiadają na pytanie.

Mama przysłała do domu bardzo zmęczona z zakupami.

– Co zrobi dziecko, które chce naśladować Jezusa?

Ekspozycja ilustracji lub slajdu przedstawiającego dziecko pomagające mamie rozpakować zakupy.

Tata musiał wyjść z domu. Starszy brat Tomek został z młodszą siostrą.

– Co zrobi Tomek, który chce naśladować Jezusa?

Ekspozycja ilustracji lub slajdu przedstawiającego starszego brata opiekującego się siostrą w domu.

W autokarze jest tłok. Niektóre siedzenia są zajęte przez dzieci. Do autobusu weszła starsza pani.

– Co zrobi dziecko, które chce naśladować Jezusa?

Ekspozycja ilustracji lub slajdu przedstawiającego dziecko ustępujące miejsca w autobusie starszej pani.

Pan Jezus pragnie, abyśmy Go naśladowali i okazywali ludziom pomoc, dobroć i miłość.

Autorefleksja.

Pan Jezus uczy nas, jak mamy czynić dobro.

Pomyślmy:

- Jak mogę naśladować Jezusa w czynieniu dobra?
- Co mogę dzisiaj zrobić dla drugiego człowieka?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Przykazanie nowe daję wam”.

27. NAŚLADUJĘ JEZUSA W MODLITWIE

Cel ogólny

Ukazanie modlitwy jako rozmowy z Bogiem.
Wychowanie do codziennej i sumiennej modlitwy.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, czym jest modlitwa i na czym polega (D.1.1),
- podaje, kto jest dla nas wzorem modlitwy,
- przytacza modlitwę: „Ojcze nasz”.

Umiejętności

- objaśnia, czym jest modlitwa,
- podaje, że modlitwa jest rozmową z Bogiem,
- wyjaśnia rolę modlitwy w życiu człowieka (D.2.3),
- wnioskuje, że, odmawiając modlitwę, okazuje Bogu swoją miłość,
- dowodzi, że Jezus jest najdoskonalszym wzorem modlitwy (D.3.1).

Postawy

- wyraża potrzebę modlitwy (D.1.a),
- zachowuje właściwą postawę podczas modlitwy.

Metody

Śpiew, techniki multimedialne, recytacja, analiza wiersza, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, rozmowa kierowana, autorefleksja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, prezentacja multimedialna, tekst wiersza, ilustracja przedstawiająca modlącego się Pana Jezusa, nagranie z piosenką.

MODLITWA

Śpiew: „Jak odnaleźć mam Chrystusa”.
(można odtworzyć nagranie z piosenką)

WPROWADZENIE

Katecheta odczytuje wiersz.

Ja już umiem się przeżegnać,
Choć się jeszcze czasem myślę.
Ja już umiem się przeżegnać
I pomodlić małą chwilę!
W imię Ojca, Syna, Ducha...
Zanim skończę, Bóg już słucha,
A ja wtedy rączki składam,
Wszystko Bogu opowiadam:
Że był dzisiaj dzień wesoły,
Że się już nie boję pszczoły,
Że na obiad były zrazy,
Grzeczny byłem dziś dwa razy,
Mama mi czytała bajkę,
Dziadzio znowu zgubił fajkę,
A ja pomagałem szukać.
Że już zęby umiem płukać,
I że pasty już nie zjadam.
Za to wszystko dzięki składam
Najlepszemu Ojcu w niebie.
Potem modlę się za siebie,
Za mamusię i tatusia,
Siostrę, babcię i dziadziusia,
Jeszcze za mojego brata
I za wszystkich ludzi świata...
(Beata Kołodziej)

- Co potrafi dziecko, które jest bohaterem wiersza?
- Jak modli się to dziecko?
- Za kogo modli się?

Człowiek potrzebuje często rozmawiać z Panem Bogiem zarówno w chwilach smutnych, jak i radosnych. Taką rozmowę człowieka z Bogiem nazywamy modlitwą.

ROZWINIĘCIE

Na konieczność modlitwy wskazuje Pan Jezus, który jest najlepszym Nauczycielem. On jest wzorem modlitwy. Uczniowie Jezusa byli zachwyceni Jego modlitwą i czynami. Posłuchajmy, jak modlił się Pan Jezus.

Odczytanie i analiza fragmentów Pisma Świętego.

„Nad ranem, gdy jeszcze było ciemno, wstał, wyszedł i udał się na miejsce pustynne, i tam się modlił” (Mk 1,35).

- Gdzie udał się Jezus?
- Co robił Jezus?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej modlącego się Pana Jezusa lub pokaz slajdu.

Pan Jezus powiedział: „(...) zawsze powinni się modlić i nie ustawać” (Łk 18,1).

- O co prosi Jezus?

W chwili ciszy powiedzmy Panu Jezusowi, jak bardzo Go kochamy.

Modlitwa spontaniczna.

ZAKOŃCZENIE

Modlimy się o różnych porach dnia: rano i wieczorem, w różnych sytuacjach: przed posiłkiem, pracą i nauką, w różnych miejscach: w kościele, w domu, w szkole.

- Modlimy się rano, gdyż powinniśmy pierwszą chwilę dnia rozpocząć rozmową z Bogiem, by powierzyć się Jego nieustannej opiece.
- Modlimy się wieczorem, aby podziękować za szczęśliwie przeżyty dzień i za wszelkie łaski otrzymane w ciągu dnia.
- Modlimy się przed posiłkiem, aby podziękować Panu Bogu za dary, które będziemy spożywać i prosić o błogosławieństwo dla tych, którzy ten posiłek przygotowali.

- Modlimy się przed nauką o światło Ducha Świętego, a także prosimy, aby Duch Święty nappełnił nasze serce miłością Bożą.
- Kiedy powinniśmy się modlić?
- Dlaczego powinniśmy się modlić?

Autorefleksja.

Modlitwa to rozmowa z Bogiem.

Pomyślmy:

- Jak modłę się rano?
- Jak modłę się wieczorem?
- Co mogę zrobić, aby moja modlitwa podobała się Bogu?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Dziękując Panu Jezusowi za to, że nauczył nas, jak mamy się modlić, zaśpiewajmy piosenkę: „W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”.

28. MODLITWA

ROZMOWĄ Z DOBRYM OJCEM

Cel główny

Ukazanie prawdy, że modlitwa jest rozmową z Bogiem, który jest naszym dobrym Ojcem.

Zachęcenie do modlitwy rano i wieczorem.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że modlitwa jest rozmową z Bogiem,
- wyjaśnia, czym jest i na czym polega modlitwa (D.1.1),
- wskazuje, co może powiedzieć Bogu na modlitwie.

Umiejętności

- wyraża pragnienie spotykania się z Bogiem na modlitwie (D.1.a),
- podaje najważniejsze cechy modlitwy Jezusa (zjednoczenie z Ojcem, ufna rozmowa) (D.3.2),
- podaje warunki skuteczności modlitwy (zgodność z wolą Boga, dobro człowieka, zbawienie) (D.3.3),
- wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest dobrym Ojcem,
- wnioskuje, że, odmawiając modlitwę, okazuje Bogu swoją miłość,
- dowodzi, że Jezus jest najdoskonalszym wzorem modlitwy (D.3.1).

Postawa

- wyraża pragnienie spotykania się z Bogiem na modlitwie (D.1.a),
- planuje modlić się do Boga,
- modli się, biorąc przykład z Jezusa (D.3.d).

Metody

Rozmowa kierowana, techniki multimedialne, opowiadanie, analiza opowiadania, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, recytacja, śpiew (z gestami), autorefleksja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, prezentacja multimedialna, ilustracja przedstawiająca modlące się dziecko, ilustracja przedstawiająca Pana Jezusa na modlitwie, tekst wiersza.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

- O czym rozmawiacie z rodzicami?
- Dlaczego lubicie rozmawiać ze swoimi rodzicami?

Opowiadanie.

„Kuba ma sześć lat i bardzo lubi rozmawiać z tatusiem. Pewnego razu, gdy wracał ze szkoły, nie mógł się doczekać, kiedy przyjdzie tata. Tak bardzo chciał mu opowiedzieć o wszystkim, co go dzisiaj spotkało. Gdy tata wrócił z pracy do domu, Kuba szybko podbiegł do niego i zawołał: «Tatusiu mam ci coś ważnego do powiedzenia!». Tata choć zmęczony, cierpliwie wysłuchał swojego synka, uśmiechnął się i pogłaskał go po głowie. Kuba poczuł, że tata go bardzo kocha, cieszył się bardzo, że tatuś miał dla niego czas, że mógł mu o wszystkim powiedzieć”.

(tekst Redakcji)

Analiza opowiadania.

- Na kogo czekał Kuba?
- Co Kuba chciał powiedzieć tacie?
- Jak zachował się tata?

Często rozmawiamy z mamą lub tatą. Jest jeszcze Ktoś, z kim w każdej chwili możemy porozmawiać, powiedzieć Mu o wszystkim. To Bóg, nasz dobry Ojciec w niebie, ponieważ nas kocha, chętnie nas słucha i chce nam pomagać. Rozmowa z Bogiem nazywa się modlitwą.

ROZWINIĘCIE

Pan Jezus często rozmawiał ze swoim Ojcem. Odchodził w spokojne miejsce i modlił się do Ojca w niebie. Czasem modlił się nawet całą noc.

Pewnego razu uczniowie Pana Jezusa poprosili Go, aby nauczył ich modlić się. Wtedy Pan Jezus powiedział:

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„(...) Wy zatem tak się módlcie: Ojcze nasz, który jesteś w niebie, niech się święci imię Twoje! Niech przyjdzie królestwo Twoje; niech Twoja wola spełnia się na ziemi, tak jak i w niebie. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj; i przebacz nam nasze winy, jak i my przebaczymy tym, którzy przeciw nam zawinili; i nie dopuść, abyśmy ulegli pokusie, ale nas zachowaj od złego!” (Mt 6,8 b-13).

Analiza tekstu biblijnego.

- Jakiej modlitwy nauczył Pan Jezus uczniów?
- O co prosimy Boga-Ojca w modlitwie „Ojcze nasz”?

Bóg nas kocha, jest naszym najlepszym Ojcem. Chce, byśmy z Nim rozmawiali, byśmy Mu o wszystkim opowiadali.

Zastanówmy się teraz, co możemy powiedzieć Bogu, który jest naszym dobrym Ojcem.

(wypowiedzi uczniów)

Wszystkie te prośby zaniesiemy do Boga w ufnej modlitwie.

Uczniowie stają w kręgu i z uniesionymi rękoma odmawiamy modlitwę „Ojcze nasz”.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej modlące się dziecko lub pokaz slajdu.

- Co robi dziecko?
- Do kogo modli się?
- Co dziecko może mówić Panu Bogu?

ZAKOŃCZENIE

Odczytanie wiersza.

Mogę klęczeć, mogę stać.
Mogę być wysoki tak.
Pan Bóg zawsze słyszy mnie.
Mogę złożyć ręce dwie.
Mogę je rozłożyć.
Mogę różnie modlić się.
Pan Bóg zawsze ze mną jest.
Mogę tańczyć, mogę śpiewać.
Mogę różnie modlić się.
Bóg mnie słyszy, ja to wiem!

(za: D. Jackowiak, J. Szpet [red.], „Jesteśmy dziećmi Pana Boga. Program kształcenia religijnego dzieci w wieku 3-6 lat”, Poznań 2004, s. 82-83)

Naszą miłość do Boga, dobrego Ojca, okażemy, gdy często będziemy z Nim rozmawiali.

– Kiedy możemy rozmawiać z Bogiem?

Bogu możemy powiedzieć wszystko. On nas zawsze wysłucha i pocieszy, bo nas bardzo kocha.

Podziękujmy Bogu za to, że jest naszym dobrym Ojcem, z którym o wszystkim możemy rozmawiać.

Śpiew: „Bóg dobry jest”.

*Bóg dobry jest /x3
dobry dla mnie jest.
Bóg kocha mnie /x3
dobry dla mnie jest.*

lub

*nauka piosenki: „Najlepsza modlitwa” Arki Noego.
(odtworzenie nagrania ze strony YouTube)*

Dla ciebie siedzę dla ciebie chodzę
Dla ciebie skacze na jednej nodze
najlepszą modlitwę na świecie znam
cieszyć się z tego z tego co mam

Czy mam wszystko – czy mi brakuje
Kiedy się modle – mówię dziękuję
najlepszą modlitwę na świecie znam
cieszyć się z tego z tego co mam

Proszę za mamę proszę za tatę
żeby nie biła się więcej z bratem
najlepszą modlitwę na świecie znam
cieszyć się z tego Brata co mam
najlepszą modlitwę na świecie znam
cieszyć się z tego Brata co mam
najlepszą modlitwę na świecie znam
cieszyć się z tego z tego co mam

Autorefleksja.

Pan Bóg chce z nami rozmawiać.

Pomyślmy:

- Jak często rozmawiam z Panem Bogiem?
- Jaka jest moja postawa w czasie modlitwy?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Panie Boże, jesteś naszym dobrym Ojcem, troszczysz się o nas i kochasz nas. Dziękujemy Ci za to, że zawsze możemy modlić się do Ciebie, rozmawiać z Tobą i wołać do Ciebie: „Ojcze nasz”.

Wszyscy: Dziękujemy Ci, Boże!

V. JESTEŚMY BOŻĄ RODZINĄ

29. MOJE MIEJSCE W RODZINIE

Cel ogólny

Zapoznanie z pochodzeniem i cechami rodziny.
Uświadomienie roli i miejsca dziecka w rodzinie.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- wymienia przykłady budowania dobrych relacji we wspólnocie rodzinnej (E.2.2).

Umiejętności

- charakteryzuje wspólnotę rodzinną (E.2.1),
- wskazuje na więzi osobowe w rodzinie.

Postawy

- jest życzliwy i koleżeński wobec rówieśników (C.5.a),
- wyraża wdzięczność Bogu za dar rodziny i bliskich (E.2.a),
- okazuje posłuszeństwo rodzicom, opiekunom, dziadkom (E.2.b).

Metody

Opowiadanie, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, śpiew, techniki multimedialne, modlitwa spontaniczna, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, tekst opowiadania, ilustracja przedstawiająca rodzinę wielopokoleniową podczas posiłku, prezentacja multimedialna, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Opowiadanie.

„Janek chodzi do pierwszej klasy i mieszka w domku z ogrodem razem z mamą, tatą, babcią, dziadkiem i starszą siostrą Marysią. Bardzo ich wszystkich kocha. Lubi, gdy cała rodzina siada do posiłku przy dużym stole. Każdy ma swoje miejsce. Tata siedzi obok mamy, dalej babcia i dziadek, obok taty z drugiej strony Marysia, a on – Janek między dziadkiem a Marysią na swoim ulubionym, wysokim krześle. Niedawno w ich rodzinie urodził się mały braciszek, Grześ. Wszyscy bardzo się cieszyli. Janek też się cieszył, ale po pewnym czasie, gdy zobaczył, że mamusia poświęca teraz małemu Grzesiowi dużo czasu, zrobiło mu się smutno. I kiedy zbliżał się czas wspólnego obiadu, schował się w swoim pokoju pod biurkiem. Po chwili cała rodzina zaczęła go szukać. Dziadziuś pierwszy znalazł wnuka, kucnął przy biurku, uśmiechnął się, wyciągnął do Janka rękę i powiedział: «Jasiu, twoje miejsce przy stole zostało puste, a my wszyscy czekamy na ciebie. Należysz przecież do naszej rodziny. Chodź do nas!». Janek słysząc te słowa ucieszył się i od razu wyszedł spod biurka. Przed nim stała w pokoju reszta rodziny. Wszyscy uśmiechali się do chłopca, a mały Grześ mówiąc coś po swojemu wyciągał do niego rączki. Janek przytulił się do rodziców i powiedział głośno: «Bardzo was kocham». Potem wrócił na swoje miejsce przy stole i siadając na swoim wysokim krześle pomyślał: «Panie Boże, jak to dobrze, że dałeś mi moją kochaną rodzinę, dziękuję»”.

(s. M. Magdalena Reda)

Analiza opowiadania.

- Kto należał do rodziny Janka?
- Gdzie Janek lubił spotykać się ze swoją rodziną?

- Dlaczego Janek schował się pod biurkiem?
- Co dziadek powiedział do Janka?
- Co zrozumiał Janek, kiedy cała rodzina zgromadziła się w jego pokoju?

Pan Bóg dał nam rodzinę i chce, żeby każdy miał w niej swoje miejsce, był kochany i szczęśliwy.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Przeto czy jecie, czy pijecie, czy cokolwiek innego czynicie, wszystko na chwałę Bożą czyńcie” (1Kor 10,31).

Ekspozycja i omówienie ilustracji lub slajdu przedstawiającego rodzinę wielopokoleniową podczas posiłku.

Analiza tekstu biblijnego.

- Na czyją chwałę mamy wszystko czynić?
- Co możemy czynić na chwałę Bożą w rodzinie?

Wszystko, co czynimy w rodzinie powinniśmy czynić na Bożą chwałę, czyli z miłością, wiarą, troską. Nasze uczynki powinny służyć dobru rodziny.

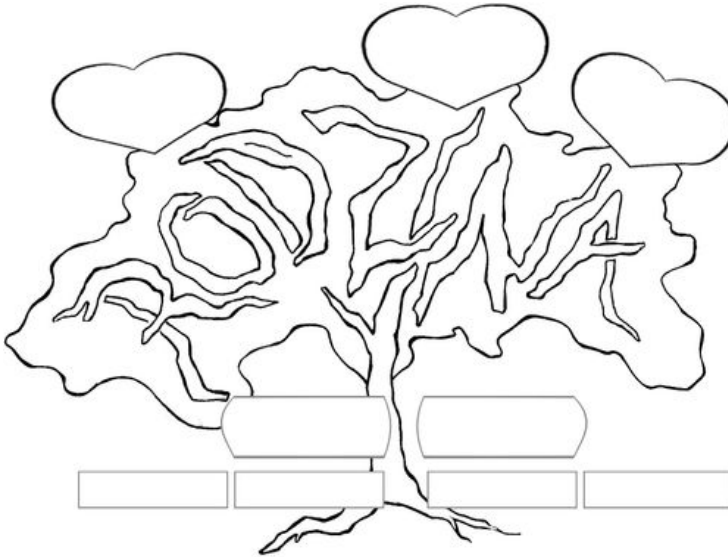
Praca w grupach – puzzle.

Uczniowie otrzymują w kopertach puzzle przedstawiające dwa obowiązki i dwa prawa dziecka.

Analiza praw i obowiązków dziecka.

Pomódlmy się teraz za nasze rodziny: „Ojcze Nasz”.

Pokoloruj drzewo i wpisz imiona swoich bliskich.

ZAKOŃCZENIE

W ciszy dokończcie zdania:

1. Kiedy moja mamusia ugotuje obiad, ja zawsze...
2. Moi rodzice bardzo mnie kochają troszczą się o mnie i moje rodzeństwo, ja też chcę ich...
3. Codziennie w modlitwie dziękuję dobremu Bogu za....

*Nauka piosenki: „Miłość Bożą w sercu swym dzisiaj mam”.
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Miłość Bożą w sercu swym dzisiaj mam,
tą miłością coraz bardziej kocham Cię,
w Tobie widzę też wspaniałość Króla chwał,
bo miłość Bożą w sercu swym dzisiaj mam.

Wielką wiarę w sercu swym dzisiaj mam,
sercem swoim tak gorąco służę Ci,
bratu, siostrze chcę dziś prawdę Twoją dać,
bo wielką wiarę w sercu swym dzisiaj mam.

Dziecka radość w sercu swym dzisiaj mam,
i jak dziecko bardzo pragnę cieszyć się,
swego Ducha moc dziś Jezus daje nam,
bo dziecka radość w sercu swym dzisiaj mam.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Miłość Bożą w sercu swym dzisiaj mam”.

30. GODNOŚĆ DZIECKA BOŻEGO

Cel ogólny

Ukazanie godności dziecka Bożego.

Kształtowanie postawy szacunku wobec życia i zdrowia.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Bóg wyposażył człowieka w ciało, duszę, rozum, wolną wolę i emocje (E.1.3),
- wyjaśnia, na czym polega bezwarunkowa miłość Boga do człowieka (E.1.1).

Umiejętności

- wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg wyposażył człowieka w ciało, duszę, rozum, wolną wolę i emocje (E.1.3),
- uzasadnia wartość każdego człowieka jako dziecka Bożego (E.1.2).

Postawy

- okazuje pragnienie życia w zgodzie z samym sobą i innymi (E.1.d),
- stara się kochać siebie i bliźniego (E.1.e),
- szanuje siebie i innych w świecie realnym i wirtualnym (E.1.c),
- wyraża Bogu wdzięczność za dar stworzenia i otrzymane dary (E.1.b).

Metody

Rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja obrazów, śpiew, techniki multimedialne, modlitwa spontaniczna, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracje przedstawiające różne stworzenia Boże, nagranie piosenki, kartki A5, plansza przedstawiająca kulę ziemską, slajdy przedstawiające różne zachowania dzieci.

MODLITWA

Akt miłości.

WPROWADZENIE

Prezentacja ilustracji przedstawiających różne stworzenia Boże: drzewa, kwiaty, księżyc, słońce, gwiazdy, zwierzęta, góry, rzeki i człowieka – omówienie przez dzieci.

Wicie już, że wszystko, co nas otacza, jest dziełem Boga Stwórcy.

- Kto jest najdoskonalszym stworzeniem?
- Dlaczego człowiek jest najdoskonalszym stworzeniem?
- Czym wyróżnia się człowiek spośród innych stworzeń?

Bóg, stwarzając ludzi, wyróżnił ich spośród innych stworzeń, ponieważ uczynił ich podobnymi do siebie.

ROZWINIĘCIE

Posłuchajcie fragmentu z Pisma Świętego i zwróćcie uwagę na to, do kogo podobni są ludzie.

„Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boży go stworzył: stworzył mężczyznę i niewiastę”. (Rdz 1, 27)

Analiza tekstu biblijnego.

- Kto stworzył człowieka?
- Które słowa z Pisma Świętego mówią nam o tym, że człowiek jest podobny do Boga?

Pan Bóg stworzył ludzi na swój obraz, to znaczy, że jesteśmy do Niego podobni. Jednak nie jesteśmy podobni do Boga swoim wyglądem, lecz tym, co posiadamy – rozumem, wolną wolą i nieśmiertelną duszą.

- Co to znaczy, że człowiek ma rozum?
- Co to znaczy, że człowiek ma wolną wolę?
- Co to znaczy, że człowiek ma nieśmiertelną duszę?

Człowiek ma takie umiejętności, których nie mają inne stworzenia. Umie być dobry, przebaczać, kochać, modlić się, ufać, wierzyć.

*Na tablicy umieszczamy ilustracje (lub prezentacja multimedialna)
i uczniowie przyporządkowują:*

Dziecko modlące się – Modlitwa
Człowiek pomagający – Dobroć
Rodzina – Miłość
Człowiek u lekarza – Zaufanie
Kościół – Wiara

*Omówienie i podsumowanie, że każdy człowiek jest wyjątkowy,
jest ważny i ma swoją godność dziecka Bożego.*

Wyraźmy naszą radość z tego, że jesteśmy dziećmi Bożymi:

Śpiew piosenki: „Dzieckiem Bożym jestem ja”...

ZAKOŃCZENIE

Człowiek, stworzony przez Boga, jest dzieckiem Bożym, dlatego każdemu, bez wyjątku, należy się szacunek. Każdy człowiek ma ogromną wartość, czyli godność, którą należy potwierdzać swoim postępowaniem.

Slajdy – różne zachowania dzieci (test wyboru).

– Które zachowania potwierdzają godność dziecka Bożego?

Abyśmy zawsze pamiętali o godności dziecka Bożego pomódlmy się do Anioła Stróża.

ZADANIE

Każdy uczeń otrzymuje kartkę A5 i rysuje swój autoportret. Prace umieszczamy na tablicy, najlepiej wokół planszy przedstawiającej kulę ziemską.

MODLITWA

Miejsce ludzi na świecie jest wyjątkowe. Jesteśmy dziećmi Bożymi.
Przez troskę o siebie i innych okazujemy Panu Bogu miłość.

Dziękuję Ci Boże, za to, że mnie stworzyłeś.

31. KOCHAM MAMĘ TAK, JAK PAN JEZUS MARYJĘ

Cel ogólny

Przedstawienie prawdy, że Pan Jezus jest wzorem okazywania miłości mamie.

Kształtowanie prawidłowych więzi w rodzinie i wspólnocie Kościoła.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Pan Jezus jest wzorem okazywania miłości mamie,
- rozpoznaje i nazywa swoje emocje oraz emocje innych osób (E.1.4).

Umiejętności

- objaśnia, w jaki sposób można okazać miłość swojej mamie na wzór Pana Jezusa,
- wskazuje na konieczność okazywania miłości swojej mamie i modlitwy za nią,
- stwierdza, że swoim postępowaniem przynosi radość bądź smutek swojej mamie.

Postawy

- stara się kochać siebie i bliźniego (E.1.e),
- wyraża wdzięczność Bogu za dar rodziny i bliskich (E.2.a),
- okazuje posłuszeństwo rodzicom, opiekunom, dziadkom (E.2.b).

Metody

Pokaz, pogadanka, opowiadanie, rozmowa kierowana, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, praca w grupach, rozsypanka wyrazowa, śpiew, auto-refleksja, modlitwa spontaniczna, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, kwiaty, ilustracja przedstawiająca Jezusa pomagającego Maryi, ilustracje i koperty z rozsypanką wyrazową do pracy w grupach, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Zdrowaś Maryjo”.

WPROWADZENIE

Pokaz kwiatów.

Pogadanka.

- Komu można podarować kwiaty?
- Co wyraża podarowanie komuś kwiatów?

ROZWINIĘCIE

Opowiadanie.

„Zbliżał się Dzień Mamy i Janek chciał koniecznie przygotować mamusi jakąś niezwykłą niespodziankę. Otworzył swoją skarbonkę i stwierdził, że nie wystarczy mu pieniędzy ani na kwiaty, ani na czekoladki, bo ostatnio były imieniny Marysi i wydał prawie wszystko na ulubione cukierki dla siostry. «Jak mogę okazać mojej mamie, że ją kocham?» – myślał głośno. Usłyszała to pytanie zmywająca właśnie naczynia Marysia i odpowiedziała bez namysłu: «Zapytaj Pana Jezusa!» – «Słucham? Jak mogę Go o to zapytać?». «To bardzo proste: Pan Jezus bardzo kochał Matkę Bożą. Kiedy mieszkali w Nazarecie razem ze św. Józefem, zawsze pomagał Maryi, był gotowy i czujny, żeby spełnić Jej pragnienia nawet zanim Go poprosiła. Nic nie było dla Jezusa ważniejsze: ani koledzy, ani zabawa. Chodź, pójdziemy na nabożeństwo majowe – powiedziała Marysia wycierając ręce – już czas, tam zapytasz Pana Jezusa».

W czasie pięknego śpiewu Litanii Loretańskiej Janek pytał w swoim sercu Pana Jezusa: «Jezu kochany, Ty byłeś dobrym dzieckiem i kochałeś Maryję najbardziej na świecie, ja też chcę tak kochać moją mamę, powiedz mi jak sprawić jej radość w Dniu Matki?». Nabożeństwo skończyło się, a Janek wciąż klęczał w ławce, patrzył na Matkę Bożą w jej figurze, stojącą blisko ołtarza. Oczy Maryi były tak piękne, radosne, dobre i kochające. Opuścił wzrok nieco niżej, na złożone ręce Maryi. Zobaczył w nich różaniec. Już wiedział. To była odpowiedź

o którą prosił Pana Jezusa. Po powrocie do domu zabrał się do pracy. Zrobił ponad 50 kulek z modeliny i krzyżyk. Patyczkiem wyłobił w nich otwory i z pomocą Marysi zagotował je w wodzie, aby utrwalić ich kształt. Gdy wystygły, nawłókł je na cienki sznurek. To był... Różaniec! «Piękny» – przyznała Marysia i po chwili namysłu dodała: «A może byś się pomodlił teraz na tym różańcu za mamę» – zaproponowała – «to byłby taki twój duchowy dar». «Świetny pomysł Marysiu! – przyznał brat – Będę prosił Maryję, żebym był taki dobry dla mamy jak Pan Jezus».

«To najpiękniejszy prezent jaki kiedykolwiek dostałam na Dzień Matki, dziękuję synku» – powiedziała Mama i mocno przytuliła Janka, a on poczuł się tak szczęśliwy jak nigdy”.

(s. M. Magdalena Reda)

Analiza opowiadania.

- Czyje święto się zbliżało?
- Nad czym zastanawiał się Janek?
- Co poradziła mu siostra?
- Kiedy Janek wpadł na pomysł, jaki prezent zrobić mamie?
- Co to był za prezent?
- Co jeszcze zrobił Janek dla mamy?

Wzorem okazywania miłości mamie jest dla nas Pan Jezus.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Potem poszedł z nimi i wrócił do Nazaretu i był im poddany” (Łk 2,51a).

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Jezusa pomagającego Maryi w Nazarecie.

Analiza tekstu biblijnego.

- Do jakiego miasta wrócił Pan Jezus z rodzicami?
- Co to znaczy, że Jezus był „poddany” Maryi i Józefowi?
- Kiedy jesteśmy podobni do Pana Jezusa?

Praca w grupach.

Podział uczniów na cztery grupy. Każda grupa otrzymuje ilustrację i kopertę z rozsypanką wyrazową. Zadaniem uczniów jest ułożenie rozsypanki wyrazowej z tytułem do ilustracji.

Grupa I

Ilustracja przedstawiająca dziecko pomagające mamie w pieczeniu ciastek.

Tytuł do ilustracji: „Z radością pomagam mojej mamie”.

Grupa II

Ilustracja przedstawiająca mamę podczas zabawy z dzieckiem.

Tytuł do ilustracji: „Miło spędzam czas ze swoją mamą”.

Grupa III

Ilustracja przedstawiająca mamę z dziećmi na spacerze.

Tytuł do ilustracji: „Zawsze słucham swojej mamy”.

Grupa IV

Ilustracja przedstawiająca mamę pocieszającą płaczące dziecko.

Tytuł do ilustracji: „Mama mnie zawsze pocieszy”.

Prezentacja pracy w grupach.

Podsumowanie.

ZAKOŃCZENIE

Autorefleksja.

Pomyślmy, jak naśladujemy Pana Jezusa w okazywaniu miłości mamie i bliskim.

- Jak okazują miłość swojej mamie?
- Jak często modlę się za swoją mamę?

Modlitwa spontaniczna – dziękczynna za nasze mamy.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Pan Jezus także Mamę miał”.

32. OKAZUJĘ MIŁOŚĆ TACIE

Cel ogólny

Ukazanie roli ojca w życiu rodziny.

Kształtowanie prawidłowych więzi w rodzinie i wspólnocie Kościoła.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Pan Jezus uczy, jak okazywać miłość tacie,
- rozpoznaje i nazywa swoje emocje oraz emocje innych osób (E.1.4).

Umiejętności

- wyjaśnia, na czym polega okazywanie miłości tacie,
- określa sposoby okazywania wdzięczności tacie.

Postawy

- stara się kochać siebie i bliźniego (E.1.e),
- wyraża wdzięczność Bogu za dar rodziny i bliskich (E.2.a),
- okazuje posłuszeństwo rodzicom, opiekunom, dziadkom (E.2.b).

Metody

Śpiew, zabawa „Zgadnij”, opowiadanie, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, techniki multimedialne, techniki plastyczne, autorefleksja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, prezentacja multimedialna, ilustracja przedstawiająca ucieczkę Świętej Rodziny do Egiptu, ilustracja przedstawiająca Pana Jezusa pomagającego św. Józefowi, nagranie z piosenką: Nie boję się, gdy ciemno jest”, materiał do zawiązania dziecku oczu (np. szalik).

MODLITWA

Śpiew: „Gdy Pan Jezus był malutki”.

WPROWADZENIE

Zabawa: "Idź za głosem".

Wszyscy stoją w kręgu. Jedno z dzieci mając zawiązane oczy idzie za głosem innego dziecka, które je woła po imieniu.

- Co czuliście w czasie zabawy?
- Czego się baliście?
- Co was cieszyło?

Opowiadanie.

„«Janku! – zawołał tata – chcesz zejść ze mną do piwnicy? Mam tam coś do zrobienia». Tata dobrze wiedział, jak bardzo Janek lubi oglądać «skarby» złożone w piwnicy w starej skrzyni. Nie były to tak naprawdę żadne skarby, to znaczy ani złoto, ani srebro czy diamenty, ale starocie, to znaczy nie używane już przedmioty codziennego użytku, a nawet zabawki taty sprzed lat. Tata wiedział również jak bardzo Janek boi się schodzić do ciemnej piwnicy sam, dlatego zawsze schodzili tam razem. Jak myślicie, co odpowiedział Janek na propozycję taty?

«Hurra! – zawołał synek – już idę, tato!». Piwnica była bardzo duża. W kącie tata miał swoją pracownię – duży stół na którym mógł majsterkować. Skrzynia ze «skarbami» była na drugim końcu. Mimo to Janek nie bał się, bo widział tatę, który co jakiś czas patrzył na bawiącego się synka i uśmiechał się do niego. Poza tym było tu jasno, bo tata zainstalował w piwnicy kilka lamp. Nagle w chwili, gdy Janek bawił się na podłodze starym samochodem, światło w całej piwnicy – zgasło. Zrobiło się tak ciemno, że Janek nie widział nie tylko taty, ale nie widział zupełnie nic. Jak myślicie jak poczuł się chłopiec? Tak, Janek przestraszył się i zawołał z całej siły: «Tato!». Równocześnie usłyszał głos taty, który ze spokojem, ale stanowczo odezwał się: «Janku, nie bój się, jestem tutaj! To tylko korki wyskoczyły». «Tatusiu, ale ja cię nie widzę» – zawołał z płaczem synek. «Nie bój się – powtórzył tata – już do ciebie idę, a ty zacznij iść do mnie, posłuchaj, będę mówił twoje imię, żebyś mnie słyszał!». Po chwili Janek był już w ramionach taty. Zamknął oczy przytulił się do niego tak mocno, tak mocno, że słyszał bicie jego serca i już się wcale nie bał. Czuł się bezpieczny. Niedługo potem byli już w mieszkaniu. Janek otworzył oczy

i zobaczył uśmiechniętą twarz taty, który mocno go przytulił. Wtedy Janek szepnął mu do ucha: «Kocham cię tatusiu, gdy jesteś przy mnie niczego się nie boję!»”.

(s. M. Magdalena Reda)

Analiza opowiadania.

- Dlaczego Janek lubił schodzić z tatą do piwnicy?
- Dlaczego Janek nie chciał schodzić do piwnicy sam?
- Co się stało, gdy tata majsterkował, a Janek się bawił?
- Jak poczuł się Janek, gdy zgasło światło?
- Co tata powiedział Jankowi?
- Dzięki komu Janek poczuł się bezpiecznie?
- Co powiedział Janek tacie, gdy weszli do mieszkania?

ROZWINIĘCIE

- Kto jest Ojcem Pana Jezusa?

Ojcem Pana Jezusa jest sam Bóg, ale na ziemi dał Mu opiekuna – św. Józefa, który opiekował się i chronił Jezusa.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Oto anioł Pański ukazał się Józefowi we śnie i rzekł: «Wstań, weź Dziecię i Jego Matkę i uchodź do Egiptu; pozostań tam, aż ci powiem; bo Herod będzie szukał Dziecięcia, aby Je zgładzić». On wstał, wziął w nocy Dziecię i Jego Matkę i udał się do Egiptu; tam pozostał aż do śmierci Heroda” (Mt 2, 13-14).

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej ucieczkę Świętej Rodziny do Egiptu lub pokaz slajdu.

Analiza tekstu biblijnego.

- Kto ukazał się Józefowi we śnie?
- Co Anioł powiedział Józefowi?
- Dokąd Józef zabrał małego Jezusa i Maryję?

Gdy umarł król Herod, św. Józef wrócił z Maryją i Jezusem do swojego kraju i zamieszkali w Nazarecie. Tam Pan Jezus dorastał.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Pana Jezusa pomagającego św. Józefowi lub pokaz slajdu.

Pan Jezus bardzo kochał św. Józefa. Św. Józef był cieślą, to znaczy wykonywał przedmioty z drewna i w ten sposób zarabiał na życie swojej rodzin.

Piosenka: „Gdy Pan Jezus był malutki”

- W jaki sposób Jezus okazywał miłość Józefowi?
- W jaki sposób można okazywać miłość tacie?
- Jak można okazywać wdzięczność tacie za jego opiekę?

ZAKOŃCZENIE

*Śpiew: „Tato – nie boję się, gdy ciemno jest” zespołu Arka Noego.
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Autorefleksja.

Pan Jezus daje nam przykład okazywania miłości bliskim.

Pomyślmy:

- Jak okazuję miłość tacie?
- Jak modlę się za tatę?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

33. DZIĘKUJĘ BOGU ZA DAR BOŻEJ RODZINY

Cel ogólny

Ukazanie cech Bożej rodziny.

Kształtowanie prawidłowych więzi w rodzinie i wspólnocie Kościoła.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- wymienia przykłady budowania dobrych relacji we wspólnocie rodzinnej i domowej (E.2.2),
- wyjaśnia że przez miłość do rodziców, rodzeństwa, rówieśników okazuje miłość Bogu (E.2.c).

Umiejętności

- charakteryzuje wspólnotę rodzinną (E.2.1),
- rozpoznaje i nazywa swoje emocje oraz emocje innych osób (E.1.4).

Postawy

- stara się kochać siebie i bliźniego (E.1.e),
- wyraża wdzięczność Bogu za dar rodziny i bliskich (E.2.a),
- okazuje posłuszeństwo rodzicom, opiekunom, dziadkom (E.2.b),
- stara się o budowanie dobrych relacji w rodzinie i Kościele jako rodzinnie dzieci Bożych (E.2.c).

Metody:

Analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, ekspozycja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne:

Pismo Święte, rysunek krzyża, zdjęcia przedstawiające rodziny dzieci, obraz Świętej Rodziny.

MODLITWA

„Pozdrowienie Anielskie”.

WPROWADZENIE

Na tablicy, wokół narysowanego krzyża, umieszczamy przyniesione przez dzieci zdjęcia przedstawiające ich rodziny w różnych sytuacjach. Dzieci kolejno omawiają, kto jest na zdjęciu (wymieniają członków rodziny) i w jakiej sytuacji zdjęcie zostało zrobione (na wakacjach, podczas świąt, w domu, na spacerze, w czasie uroczystości...).

Wszystkie przyniesione przez was zdjęcia pokazują nam wspnianie rodziny. Kiedy opowiadaliście o swoich rodzinach, byliście radośni, uśmiechnięci i szczęśliwi, ponieważ rodzina kojarzy nam się z bezpieczeństwem, zrozumieniem, szacunkiem i miłością.

Dom rodzinny, to miejsce, do którego powinno chcieć się wracać. Aby tak było, ważne jest, jacy dla siebie jesteście, ale ważne jest również to, by zaprosić do naszych rodzin Pana Boga. Kiedy się urodziście, wasi rodzice przyjęli was do swojej rodziny, ale przez chrzest święty zostaliście włączeni do jeszcze większej Rodziny Bożej. Dlatego umieszczaliście zdjęcia wokół krzyża – znaku obecności Bożej w naszych rodzinach.

ROZWINIĘCIE

Posłuchajcie fragmentu Pisma Świętego:

„(...) lecz ci, co zaufali Panu, odzyskują siły, otrzymują skrzydła jak orły: biegną bez zmęczenia, bez znużenia idą” (Iz 40, 31)

- Co trzeba zrobić, aby rodzina była silna?
- Co zyskują ci, którzy zaufają Panu Bogu?
- Co to znaczy, że otrzymują skrzydła jak orły?
- Co sprawia, że rodzina jest silna i szczęśliwa?

Ekspozycja ilustracji lub slajdów:

- Wiara w Boga
- Bycie razem
- Rozmowa
- Wspólny posiłek
- Wspólne spędzanie wolnego czasu

- Uroczystości rodzinne
- Tradycje rodzinne

Bóg kocha każdego człowieka i chce, aby ludzie nawzajem też się kochali. Tę miłość ludzie okazują sobie poprzez to, że są dla siebie dobrzy. Jest to bardzo ważne, zwłaszcza w rodzinach. Rodzice z miłości troszczą się o swoje dzieci, a one im pomagają. Babcia i dziadek też pomagają swoim dzieciom i wnukom.

Wzorem do naśladowania dla każdej chrześcijańskiej rodziny jest Święta Rodzina.

Ekspozycja obrazu przedstawiającego Świętą Rodzinę – omówienie.

Pytania do obrazu.

Postać Świętego Józefa jest wzorem dla każdego męża i ojca, a osoba Najświętszej Maryi Panny wzorem dla każdej żony i matki. Jezus jest wzorem dla każdego dziecka.

Piosenka: „Gdy Pan Jezus był malutki”.

Każda chrześcijańska rodzina – czyli Kościół Domowy, wzmacnia na obecnością Chrystusa, tak jak Święta Rodzina wzmocniona obecnością Dzieciątka Jezus, na pewno pokona wszelkie trudności, które mogą pojawić się w każdej rodzinie. Pamiętajcie o pomaganiu rodzicom, bo w ten sposób okazujecie miłość nie tylko im, lecz także Bogu. Miłość, szacunek i przebaczenie powinny na co dzień gościć w naszych domach.

- Kiedy okazujemy sobie w rodzinie miłość?
- Kiedy okazujemy sobie przebaczenie?
- Kiedy okazujemy szacunek i wsparcie?

ZAKOŃCZENIE

Kończenie zdań.

Gdy pokłóćę się ze swoją siostrą, jest mi bardzo smutno i szybko chciałbym...

Lubię kiedy mama upiecze na niedzielę pyszne ciasto, wtedy...
Gdy mama wraca z pracy i widzę, że jest zmęczona...
Mam małego brata, który czasami bardzo hałasuje i mi przeszkadza, ale rozumiem, że on jest jeszcze mały i zawsze staram się...
Czasem zdarzy mi się być niegrzecznym i nie posłuchać rodziców, ale kocham ich, dlatego...
Lubię żyć z kolegami w zgodzie, ponieważ...

ZADANIE

Bardzo ważne jest, aby rodzina spędzała czas razem. Wtedy rodzice mogą okazywać miłość dzieciom, a dzieci rodzicom.

Narysujcie wydarzenie z życia waszej rodziny, w którym najbardziej lubicie uczestniczyć.

(z prac można zrobić wystawę)

MODLITWA

Modlitwą podziękujmy Bogu za dar rodziny i bliskich:

Dziękuję Ci, Boże, za rodziców.

Dziękuję Ci, Boże, za rodzeństwo.

Dziękuję Ci, Boże, za babcię i dziadka.

Dziękuję Ci, Boże, że należę do Bożej rodziny.

Dziękuję Ci, Boże, że troszczysz się o nas.

VI. KATECHEZY OKOLICZNOŚCIOWE

34. ŚWIĘTY STANISŁAW KOSTKA – PATRON DZIECI I MŁODZIEŻY

Cele ogólne

Ukazanie znaczenia świętowania dnia św. Stanisława Kostki jako wzoru miłości do Boga.

Kształtowanie postawy modlitwy przez wstawiennictwo św. Stanisława Kostki – patrona dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Stanisław Kostka jest patronem dzieci i młodzieży,
- wyjaśnia, w jaki sposób św. Stanisław okazywał miłość Bogu (D.7.1).

Umiejętności

- interpretuje tekst biblijny jako wezwanie do świętości,
- objaśnia, co należy czynić, aby osiągnąć świętość (E.1.d.),
- opowiada o życiu św. Stanisława Kostki,
- wybiera sposoby naśladowania swego patrona,
- uzasadnia potrzebę nieustannego poszukiwania Boga w codziennych wydarzeniach.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym,
- okazuje dobroć bliźnim,
- wyraża pragnienie modlitwy na wzór świętego patrona (D.7.a),
- planuje wziąć udział w uroczystości św. Stanisława Kostki.

Metody nauczania

Puzzle, ekspozycja, opowiadanie, techniki multimedialne, analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, modlitwa spontaniczna, techniki plastyczne, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, sześć puzzli z numerem z jednej strony i literą z drugiej – 1-P, 2-A, 3-T, 4-R, 5-O, 6-N, tekst życiorysu św. Stanisława Kostki, ilustracja przedstawiająca św. Stanisława Kostkę na stelażu (zakryta materiałem), prezentacja multimedialna, Internet, plansza z tekstem: Mt 5,48, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz...”.

WPROWADZENIE

Puzzle.

Umieszczenie na tablicy w odpowiedniej kolejności sześciu ponumerowanych puzzli, na których od wewnątrz znajdują się litery tworzące hasło: PATRON.

Uczniowie losują numery od 1-6 z pytaniem. Po udzieleniu prawidłowej odpowiedzi, odwracają puzzle z odpowiednim numerem. Po odstonięciu wszystkich części, odczytują hasło.

1. Czym jest katecheza?
2. Gdzie możemy spotykać się z Panem Bogiem?
3. Co jest znakiem wiary dzieci Bożych?
4. Jakie słowa wypowiadamy, czyniąc znak krzyża?
5. Czym jest modlitwa?
6. Kim jest święty?

Wyjaśnienie słowa: „patron”.

Patron – osoba święta, której oddano w opiekę kraj, osobę lub grupę ludzi.

Na dzisiejszej katechezie poznamy patrona dzieci i młodzieży.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

„Bądźcie więc wy doskonali, jak doskonały jest Ojciec wasz niebieski” (Mt 5,48).

Umieszczenie planszy ze słowami Pisma Świętego na tablicy lub pokaz slajdu.

Analiza tekstu biblijnego.

- Do czego zachęca nas Pan Jezus?
- Kto jest doskonały?
- Co to znaczy być doskonałym?

Pan Jezus pragnie, aby każdy starał się zostać doskonałym, czyli świętym. Św. Stanisław Kostka uczy nas, jak być doskonałymi, czyli świętymi.

Opowiadanie.

Święty Stanisław Kostka nazywany jest często św. Stasiem. Urodził się w 1550 roku w Rostkowie koło Przasnysza, za Warszawą. Jego ojciec, Jan Kostka, pragnął wychować synów – Stasia i jego braci – w duchu rycerskości i odwagi. Matka była kobietą skromną i bardzo religijną. Do 13. roku życia Stanisław przebywał w domu, tam pobierał pierwsze nauki. Potem z bratem Pawłem wyjechał do Wiednia, aby tam kontynuować naukę. Nauczyciele w szkole dbali o przestrzeganie ustalonego porządku. Stanisław bardzo sumiennie przestrzegał reguł i był pracowity, dzięki czemu szybko został jednym z najlepszych uczniów. Codziennie uczestniczył we Mszy Świętej, przyjmował sakrament pokuty i Eucharystii. W wolnym czasie czytał lektury, a także dużo i często modlił się. Gdy miał 16 lat, ciężko zachorował. Wtedy poprosił o pomoc Matkę Bożą, którą szczerze kochał i został cudownie uzdrowiony. Pewnemu księdzu wyznał, że bardzo kocha Pana Boga i pragnie zostać zakonnikiem. Jednak na to nie wyrażał zgody jego ojciec. Wówczas Staś w tajemnicy pieszo wyruszył do Rzymu. Ostatecznie został przyjęty do zakonu i oddał się służbie Bogu.

Wyróżniał się tam wzorową postawą, pracowitością, skromnością, szlachetnością, pokorą, stawianiem sobie i innym dużych wymagań. Gdy miał 18 lat ciężko zachorował (malaria). Zmarł w uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Jego życie było krótkie, ale bardzo piękne. Nikt nie wątpił w jego świętość. Ludzie zaczęli modlić się do Boga przez jego wstawiennictwo, nawet polscy królowie – król Zygmunt i król Jan Kazimierz prosili św. Stanisława o pomoc i nie zawiedli się. Staś jest patronem dzieci i młodzieży. Jego święto obchodzimy 18 września.

Ekspozycja i omówienie wcześniej przygotowanej ilustracji przedstawiającej św. Stanisława Kostkę lub pokaz slajdu.

- Jak jest często nazywany św. Stanisław Kostka?
- Jakim uczniem był Staś?
- W jaki sposób okazywał miłość do Boga?
- Co Stanisław wyznał księdzu?
- Kto nie chciał, aby Staś został zakonnikiem?
- Co zrobił Stanisław w tajemnicy przed ojcem?
- Czym się wyróżniał w zakonie?
- Czyim jest patronem św. Stanisław Kostka?

Prezentacja multimedialna np.: You Tube – Prezentacja św. Stanisława Kostka (czas: 3:58).

- W jaki sposób możemy naśladować św. Stanisława?

Św. Stanisław Kostka daje nam przykład, jak kochać Boga, Matkę Bożą i ludzi. Pokazuje, że szczerą modlitwą, skromność, pracowitość, sumienne wypełnianie obowiązków, stawianie sobie wymagań to droga do osiągnięcia doskonałości.

ZAKOŃCZENIE

Każdy z nas może prosić św. Stanisława o pomoc, aby być dobrym i jeszcze bardziej kochać Boga i Matkę Bożą.

Modlitwa spontaniczna.

Boże, za wstawiennictwem św. Stanisława – prosimy, abyśmy przezwyciężali zło i czynili dobro, i coraz bardziej upodabniali się do Ciebie. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

*Nauka pieśni: „Przed wielu laty”.
(odtworzenie nagrania)*

Przed wielu laty ten chłopiec żył, lecz jego czyny trwają do dziś.
Życiem swym przetarł do nieba szlak,
żebyśmy mogli za nim iść.

Ref. Młody jak my, wesoły jak my,
prosta jest Jego droga.
Szukał jak my, goręcej niż my,
nad wszystko kochał Boga.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Przed wielu laty”.

35. ZE ŚWIĘTĄ BERNADETTĄ MODLĘ SIĘ DO MARYI

Cel ogólny

Ukazanie najważniejszych wydarzeń w roku liturgicznym.
Zapoznanie z objawieniami Matki Bożej w Lourdes.
Zachęcenie do uczestnictwa w nabożeństwach różańcowych.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, komu Matka Boża poleciła modlić się na różańcu,
- wskazuje miejsce objawienia Matki Bożej Bernadecie (D.7.1).

Umiejętności

- interpretuje tekst biblijny: Łk 1,28,
- opowiada o wydarzeniu ukazania się Matki Bożej w Lourdes,
- uzasadnia wartość modlitwy różańcowej,
- uzasadnia potrzebę nieustannego poszukiwania Boga w codziennych wydarzeniach (E.1.d).

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym,
- planuje uczestniczyć w nabożeństwach różańcowych (D.7.a).

Metody

Łańcuch skojarzeń, rozmowa kierowana, praca w grupach, opowiadanie, ekspozycja, techniki multimedialne, autorefleksja, techniki plastyczne, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, maskotka, koperty z puzzlami przedstawiającymi sanktuarium w Lourdes, ilustracja przedstawiająca objawienie Matki Bożej Bernadecie, film animowany pt. „Cudowna Pani z Lourdes”, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Chwała Ojcu...”

WPROWADZENIE

Łańcuch skojarzeń.

Umieszczenie na tablicy planszy ze słowem:

MARYJA

Uczeń, który otrzyma maskotkę, podaje skojarzenie do słowa: Maryja. Po wyczerpaniu pomysłów następuje podsumowanie.

Podczas dzisiejszego spotkania dowiemy się, jak możemy bardziej zbliżyć się do Maryi.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu z Pisma Świętego.

„Anioł wszedł do Niej i rzekł: «Bądź pozdrowiona pełna łaski, Pan z Tobą, błogosławiona jesteś między niewiastami»” (Łk 1,28).

Analiza tekstu biblijnego.

- Kto przyszedł do Maryi?
- Jak Anioł nazwał Maryję?
- Kto jest zawsze z Maryją?

Anioł przywitał Maryję i powiedział, że jest pełna łaski, czyli bez grzechu i Pan Bóg jest zawsze z Nią. Maryja została wyróżniona spośród wszystkich kobiet na ziemi. Bóg wybrał Ją na Matkę swego Syna, Jezusa. Teraz Maryja jest w niebie. Ale zdarza się, że Matka Boża przychodzi na ziemię, aby przypomnieć ludziom o tym, jak ważna jest modlitwa.

Propozycja 1.

Opowiadanie katechety.

Okolo 150 lat temu we Francji, Bernadetta, jej siostra i ich mały przyjaciel poszli po opał do lasu. Zobaczyli grootę, przed którą płynął potok. Bernadetta zdjęła buty i zaczęła przechodzić przez wodę. Nagle usłyszała dźwięk podobny do porywu wiatru, spojrzała na grootę i zobaczyła piękną Panią w białej sukni z niebieską wstążką i różami

pod stopami oraz różańcem w ręce. Podeszła bliżej i zaczęła modlić się na różańcu. Gdy Bernadetta modliła się, widziała, że piękna Pani przesuwając paciorki różańca. Tak było przez kilka dni. W czasie tych spotkań Maryja zachęcała ją do modlitwy różańcowej za grzeszników. W ciągu pół roku Matka Boża ukazała się jej 18 razy. Bernadetta wypełniła Jej prośbę. Po objawieniach wstąpiła do klasztoru w Nevers (Francja). Pracowała tam jako pielęgniarka. Nigdy nie zapomniała o modlitwie. Pewnego razu ciężko zachorowała. Zmarła, mając 35 lat. Wielu ludzi przychodziło potem w miejsce ukazania się Matki Bożej. Na miejscu, gdzie wytrysło cudowne źródło zbudowano kościół ku czci Matki Bożej. Dziś do Lourdes przybywają pielgrzymki ludzi z całego świata, zwłaszcza chorych. Wszyscy oni starają się tak jak Bernadetta odmawiać różaniec, aby w ten sposób wypełnić prośbę Matki Bożej.

Propozycja 2.

Prezentacja filmu lub jego fragmentu pt. „Cudowna Pani z Lourdes” i pogadanka na temat objawień Matki Bożej św. Bernadecie.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej objawienie Matki Bożej Bernadecie lub pokaz slajdu.

- Komu objawiła się Matka Boża?
- Gdzie objawiła się Matka Boża Bernadecie?
- Kiedy objawiła się Matka Boża Bernadecie?
- O co prosiła Matka Boża Bernadettę?
- Co dzisiaj znajduje się w miejscu objawień?
- Kto dzisiaj przybywa do Lourdes?
- W jaki sposób możemy naśladować Bernadettę?

Maryja ukazała się Bernadecie z różańcem w ręku i zachęcała do modlitwy za grzeszników. Bernadetta pokornie wypełniła prośbę Matki Bożej. W październiku, który jest miesiącem modlitwy różańcowej ludzie licznie gromadzą się w kościele, spełniając prośbę Maryi. Modląc się na różańcu, przez Jej wstawiennictwo proszą Boga o potrzebne łaski.

ZAKOŃCZENIE

Układając puzzle dowiedziecie się, jak wygląda dzisiaj miejsce spotkania Maryi z Bernadettą.

Praca w grupach.

Podział uczniów na grupy. Każda grupa otrzymuje kopertę z puzzlami przedstawiającymi Sanktuarium w Lourdes. Czas na ułożenie puzzli: 4 minuty.

Prezentacja i podsumowanie pracy w grupach.

Bernadetta modliła się do Maryi za ludzi, którzy grzeszyli.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Za co powinienem przeprosić Pana Boga?
- Jak często modłę się do Maryi?

„Zdrowaś Maryjo...”

*Nauka piosenki: „Jak paciorki różańca”
(odtworzenie nagrania)*

Jak paciorki różańca przesuwają się chwile,
nasze smutki, radości i troski.

A Ty Bogu je zanieś, połączone w różaniec
Święta Panno, Maryjo pełna łaski.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

Postaraj się uczestniczyć w nabożeństwie różańcowym.

MODLITWA

Śpiew: „Jak paciorki różańca”.

36. MODLIMY SIĘ NA RÓŻAŃCU

Cel ogólny

Zapoznanie z modlitwą różańcową.

Zachęcenie do uczestnictwa w nabożeństwach różańcowych.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, komu Matka Boża poleciła modlić się na różańcu,
- wyjaśnia, jak można naśladować Bernadettę (D.7.1),
- wskazuje miejsce objawienia Matki Bożej Bernadetcie.

Umiejętności

- interpretuje tekst biblijny: Łk 1,28,
- opowiada o wydarzeniu ukazania się Matki Bożej w Lourdes,
- uzasadnia wartość modlitwy różańcowej,
- uzasadnia potrzebę nieustannego poszukiwania Boga w codziennych wydarzeniach.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym,
- planuje uczestniczyć w nabożeństwie różańcowym,
- modli się na wzór świętych (D.7.a).

Metody

Pokaz, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, techniki multimedialne, celebrowanie, techniki plastyczne, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, torebka na prezent, czerwona róża, różaniec, prezentacja multimedialna lub plansza z tajemnicami różańca świętego, figurka Maryi, stolik nakryty białym obrusem, świeca.

MODLITWA

„Ojcze nasz” .

WPROWADZENIE

Pokaz.

Prezentujemy uczniom torebkę (pudełko) na prezent. W środku znajduje się czerwona róża.

- Kto sprawdzi, co jest w środku?
- Komu można podarować różę?
- Z jakiej okazji można podarować różę?

Dzisiaj dowiemy się, w jaki sposób można podarować różę, a nawet cały bukiet róż Matce Bożej.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Dalej, zaprawdę, powiadam wam: Jeśli dwaj z was na ziemi zgodnie o coś prosić będą, to wszystkiego użytych im mój Ojciec, który jest w niebie. Bo gdzie są dwaj albo trzej zebrani w imię moje, tam jestem pośród nich” (Mt 18, 19-20).

Analiza tekstu biblijnego.

- Co Pan Jezus obiecuje tym, którzy się modlą?
- Kiedy Pan Jezus jest pośród nas?
- Jakie znacie modlitwy?

Pan Jezus zaprasza do modlitwy we wspólnocie. Jest obecny wśród modlących się ludzi, a Jego Ojciec, który jest w niebie, wysłuchuje ich prośb. Wystarczy kilka osób, by siła modlitwy była ogromna.

W październiku ludzie gromadzą się w kościołach i modlą się na różańcu.

Pokaz różańca.

Omówienie różańca i zapoznanie uczniów z modlitwą różańcową.

(można z dziećmi ułożyć różaniec, np. z kasztanów lub wyciętych z kartonu elementów i wyjaśnić, jak modlimy się na różańcu)

W różańcu mamy koraliki zebrane razem, inne są wyraźnie oddzielone, a na początku jest krzyż. (Dzieci liczą głośno, ile jest koralików zebranych razem). Gdy trzymamy w ręce koraliki oddzielone – wtedy zwracamy się do naszego Ojca. Mówimy modlitwę: „Ojcze nasz...”. Gdy przesuwamy dziesięć małych paciorków, przy każdym z nich pozdrawiamy Matkę Bożą, mówiąc „Zdrowaś Maryjo...”. Na końcu chwalimy Ojca, Syna i Ducha Świętego, mówiąc „Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu...”. Modląc się i przesuwając w ręce koraliki różańca, myślimy o różnych wydarzeniach z życia Maryi i Jezusa – o chwilach radosnych, smutnych i takich, które chwalą Boga, stąd mamy części różańca: radosne, światła, bolesne i chwalebne. Pan Bóg zaprasza nas, abyśmy poznali te tajemnice i z radością modlili się na różańcu.

Pokaz planszy lub slajdów z ilustracjami przedstawiającymi tajemnice różańca świętego.

ZAKOŃCZENIE

Każde „Zdrowaś Maryjo...” to jakby róża składana Matce Bożej. Gdy mówimy różaniec i wiele razy powtarzamy „Zdrowaś Maryjo...”, wtedy ofiarowujemy Matce Bożej cały bukiet róż. W październiku, odmawiając codziennie różaniec składamy Matce Bożej bukiet różańcowych róż. Wszyscy, którzy kochają Matkę Bożą przychodzą z różańcem do kościoła na nabożeństwo różańcowe.

– Co możemy zrobić, aby ofiarować Matce Bożej piękny bukiet róż?

Celebracja.

Na stoliku nakrytym białym obrusem stawiamy figurkę Maryi, obok kładziemy czerwoną różę i zapalamy świecę.

Maryja, nasza Matka, jest w niebie, blisko Pana Boga. Pomyślmy, o co chcielibyśmy poprosić Boga przez Maryję.

Modlitwa – jedna tajemnica różańcowa.

Należy podać uczniom godzinę nabożeństwa różańcowego w parafii.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

Poproś rodziców o udział w nabożeństwie różańcowym.

MODLITWA

Śpiew: „Jak paciorki różańca”.

37. ŚWIĘCI MIESZKAJĄ W NIEBIE

Cel ogólny

Zapoznanie z prawdą o obecności świętych w niebie.
Kształtowanie postawy naśladowania świętych.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że święci mieszkają w niebie,
- podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Wszystkich Świętych,
- wymienia imiona świętych, którzy stali się wzorami modlitwy (D.7).

Umiejętności

- interpretuje teksty biblijne: Kpł 19,2 i J 14,1-2a jako wezwanie do świętości,
- wyjaśnia, co należy czynić, aby zostać świętym,
- wyjaśnia znaczenie uroczystości Wszystkich Świętych,
- określa, kim jest święty.

Postawy

- wyraża pragnienie naśladowania świętych,
- okazuje dobroć innym,
- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym,
- dąży do osiągnięcia świętości.

Metody

Podróż w wyobraźni, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, opowiadanie, zagadki, techniki multimedialne, techniki plastyczne, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, prezentacja multimedialna lub ilustracja przedstawiająca świętych, tekst opowiadania, Internet, modlitewnik z tekstem Litanii do Wszystkich Świętych, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz...” lub śpiew piosenki „Miłość Bożą w sercu swym dzisiaj mam”.

WPROWADZENIE

Podróż w wyobraźni.

Wyobraźmy sobie, że stajemy przed Panem Bogiem w niebie. Jest tam dużo radości..., widzimy Jezusa, Jego Mamę. Ale są też inne postacie, jest ich wiele, bardzo wiele...

– Kto tam może być?

Dzieci otwierają oczy i odpowiadają na pytanie.

Podsumowanie wypowiedzi.

Na dzisiejszej katechezie jeszcze więcej dowiemy się o świętości i niebie.

ROZWINIĘCIE

Pan Bóg pragnie, aby każdy z nas był świętym.

Odczytanie i analiza fragmentów Pisma Świętego.

„Bądźcie świętymi, bo Ja jestem święty, Pan, Bóg wasz!” (Kpł 19,2).

– Jaki jest Pan Bóg?

– Do czego wzywa nas Pan Bóg?

Pan Jezus powiedział: „W domu Ojca mego jest mieszkań wiele” (J 14,1-2a).

– Gdzie jest dom Ojca Jezusa?

– Co znajduje się w niebie?

– Kto mieszka w niebie?

Odczytanie opowiadania.

„Pewnej dziewczynce wydawało się, że święci za życia tylko wachali róże w wazonach, układali pióra w skrzydłach anielskich... chodzili tylko ze świecami w procesjach, śpiewali chórem.

Tymczasem każdy święty, jak żył na ziemi, to na pewno tak jak każde dziecko na podwórku biegał, czasem na grzebieniu piszczał, uśmiechał się, bawił, parasol zamykał i otwierał, a na pewno palce lizał, kiedy widział, jak mamusia piecze ciasto”.

(ks. Jan Twardowski)

- Kto może zostać świętym?
- Co należy robić, aby zostać świętym?

Święci żyli na ziemi tak, jak my, ale starali się czynić to, o co Pan Jezus prosił. Kochali Pana Boga i ludzi, modlili się, chętnie wykonywali różne dobre uczynki, opiekowali się chorymi, pomagali biednym, a także troszczyli się o zwierzęta, szanowali przyrodę. Teraz ci ludzie mieszkają w niebie i są tam bardzo szczęśliwi. 1 listopada obchodzimy uroczystość Wszystkich Świętych.

W niebie jest wielu świętych. Niektórych już znacie. Posłuchajcie zagadek i powiedzcie: jaka lub jaki to święty?

- Najświętsza ze wszystkich niewiast na świecie.
Nic więcej nie powiem, bo na pewno wiecie.

Wyświetlenie slajdu z Maryją.

- Najbardziej znany i kochany święty,
6 grudnia przynosi prezenty.

Wyświetlenie slajdu ze św. Mikołajem.

- Narodził się, by Chrystusa zostać przyjacielem.
Ponieważ chrzczył ludzi zwano go Chrzcicielem.

Wyświetlenie slajdu ze św. Janem Chrzcicielem.

– Jakich jeszcze znacie świętych?
(można pokazać slajdy świętych wymienionych przez uczniów)

Śpiew: „Święty Święty Uśmiechnięty” zespołu Arka Noego.
(można odtworzyć nagranie z piosenką)

ZAKOŃCZENIE

W Uroczystość Wszystkich Świętych Kościół przypomina nam o tym, że dla każdego z nas jest miejsce w niebie. To znaczy, że każdy z nas może zostać świętym. Na drodze do świętości pomagają nam ci, którzy już są w niebie. Każdy z nas ma swojego patrona – świętego, który jest w niebie i ma takie samo imię jak my.

Możemy się modlić do niego. Nasz święty patron wstawi się za nami u Pana Boga.

– Kto wymieni imię swojego patrona?

Wielu ludzi modli się do swoich patronów, prosząc o zdrowie, dobrą pracę, pomoc w byciu dobrym człowiekiem. Jest nawet specjalna modlitwa – Litania do Wszystkich Świętych.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- O co chciałbyś poprosić swojego świętego patrona w niebie?
- Jak często modłę się do Maryi?

Modlitwa.

Chętnie dzieci podają imię świętego patrona, a wszyscy odpowiadają: „Módl się za nami”.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Prosimy Cię, Panie Boże, dopomóż nam zostać świętymi.
– Prosimy Cię, Panie Boże.

38. MODLIMY SIĘ ZA ZMARŁYCH

Cel ogólny

Ukazanie najważniejszych wydarzeń w roku liturgicznym i potrzeby modlitwy za zmarłych.

Kształtowanie postawy szacunku i pamięci o zmarłych.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Dzień Zaduszny jest szczególnym dniem modlitwy za zmarłych,
- przytacza treść modlitwy: „Dobry Jezu...”, „Wieczny odpoczynek...”,
- wymienia przejawy troski i pamięci o zmarłych,
- pamięta treść: J 11,25b.

Umiejętności

- interpretuje obietnicę Jezusa na podstawie: J 11,25b,
- opowiada, jak należy zachowywać się na cmentarzu,
- określa, co może zrobić, aby pomóc zmarłym osiągnąć niebo.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym,
- wyraża gotowość modlitwy za zmarłych (E.4.6).

Metody

Śpiew, opowiadanie, analiza opowiadania, memoryzacja tekstu biblijnego, analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, techniki multimedialne, ekspozycja, techniki plastyczne, autorefleksja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, nagranie z piosenką, tekst opowiadania, plansza z tekstem: J 11,25b, ilustracja przedstawiająca ludzi na cmentarzu, prezentacja multimedialna.

MODLITWA

Śpiew: „Abba, Abba Tatusiu”.

WPROWADZENIE

Odczytanie opowiadania.

„Inna światłość”

„Rodzice Wojtusia i Kasi wybierali się ze swoimi dziećmi na cmentarz. Grób dziadka Stanisława był już umyty i oczyszczony z opadających liści. Pogoda stawała się coraz bardziej jesienna. Rodzice postanowili pojechać najpierw na giełdę kwiatów. Kasia i Wojtuś cieszyli się bardzo, że będą mogli podarować dziadkowi swój czas. (...) Pawilon, do którego przyjechali, był olbrzymi i miał wielkie okna, w których można było oglądać wystawę kwiatów (...). Mamie podobały się białe, strzępiaste chryzantemy, a tacie złote.

– Patrzcie, tam są znicze! – zawołała Kasia, pokazując rząd kolorowych świec ukrytych w szkiełkach.

– Wejdźmy do środka – zdecydował tatuś.

Gdy znaleźli się w sklepie, zobaczyli tysiące kwiatów. Można było się zgubić pośród nich. Kasia mocno trzymała mamę za rękę, a Wojtuś uchwycił się szyi tatusia. Rodzice wybrali chryzantemy, a dzieci kolorowe znicze. Prosto z zakupów pojechali na cmentarz, aby ustroić grób dziadka.

Cmentarz jaśniał od zapalonych zniczy, a wszystkie groby były ozdobione kwiatami, Rodzice przeżegnali się nad grobem dziadka i razem z dziećmi zaczęli się modlić: Wieczne odpoczywanie racz mu dać Panie, a światłość wiekuista niechaj mu świeci.

– Co to jest światłość wiekuista? – zapytał Wojtuś.

– Światłość wiekuista to jest światło Pana Boga, które nigdy nie gaśnie – odpowiedziała mama (...).

(s. Teresa Biłyk, „Chcę kochać”, Wydawnictwo WAM, 2005, s. 96).

Analiza opowiadania.

– Dokąd wybierali się rodzice Wojtka i Kasi?

– Gdzie postanowili pojechać najpierw?

– Co rodzice kupili na giełdzie kwiatów?

– Gdzie pojechali prosto z zakupów?

– Co zrobili na cmentarzu?

– Jaką modlitwę odmówili rodzice?

- O co zapytał Wojtek?
- Co odpowiedziała mama?

W ciągu całego roku jest jeden szczególny dzień – Dzień Zaduszny. W tym dniu ludzie wierzący modlą się za dusze zmarłych, aby skończył się czas ich czyśćcowego cierpienia i by mogli dołączyć do grona świętych w niebie. Obchodzimy go 2 listopada, dzień po uroczystości Wszystkich Świętych.

ROZWINIĘCIE

W Dzień Zaduszny, podczas Mszy Świętej, odczytywany jest następujący fragment Pisma Świętego:

„Kto we mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie” (J 11,25b).

Umieszczenie na tablicy planszy z tekstem: J 11,25b lub pokaz slajdu.

Memoryzacja tekstu biblijnego.

Analiza tekstu biblijnego.

- Co Pan Jezus obiecuje tym, którzy w Niego wierzą?

Pan Jezus obiecuje, że ten, kto w Niego wierzy, po śmierci będzie żył w niebie. Zmarli, którzy są już w niebie, modlą się za nas. Pragną też byśmy i my o nich pamiętali. Natomiast ci, którzy jeszcze nie przebywają w niebie, bardzo potrzebują naszej modlitwy.

Pokaz slajdu lub ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej ludzi na cmentarzu.

Dzień Zaduszny to dzień pamięci o zmarłych, którym potrzebna jest nasza pomoc – modlitwa, aby osiągnęli niebo i radowali się razem ze świętymi. Tego dnia idziemy na cmentarz, na grobach zapalamy znicze, kładziemy wiązanki kwiatów i modlimy się. W tym czasie panuje atmosfera powagi i zadumy. Świadczy to o naszej pamięci o zmarłych i szacunku dla miejsca, w którym się znajdujemy.

ZAKOŃCZENIE

- W jaki sposób możemy okazać naszą pamięć o zmarłych?
- Jak powinniśmy zachowywać się na cmentarzu?

Na grobach naszych zmarłych kładziemy wieńce i kwiaty, zapalamy znicze. Można również wykonywać dobre uczynki i ofiarować je za zmarłych, ale najważniejsza jest nasza modlitwa za nich.

Nauka modlitwy: „Wieczny odpoczynek...”

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Jak często modłę się za zmarłych?
- Jak zachowuję się na cmentarzu?

Modlitwa za zmarłych.

„Wieczny odpoczynek racz im dać, Panie, a światłość wiekuista niechaj im świeci. Na wieki wieków. Amen”.

lub

„Dobry Jezu, a nasz Panie, daj im wieczne spoczywanie”.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.
Pomódl się za zmarłych.

MODLITWA

„Zdrowaś Maryjo...”

39. PAN JEZUS JEST NASZYM KRÓLEM

Cel ogólny

Zapoznanie z prawdą, że Pan Jezus jest naszym Królem.

Kształtowanie postawy okazywania miłości Panu Jezusowi dobrymi uczynkami.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Pan Jezus jest Królem,
- wymienia cechy królestwa Pana Jezusa.

Umiejętności

- opowiada tekst biblijny: J 18,36-37a,
- określa, jakim Królem jest Pan Jezus,
- wnioskuje, że dobrymi uczynkami okazuje miłość Panu Jezusowi – Królowi.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym,
- wyraża pragnienie czynienia dobra z miłości do Pana Jezusa.

Metody

Techniki multimedialne, pogadanka, zabawa „Jestem królem”, drama, stopniowe poznawanie obrazu, ekspozycja, rozmowa kierowana, techniki plastyczne, śpiew (z gestami), modlitwa spontaniczna.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, prezentacja multimedialna, ilustracja przedstawiająca Chrystusa Króla, korona, berło, krzesło (imitacja tronu), mała czerwona kartka papieru dla każdego ucznia, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz...”

WPROWADZENIE

Pokaz slajdu – portret króla.

– Kogo przedstawia ilustracja?

Pogadanka.

– Kto to jest król?

– Jak wygląda król?

– Jaki powinien być król?

Zabawa „Jestem królem”.

Uczniowie siadają w kręgu. Chętny uczeń siada na przygotowanym tronie, zakłada koronę, bierze do ręki berło i kończy zdanie: Gdybym był królem...

Podsumowanie wypowiedzi uczniów.

Przez wiele lat królowie rządzili na ziemi. Wśród nich byli królowie dobrzy, którzy rządzili, jak potrafili najlepiej, starali się być sprawiedliwi dla swoich poddanych, troszczyli się o nich i pragnęli ich szczęścia, jednak byli też tacy, którzy nie dbali o swój lud. Ich królestwa już dawno przeminęły.

Jest na świecie taki król, który żyje wiecznie i jest najlepszym ze wszystkich królów świata.

Stopniowe poznawanie obrazu.

Umieszczenie na tablicy ilustracji przedstawiającej Chrystusa Króla zakrytej kartką z okienkami. Stopniowo odkrywamy okienka, aż dzieci odgadną, kto jest na ilustracji. Ten, kto odgadnie, odsłania ilustrację.

– Kogo przedstawia ilustracja?

– Jak Pan Jezus jest ubrany?

– Co Pan Jezus ma na głowie?

– Co Pan Jezus trzyma w ręce?

Pan Jezus nigdy nie nosił złotej korony ani nie trzymał berła w ręce. Artyści malarze namalowali obraz Pana Jezusa Króla, bo jest On prawdziwym Królem całego świata.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

Pan Jezus, gdy został zapytany, czy jest królem, odpowiedział: „Tak, jestem Królem (...)” (J 18,37a) i dodał „Królestwo moje nie jest z tego świata (...)” (J 18,36).

Analiza tekstu biblijnego.

- Co Pan Jezus powiedział o sobie?
- Jakie jest królestwo Pana Jezusa?

Pan Jezus o sobie powiedział, że jest Królem oraz że Jego królestwo jest inne niż te królestwa, które są na ziemi. Jego królestwo jest wiecznym królestwem w niebie, w którym panuje wielka radość i szczęście, a jego największym prawem jest miłość Boga i ludzi. Na zakończenie roku liturgicznego, w ostatnią niedzielę przed Adwentem, obchodzimy uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata. W tym roku uroczystość ta wypada (*podajemy datę*).

ZAKOŃCZENIE

- Czyim Królem jest Pan Jezus?
- Jakim Królem jest Pan Jezus?
- Co możemy zrobić, aby Jezus był Królem naszych serc?

Pan Jezus jest królem wszystkich ludzi. Jest najlepszym Królem królów, który oddał za nas życie. Wie o nas wszystko i bardzo nas kocha. Uczestnicząc we Mszy Świętej w uroczystość Chrystusa Króla, oddamy Mu cześć i okażemy naszą miłość. Czynimy to także, gdy spełniamy dobre uczynki, modlimy się, śpiewamy religijne pieśni. Dajemy też dobry przykład innym.

Praca plastyczna.

Uczniowie otrzymują małą czerwoną kartkę i wycinają z niej serce.

Symbolem miłości jest serce. Na znak naszej miłości do Jezusa ofiarujemy Mu nasze serca.

Uczniowie za pomocą magnesów umieszczają wokół ilustracji Chrystusa Króla wycięte z papieru serca.

Nauka pieśni (z gestami): „Jesteś Królem”.

Jesteś Królem. /bis
Królem jest Bóg. /x2
Podnieśmy wszyscy nasze serca.
Podnieśmy wszyscy nasze dłonie.
Stawajmy przed obliczem Pana, wielbiąc Go.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Podziękujmy Panu Jezusowi za to, że jest naszym Królem.

Modlitwa spontaniczna, np.

Katecheta: Dziękujemy Ci, Panie Jezu, że jesteś naszym najwspanialszym Królem.

Uczniowie: Dziękujemy Ci, Panie Jezu.

K.: Prosimy Cię, Panie Jezu, pomóż nam czynić jak najwięcej dobra.

U.: Prosimy Cię, Panie Jezu.

Śpiew: „Jesteś Królem”.

40. CZEKAMY NA PANA JEZUSA – ADWENT

Cel ogólny

Ukazanie Adwentu jako czasu przygotowania na przyjście Pana Jezusa.
Kształtowanie postawy owocnego i radosnego przeżywania Adwentu.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, kiedy obchodzimy Adwent,
- wyjaśnia sens adwentowego oczekiwania,
- wyjaśnia tekst: Ap 22,20.

Umiejętności

- objaśnia znaczenie symboli adwentowych,
- opisuje najważniejsze zwyczaje i tradycje związane z Adwentem,
- określa Adwent jako czas radosnego oczekiwania na Zbawiciela i nawracania się.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym – Adwentu,
- wyraża pragnienie owocnego przeżycia Adwentu.

Metody

Pogadanka, rzeźba, memoryzacja tekstu biblijnego, pokaz, rozmowa kierowana, techniki multimedialne, techniki plastyczne, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracja przedstawiająca Maryję Niepokalaną i roratkę, wieniec adwentowy, pusty żłóbek, lampion, prezentacja multimedialna, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz...” lub śpiew: „Jesteś Królem”.

WPROWADZENIE

Pogadanka.

- Na co ludzie czekają?
- Co czują ludzie, czekając na urodziny, święta, przyjazd bliskiej osoby...?

Rzeźba.

Uczniowie na znak katechety wykonują rzeźbę ze swego ciała wyrażającą tęsknotę.

Podsumowanie pracy uczniów.

ROZWINIĘCIE

Był taki czas, kiedy Pana Jezusa nie było wśród ludzi. Przez wiele lat ludzie wiedzieli, że Pan Jezus przyjdzie, ale nie wiedzieli, kiedy to się stanie. Bardzo tęsknili za Nim i przygotowywali się na Jego przyjście. Modlili się i prosili.

Odczytanie tekstu Pisma Świętego.

„Przyjdź, Panie Jezu” (Ap 22,20).

Pokaz slajdu z tekstem: Ap 22,20.

Memoryzacja tekstu biblijnego.

W kościele nastąpią niedługo duże zmiany, wskazujące, że zaczyna się nowy okres w roku – Adwent.

Słowo „**adwent**” oznacza oczekiwanie.

W Adwencie z radością oczekujemy na przyjście Zbawiciela i przygotowujemy się do świąt Bożego Narodzenia. Najbardziej na Pana Jezusa czekała Maryja. Na pamiątkę Jej oczekiwania każdego dnia w Adwencie, zazwyczaj bardzo wcześnie rano jest sprawowana Msza Święta, która nosi nazwę roraty. Podczas tej Mszy przy ołtarzu pali się świeca – roratka.

Ekspozycja ilustracji (lub slajdu) przedstawiającej Maryję Niepokalaną i roratkę.

Roratka przypomina nam Maryję, która z czystym sercem czekała na narodzenie Syna Bożego.

Zmieni się także kolor szat liturgicznych kapłana na fioletowy.

Kolor ten przypomina nam, że trzeba swoje serce oczyścić na spotkanie z Panem Jezusem.

W kościele oprócz roratki pojawi się też wieniec adwentowy. Znajdują się w nim cztery świece, które oznaczają cztery niedziele Adwentu.

Ekspozycja ilustracji (lub slajd) przedstawiającej wieniec adwentowy.

Kolejnym znakiem Adwentu jest lampion, z którym ludzie przychodzą do kościoła na roraty.

Lampion przypomina nam Pana Jezusa, który jest naszym światłem w drodze do nieba.

Pokaz lampionu lub slajd.

Pusty żłóbek oznacza oczekiwanie na Pana Jezusa.

Ekspozycja ilustracji przedstawiającej pusty żłóbek.

Podsumowanie – uczniowie wymieniają symbole adwentowe.

ZAKOŃCZENIE

Gdy rozpocznie się Adwent, my także będziemy czekać na Pana Jezusa.

Posłuchajcie, jak na przyjście Pana Jezusa przygotowywano się w rodzinie Małgosi.

„Dobry uczynek Małgosi”

Małgosia wróciła z przedszkola w dobrym humorze.

- Coś ty dzisiaj taka radosna? – zapytał Janek.
- Cieszę się, bo mnie i Anię pochwaliła nasza pani.
- A za co was pochwaliła?

– Robert był smutny, a my zaprosiliśmy go do wspólnej zabawy. Wiesz, że Robert to chłopiec nieśmiały i w szkole jest od niedawna. Dzisiaj stał pod ścianą i był bardzo smutny. Patrzył, jak inne dzieci bawią się. Wtedy postanowiłyśmy zaprosić go do wspólnej zabawy. Bardzo się ucieszył. Razem budowaliśmy zamek z klocków. No i potem pani pochwaliła nas, że zatroszczyliśmy się o kolegę.

– No to masz już pierwszy dobry uczynek – oświadczył brat Małgosi.

– Ja też muszę się postarać, bo przecież pamiętasz, mówiłem ci o tym, że niedługo jest Boże Narodzenie, a najlepiej możemy się do niego przygotować poprzez czynienie dobra.

– Tak, pamiętam – odpowiedziała Małgosia. Muszę pomyśleć, jakim jeszcze dobrym uczynkiem mogłabym przygotować moje serce na te ważne narodziny.

(tekst redakcji)

Analiza opowiadania.

– Dlaczego Małgosia była radosna po powrocie z przedszkola?

– Za co pani pochwaliła dziewczynki?

– Jak Janek nazwał czyn Małgosi i Ani?

– Do czego przygotowują się dzieci poprzez dobre uczynki?

– Co możemy zrobić w Adwencie, aby dobrze przygotować się na przyjście Pana Jezusa?

W Adwencie powinniśmy uczestniczyć w roratach i pamiętać o częstej modlitwie do Boga, w której będziemy prosić o pomoc w przezwyciężaniu zła, aby nasze serca były gotowe na przyjście Pana Jezusa.

(można przygotować w sali żłóbek i sianko. Dziecko, które spełni dobry uczynek będzie mogło włożyć jedno źdźbło sianka; tak przygotowujemy żłóbek na Boże Narodzenie)

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Przyjdź Jezu mój”.

1. Bóg kiedyś stał się jednym z nas,
By nas przemienić w siebie.

Ref. Przyjdź Jezu mój
Zostań wśród nas
Na zawsze już. /x2

41. ŚWIĘTY MIKOŁAJ UCZY NAS DOBROCI

Cel ogólny

Zapoznanie z postacią św. Mikołaja.

Wychowanie do naśladowania św. Mikołaja w czynieniu dobra.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje przykłady dobrych uczynków względem bliźnich,
- wyjaśnia, dlaczego od św. Mikołaja można uczyć się dobroci.

Umiejętności

- interpretuje teksty biblijne: 1P 1,15 i Łk 6,36 jako wezwanie do osiągnięcia świętości przez czyny miłosierdzia,
- wyjaśnia, co znaczy być miłosiernym,
- charakteryzuje postać św. Mikołaja,
- uzasadnia potrzebę nieustannego poszukiwania Boga w codziennym życiu.

Postawy

- wyraża gotowość naśladowania św. Mikołaja w dobroci.

Metody

Pogadanka, analiza tekstu biblijnego, opowiadanie, ekspozycja, rozmowa kierowana, techniki multimedialne, autorefleksja, recytacja, techniki plastyczne, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, Internet, ilustracja przedstawiająca św. Mikołaja, prezentacja multimedialna.

MODLITWA

„Aniele Boży...”

WPROWADZENIE

Odtworzenie nagrania piosenki z teledyskiem pt. „Kochany Panie Mikołaju” Majki Jeżowskiej ze strony You Tube.

Kochany Panie Mikołaju,
My tak czekamy każdej zimy,
Dlaczego zawsze Pan przychodzi
do nas Gdy śpimy?
Czy to już musi tak pozostać?
Czy to jest w księgach zapisane?
Ja od prezentu bym wołała
Spotkanie z Panem.
I wiem od dzieci, że z radością,
Chciałyby słuchać Pana głosu,
W mróz ogrzejemy Panu uszy
Piosenką gorącą jak rosół!
Hu, hu, ha, hu, hu, ha,
Nasza zima zła!
Ale zima z Mikołajem
Jest pachnącym, ciepłym majem!
Zawsze bądź wśród nas
Mikołaju, Mikołaju, Mikołaju nasz!
Kochany Panie Mikołaju,
Dziewczynka z bardzo smutną minką
Pyta mnie o to, czy Pan znajdzie
Prezent pod choinką?
Czy ktoś o Panu nie zapomni
Że Panu smutno będzie potem
Dzieci chcą Panu dać w prezencie
Serca szczerozłote.
Takie serduszka pięknie grzeją
W długich podróżach wśród zamieci,
Dzieci są Pana Mikołajem,
A Pan jest Mikołajem dzieci.
Hu, hu, ha, hu, hu, ha... itd

Pogadanka.

- Na kogo dzieci czekają każdej zimy?
- Dlaczego dzieci czekają na św. Mikołaja?
- Co dzieci mogą dać w prezencie św. Mikołajowi?

Św. Mikołaj to ulubiony święty wszystkich dzieci. Na dzisiejszej katechezie poznamy bliżej postać tego świętego, który wyróżniał się miłością do Boga i bliźniego.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie tekstów Pisma Świętego.

„w całym postępowaniu stańcie się wy również świętymi” (1P 1,15).

„Bądźcie miłosierni, jak Ojciec wasz jest miłosierny” (Łk 6,36).

Pokaz slajdu z tekstami biblijnymi i analiza.

- Do czego ma prowadzić nasze postępowanie?
- Jaki jest Pan Bóg?
- Do czego wzywa nas Pan Jezus?
- Co to znaczy być miłosiernym?

Pan Jezus wzywa nas, abyśmy byli ludźmi miłosiernymi, by nasze dobre uczynki i właściwe postępowanie doprowadziło nas do świętości. To zadanie wspaniale wypełnił św. Mikołaj.

Propozycja 1.

Opowiadanie o św. Mikołaju.

Dawno, dawno temu, żył pewien chłopiec imieniem Mikołaj. Chętnie pomagał ludziom starszym, chorym i biednym. Dzielił się z nimi tym, co posiadał. Chciał być podobny do Pana Jezusa. Gdy dorósł został kapłanem, a potem biskupem. Ponieważ kochał Pana Jezusa i ludzi, starał się pomagać wszystkim. Był bardzo skromny i nie chciał, aby go chwalono, dlatego czynił to najczęściej w tajemnicy. Nocą wychodził w przebraniu i szedł do domu, w którym mieszkali biedni

ludzie. Przez otwarte okno wrzucał worek z jedzeniem lub ubra-
niem albo zostawiał paczkę pod drzwiami. Długo nikt nie wiedział,
kim jest ten, który wszystkim pomaga. Pewnej nocy Mikołaja rozpo-
znano. Prosił jednak, aby nie rozgłaszano jego tajemnicy. Pewnego
razu w jego mieście wybuchła klęska głodu. Ludzie biegli do biskupa
Mikołaja z głodnymi dziećmi i wołali: „Pomóż nam! Módl się! Inaczej
nasze dzieci umrą!” i Mikołaj modlił się z nimi. Wtedy pojawiły się
nagle na morzu statki pełne worków zboża. Ale kapitan nie chciał
wydać ziarna. „Tylko za pieniądze lub złoto!” – wołał. Wówczas
Mikołaj poszedł do swojego dużego kościoła, zebrał całe złoto i srebro,
jakie znalazł i zaniósł je kapitanowi. Ten wydał tyle worków zboża,
że wszyscy mieli co jeść i zostało jeszcze dosyć ziarna dla siewcy
na nowe ziarno i nowy chleb. Taki był Mikołaj.

(oprac. na podst.: Willi Hoffsummer, „3x30 pomysłów na nabożeń-
stwa, katechezy w przedszkolu i w szkole”, Wyd. Jedność, Kielce 2004).

*Pokaz slajdu lub ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej
św. Mikołaja biskupa.*

- Czego pragnął Mikołaj, będąc chłopcem?
- Co robił, aby być podobnym do Pana Jezusa?
- Kim został, gdy dorósł?
- Co robił nocą?
- Dlaczego Mikołaj pomagał ludziom w nocy?
- O co prosił, gdy wyszło na jaw, że to on przynosi podarki?
- O co ludzie prosili Mikołaja, gdy wybuchła klęska głodu?
- Co się stało, gdy Mikołaj modlił się razem z ludźmi?
- Co zrobił Mikołaj, aby uratować ludzi i kupić zboże?
- Czego uczy nas św. Mikołaj?

Propozycja 2.

*Odtworzenie filmu animowanego: „Z serii: O świętych dla dzieci –
święty Mikołaj”.*

Św. Mikołaj jest czczony jako patron bezinteresownej dobroci.
W Polsce, jak i na całym świecie rozpowszechnił się zwyczaj obdaro-
wywania upominkami, które przynosi „św. Mikołaj” 6 grudnia.

ZAKOŃCZENIE

– W jaki sposób możemy naśladować św. Mikołaja?

Spróbujemy tak, jak św. Mikołaj obdarować innych prezentami.

Uczniowie stoją w kręgu i przekazują osobie po swojej prawej i lewej stronie podarunki – np.: dobre słowo, uśmiech...

Autorefleksja.

Pomyślmy:

– Co dobrego mogę zrobić dla innych?

Nauka wiersza: „Dobry święty Mikołaju”(pokaż slajdu).

Dobry święty Mikołaju, patrz jak dzieci Cię kochają!
Ty pamiętasz o nas w niebie, my modlimy się do Ciebie.
Naucz nas jak kochać Boga i dla innych dobrym być,
jaka jest do nieba droga, jak na ziemi trzeba żyć.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Święty, Święty uśmiechnięty” Arki Noego.

42. WIECZERZA WIGILIJNA

Cel ogólny

- Zapoznanie z tradycją wieczerzy wigilijnej.
- Wyjaśnienie znaczenia wspólnego świętowania.
- Kształtowanie postawy religijnego przeżywania wieczerzy wigilijnej.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, kiedy odbywa się Wigilia,
- wymienia potrawy spożywane podczas wieczerzy wigilijnej.

Umiejętności

- wyjaśnia, jakie święta rozpoczynają się w Wigilię,
- opisuje wigilijne zwyczaje i tradycje,
- redaguje świąteczne życzenia.

Postawy

- wyraża pragnienie religijnego przeżywania wieczerzy wigilijnej,
- angażuje się w przeżywanie wydarzeń roku liturgicznego.

Metody

Opowiadanie, uroczyste odczytanie tekstu biblijnego, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, pokaz, redagowanie życzeń, śpiew, techniki multimedialne, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, tekst opowiadania, ilustracja przedstawiająca rodzinę dzielącą się opłatkiem, stół przykryty białym obrusem, świeca, żłóbek, opłatek, prezentacja multimedialna, nagranie z kolędą.

MODLITWA

„Akt wiary”.

WPROWADZENIE

Odczytanie opowiadania.

„Leży opłatek na stole. Jest biały, bielusieńki. Tak kruchy, delikatny. Kasia podchodzi na palcach. Powoli wyciąga rękę... «Nie dotykaj» – pomyślała. I poszła pomagać Babci. Nagle Jacek wpadł do pokoju. Rozejrzał się i podbiegł do stołu. Biały obrus załśnił tak mocno, że opłatek stał się niewidoczny.

Babcia otworzyła drzwi od kuchni. «Ale zapachy – wspanialsze niż zapach choinki» – pomyślał Jacek. Babcia ostrożnie odchyliła obrus. Sprawdziła, czy jest pod nim siano. «No dobrze, aby tylko talerze właściwie ustawić. Kasiu, proszę, policz, ile jest krzeseł. O nie! Przecież jest nas sześcioro! A gdzie jest zapasowy talerz?». Kasia pobiegła szybko do kuchni po jeszcze jeden talerz.

Coraz więcej talerzy i półmisek pojawiało się na stole. Jednak opłatek jest dziś najważniejszy. Obok niego, w koszyczku leży chleb. Kasia rozgląda się i liczy potrawy na stole. Z kuchni ciągle słychać: «Jest już dziesięć, nie, już dwanaście. No dobrze, bo ma być dwanaście, jak dwunastu było Apostołów – to już głos Taty».

Gdy Jacek znów oblizywał palce, przyszedł Dziadek. «Oj Jacku, Jacku! Chodźmy lepiej poszukać Gwiazdy na niebie!». Po chwili wbiega Jacek. «Mamo! Mamusiu! Jest już pierwsza Gwiazdka na niebie. Dziadek mówi, że możemy zaczynać Wigilię!».

Coraz więcej osób pojawia się przy stole. Jacek jest bardzo grzeczny. Babcia ma łzy w oczach. Co ona? Dlaczego płacze? I Mama też? Obie wytarły pośpiesznie oczy. Dziadek wziął do ręki Biblię. Jako najstarszy rozpoczął czytać. Głos mu się łamał, gdy wymawiał starannie słowa: «Nie było dla nich miejsca w gospodzie. Porodziła Syna, owinęła go w pieluski i położyła w żłobie...». Dziadek zamasyżyście zrobił znak krzyża: W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego... i zaczął mówić: Ojciec nasz...

Wszyscy spojrzeli na Kasię. Teraz jej rola. Ostrożnie wzięła do ręki talerzyk z opłatkiem i podeszła do Babci. Babcia ucałowała opłatek i przełamała go na kilka części. Kasia podchodzi kolejno do wszystkich osób.

Teraz opłatek jest w rękach wszystkich. Jest już podzielony. Wszyscy składają sobie życzenia. W całym domu zagrzmiały słowa śpiewanej kolędy: «Wśród nocnej ciszy».

Już wszyscy zajmowali miejsca za stołem, gdy nagle odezwał się dzwonek u drzwi. A któż to taki? Dziadek podniósł się zdecydowanie i ruszył do drzwi. Może to święty Józef szuka miejsca dla swego Dzieciątka?

– Ojej! To Pani? Co się stało?

Mama cicho rozmawiała z sąsiadką. Dziecko na ręku popłakiwało cicho.

«Córko, poproś panią do stołu – zawołała z pokoju Babcia – Jest przecież wolne miejsce!».

Kasia знаła tę panią... Pani sąsiadka nieśmiało zajęła miejsce przy stole. «Niech Pani się nie martwi... Proszę zjeść trochę czerwonego barszczu» – prosili kolejno wszyscy.

Kasia patrzyła jak zauroczona. To dziecko... wydawało się jej tak kruche, jak biały opłatek, który dziś jeszcze leżał na stole i który przed chwilą trzymała w ręku. A mama, która je tuliła do serca, wyglądała całkiem tak, jak Matka Boska z obrazka”.

(tekst Redakcji)

Analiza opowiadania.

- Co odbywało się w domu Kasi?
- Kto należał do rodziny Kasi?
- Kto przygotowywał Wigilię?
- Co robił Jacek?
- Co robiła Kasia?
- Czym nakrywa się stół wigilijny?
- Co kładziemy pod obrus?
- O czym przypomina sianko pod obrusem?
- Ile nakryć kładziemy na stole?
- Dlaczego powinno być wolne miejsce?
- Jakie potrawy przygotowuje się na Wigilię?
- Jak rozpoczyna się Wigilię?

Dzień przed świętami Bożego Narodzenia nazywa się Wigilią Bożego Narodzenia. Tego dnia, wieczorem, gdy ukaże się na niebie pierwsza gwiazda, cała rodzina zasiada do stołu, aby razem przeżyć wieczór wigilijny.

Niektórzy mówią, że to jest najpiękniejszy wieczór w roku. Jest bardzo uroczyście. Stoi pięknie przystrojona choinka, która lśni

blaskiem kolorowych świateł. W Wigilię Bożego Narodzenia powinniśmy cieszyć się z tego, że Pan Jezus narodził się i jest z nami.

Dzisiaj przeżyjemy taką „wieczerzę – kolację wigilijną” Bożego Narodzenia.

ROZWINIĘCIE

Przygotowanie wigilijnego stołu.

Katecheta wspólnie z dziećmi przygotowuje stół wigilijny. Na stole, przykrytym białym obrusem, powinny znaleźć się Pismo Święte, świeca, żłóbek i opłatek (wyjaśnienie symboliki poszczególnych przedmiotów, które znalazły się na stole).

Wszyscy ustawiają się wokół stołu.

Uroczyste odczytanie tekstu Pisma Świętego.

Światło świecy to znak, że Jezus jest wśród nas.

Na początku wieczerzy wigilijnej odcytujemy tekst z Pisma Świętego o narodzeniu Pana Jezusa.

„Udał się (...) Józef z Galilei, z miasta Nazaret, do Judei, do miasta Dawidowego, zwanego Betlejem (...), żeby się dać zapisać z poślubioną sobie Maryją, która była brzemienna. Kiedy tam przebywali, nadszedł dla Maryi czas rozwiązania. Porodziła swego pierworodnego Syna, owinęła Go w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie” (Łk 2,4-7).

Analiza tekstu biblijnego.

- Do jakiego miasta udał się Józef z Maryją?
- Co wydarzyło się w Betlejem?
- Gdzie Maryja położyła Jezusa?

W wieczór wigilijny cieszymy się z narodzin Jezusa i składamy sobie życzenia, dzieląc się opłatkiem.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej rodzinę dzielącą się opłatkiem (lub pokaz slajdów).

Pokaz opłatka.

Spożywamy specjalnie na ten dzień przygotowane potrawy.

- Jakie znacze potrawy wigilijne?
- Czego można życzyć bliskim?
- Jaka atmosfera powinna towarzyszyć nam podczas łamania się opłatkiem?

W szkole, w klasie jesteśmy rodziną, więc już teraz, podzielmy się opłatkiem i złożymy sobie życzenia.

W czasie składania życzeń mogą być odtwarzane nagrania kolęd.

ZAKOŃCZENIE

Podczas Wigilii przy ozdobionej choince śpiewamy kolędy. Wspominamy narodzenie Pana Jezusa.

Nauka kolędy: „Wśród nocnej ciszy”.

Wśród nocnej ciszy, głos się rozchodzi:
Wstańcie, pasterze, Bóg się wam rodzi!
Czym prędzej się wybierajcie.
Do Betlejem pospieszajcie przywitać Pana.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew kolędy: „Wśród nocnej ciszy”.

43. ŚWIĘTUJEMY BOŻE NARODZENIE

Cel ogólny

Zapoznanie z prawdą o narodzeniu Pana Jezusa w Betlejem.

Kształtowanie postawy radosnego przeżywania świąt Bożego Narodzenia w rodzinie.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Pan Jezus urodził się w Betlejem,
- rozróżnia przedmioty związane ze świętami Bożego Narodzenia.

Umiejętności

- przytacza okoliczności przyjścia na świat Pana Jezusa: Łk 2,1.3-17,
- wyjaśnia znaczenie Wcielenia Syna Bożego,
- charakteryzuje sposoby chrześcijańskiego świętowania Bożego Narodzenia,
- uzasadnia znaczenie udziału w pasterce.

Postawy

- wyraża pragnienie wspólnego świętowania świąt Bożego Narodzenia.

Metody

Pogadanka, pokaz, opowiadanie, uroczyste odczytanie tekstu biblijnego, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, scenka biblijna, techniki multimedialne, techniki plastyczne, platanina, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, pudełko z przedmiotami, świeca, ilustracja przedstawiająca narodzenie Pana Jezusa lub historyjka obrazkowa, rekwizyty: szaty dla Maryi i Józefa, lalka owinięta pieluszką, skrzydła dla aniołów, podarunki pasterzy, ilustracja rodziny przy świątecznym stole, Internet, nagrania z kolędami, prezentacja multimedialna.

MODLITWA

„Akt miłości”.

WPROWADZENIE

Propozycja 1.

Pogadanka.

- Kto z was ma małego braciszka lub małą siostrzyczkę?
- Jak rodzina przygotowuje się do narodzin dziecka?
- Co zmienia się w domu, gdy pojawia się dziecko?

Małe dziecko zawsze wprowadza do domu rodzinnego wiele radości. Pomimo wielu zmian i obowiązków jest powodem szczęścia i miłości. Cieszą się rodzice, rodzeństwo, babcia, dziadek, ciocia, wujek, znajomi...

Propozycja 2.

- Jakie święta się zbliżają?
- W jaki sposób ludzie przygotowują się do świąt Bożego Narodzenia?

Pokaz.

Uczniowie siadają w kręgu na dywanie. W widocznym miejscu stawiamy zamknięte pudełko. Wewnątrz znajdują się różne przedmioty, np.: gwiazda betlejemską, bombka, pisanka, gałązka świerkowa, baranek wielkanocny, guzik, szopka bożonarodzeniowa lub figurka Jezusa w żłóbku, pudełko-prezent, świeca – np. Caritas, opłatek, sianko, lizak...

W pudełku znajdują się różne przedmioty. Niektóre z nich związane są ze świętami Bożego Narodzenia. Waszym zadaniem będzie ich rozpoznanie.

Wybrani uczniowie wyjmują jeden przedmiot i uzasadniają wybór.

Już za kilka dni będziemy się cieszyć z urodzin Pana Jezusa. Święta Bożego Narodzenia będziemy obchodzić w naszych rodzinach bardzo uroczyście.

ROZWINIĘCIE

Opowiadanie katechety o narodzeniu Pana Jezusa.

Uroczyste odczytanie tekstu biblijnego.

Posłuchajmy, co o narodzeniu Pana Jezusa mówi Pismo Święte.

„W tej samej okolicy przebywali w polu pasterze i trzymali straż nocną nad swoją trzodą. Naraz stanął przy nich anioł Pański i chwiała Pańska zewsząd ich oświeciła, tak że bardzo się przestraszyli. Lecz anioł rzekł do nich: «Nie bójcie się! Oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu: dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz, Pan. A to będzie znakiem dla was: Znajdziecie Niemowlę, owinięte w pieluszki i leżące w żłobie». (...)»

Gdy aniołowie odeszli od nich do nieba, pasterze mówili nawzajem do siebie: «Pójdźmy do Betlejem i zobaczmy, co się tam zdarzyło i o czym nam Pan oznajmił». Udali się też z pośpiechem i znaleźli Maryję, Józefa i Niemowlę, leżące w żłobie” (Łk 2,8-12.15-16).

Analiza tekstu biblijnego.

- Gdzie urodził się Pan Jezus?
- Dlaczego Pan Jezus urodził się w stajence?
- Kto ukazał się pasterzom?
- Co powiedział anioł pasterzom?
- Co uczynili pasterze?
- Dlaczego Pan Jezus przyszedł na ziemię?
- Kogo zobaczyli pasterze w stajence?

Ekspozycja i omówienie ilustracji (lub slajdu) przedstawiającej narodzenie Pana Jezusa lub historyjki obrazkowej: 1. Maryja i Józef w drodze do Betlejem; 2. Narodziny Jezusa w stajence; 3. Pastuszkowie i Anioł; 4. Pastuszkowie u żłóbka.

(uczniowie układają historyjkę obrazkową)

Pan Jezus narodził się w stajence. Przyszedł na świat, by przynieść ludziom radość i pokój.

Pasterze, którzy dowiedzieli się od anioła o narodzeniu Zbawiciela, szybko udali się do stajenki, by wyrazić swoją radość i miłość. Zobaczyli Jezusa – Syna Bożego, który przyjął postać człowieka – małego dziecka. To wydarzenie nazywamy wcieleniem Syna Bożego.

Scenka biblijna.

Przydziel rolę: Maryja, Józef, aniołowie, pasterze. Uczniowie otrzymują odpowiednie rekwizyty i odgrywają rolę.

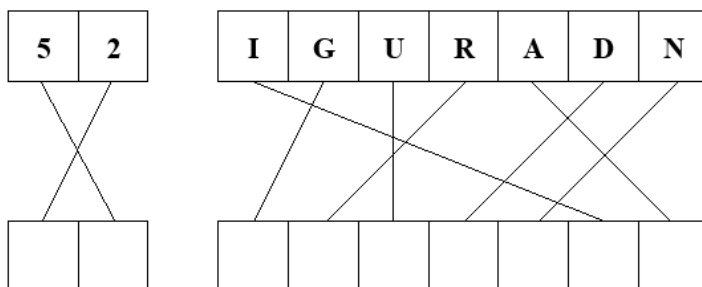
– Na czym polega wcielenie Syna Bożego?

Ekspozycja i omówienie ilustracji (lub slajdu) rodziny przy świątecznym stole.

Plątanina.

(ćwiczenie w podręczniku ucznia)

Wstaw cyfry i litery w odpowiednie kratki, a dowiesz się, kiedy świętujemy Boże Narodzenie.

W święta Bożego Narodzenia będziemy cieszyć się choinką, prezentami, będziemy dzielić się opłatkiem, składać sobie najlepsze życzenia, śpiewać kolędy, spotykać z bliskimi. Wielkim przeżyciem dla rodziny jest wspólny udział we Mszy Świętej, która jest o godzinie dwunastej w nocy i nazywa się pasterką – na pamiątkę pierwszych gości Pana Jezusa. Biorąc udział we Mszy Świętej w Boże Narodzenie, pokażemy Panu Jezusowi, że Go kochamy i chcemy Go radośnie przywitać.

ZAKOŃCZENIE

Śpiew kolędy „Dzisiaj w Betlejem” Arki Noego – odtworzenie nagrania ze strony You Tube.

W święta Bożego Narodzenia zobaczymy w kościele przygotowaną szopkę.

Pokaz slajdów – szopki betlejemskie.

– Jakie postacie znajdują się w szopce?

Szopki nie tylko znajdują się w kościołach. Niektórzy ludzie przygotowują je w swoich domach. Wy także możecie razem z bliskimi przygotować bożonarodzeniową szopkę.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

„Akt wiary”.

44. RAZEM Z MĘDRCAMI ODDAJEMY POKŁON JEZUSOWI

Cel ogólny

Zapoznanie z wydarzeniem pokłonu Trzech Mędrców.

Kształtowanie postawy składania duchowych darów i oddawania czci Bogu.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- wymienia imiona Trzech Mędrców,
- wylicza, jakie dary złożyli Mędrcy Jezusowi,
- podaje, kiedy obchodzimy Święto Trzech Króli,
- opisuje najważniejsze zwyczaje i tradycje związane ze świętem Trzech Króli.

Umiejętności

- objaśnia, co to znaczy złożyć hołd Panu Jezusowi,
- charakteryzuje sposoby chrześcijańskiego świętowania uroczystości Objawienia Pańskiego,
- wskazuje uczynki, które mogą być darem dla Pana Jezusa.

Postawy

- wyraża cześć Bogu i składa w darze dobre uczynki,
- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym.

Metody

Opowiadanie, ekspozycja analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, żywy obraz, śpiew, techniki multimedialne, recytacja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracja przedstawiająca pokłon Trzech Mędrców, rekwizyty dla dzieci i żłóbek z figurą Dzieciątka Jezus, nagrania kolęd, prezentacja multimedialna.

MODLITWA

„Ojcze nasz...”.

WPROWADZENIE

Przypomnienie wiadomości z ostatniej katechezy.

- Gdzie narodził się Pan Jezus?
- Dlaczego Pan Jezus urodził się w stajence?
- Kim byli pierwsi goście Pana Jezusa?

Pan Jezus urodził się w Betlejem w ubogiej stajence. Pierwszymi gośćmi byli pasterze. Oprócz nich do maleńkiego Jezusa przyszli inni ludzie.

Opowiadanie.

Ze wschodnich krain przybyli trzej królowie nazywani Mędrcami. Byli to ludzie wykształceni, posiadający wielką wiedzę. Jeden z nich miał na imię Kacper i przyniósł Jezusowi złoto – drogocenny metal, z którego można zrobić np. pierścionki. Drugi król, Melchior przyniósł kadzidło – suszone zioła (można pokazać kadzidełko, zapalić i wyjaśnić, że dym unoszący się w górę oznacza modlitwy zanoszone do Boga). W kościele używamy kadzidła podczas większych uroczystości. Trzeci król, Baltazar przyniósł balsam nazywany mirrą.

(oprac. na podst.: Willi Hoffsümmer, „3x30 pomysłów na nabożeństwa, katechezy w przedszkolu i w szkole”, Wyd. Jedność, Kielce 2004).

ROZWINIĘCIE

Odczytanie tekstu Pisma Świętego.

„Gdy zaś Jezus narodził się w Betlejem w Judei za panowania króla Heroda, oto Mędrcy ze Wschodu przybyli do Jerozolimy i pytali: «Gdzie jest nowo narodzony król żydowski? Ujrzeliśmy bowiem jego gwiazdę na Wschodzie i przybyliśmy oddać mu pokłon». Skoro to usłyszał król Herod, przeraził się, a z nim cała Jerozolima. Zebrał więc wszystkich

arcykapłanów i uczonych ludu i wypytywał ich, gdzie ma się narodzić Mesjasz. Ci mu odpowiedzieli: «W Betlejem (...)».

Wtedy Herod przywołał potajemnie Mędrców i wypytał ich dokładnie o czas ukazania się gwiazdy. A kierując ich do Betlejem, rzekł: «Udajcie się tam i wypytujcie starannie o Dziecię, a gdy Je znajdziecie, donieście mi, abym i ja mógł pójść i oddać Mu pokłon». Oni zaś wysłuchawszy króla, ruszyli w drogę. A oto gwiazda, którą widzieli na Wschodzie, szła przed nimi, aż przysła i zatrzymała się nad miejscem, gdzie było Dziecię. Gdy ujrzeli gwiazdę, bardzo się uradowali. Weszli do domu i zobaczyli Dziecię z Matką Jego, Maryją; upadli na twarz i oddali Mu pokłon. I otworzywszy swe skarby, ofiarowali Mu dary: złoto, kadzidło i mirrę. A otrzymawszy we śnie nakaz, żeby nie wracali do Heroda, inną drogą udali się do swojej ojczyzny” (Mt 2,1-12).

Analiza tekstu biblijnego.

- Do jakiego miasta przybyli Mędrcy ze Wschodu?
- O kogo pytali króla Heroda?
- Gdzie miał się narodzić Mesjasz?
- Co polecił Herod Mędrcom?
- Co prowadziło Mędrców do Pana Jezusa?
- Co zrobili Mędrcy, gdy zobaczyli Dzieciątka i Maryję?
- Jakie dary Mędrcy złożyli Panu Jezusowi?
- Jaki nakaz Mędrcy otrzymali we śnie?

Pokaz slajdu lub ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej pokłon Trzech Mędrców.

Nauka refrenu pastorałki „Nocą przez pustynię...”

Ref. Nocą przez pustynię jedzie karawana,
Każdy wielbłąd dumnie wiezie swego Pana.

Trzej wielcy królowie, ze Wschodu przybyli,
Za gwiazdą srebrzystą radośnie spieszyli.

Nocą przez pustynię...

Gdy się nad Betlejem gwiazda zatrzymała,
Dzieciątko w stajence podróżnym wskazała.

Nocą przez pustynię...

Wielcy Monarchowie witając Dziecinę,
W darze dali złoto, kadzidło i mirrę.
Gdy już powracali mądrzy ci królowie,
By zmylić Heroda zmienili swą drogę.

Nocą przez pustynię...

Żywy obraz.

Przydzielamy role: Maryja, Józef, pasterze, anioły, zwierzęta, królowie. Wykorzystujemy rekwizyty, którymi dysponujemy i tworzymy „żywy obraz” szopki betlejemskiej. Odtwarzamy nagranie kolędy i śpiewamy: „Nocą przez pustynię jedzie karawana”. W czasie refrenu królowie wędrują, w czasie zwrotek zatrzymują się. Na słowa: „Wielcy monarchowie witając Dziecinę...” składają dary i oddają pokłon.

Odtworzenie nagrania z pastorałką „Nocą przez pustynię jedzie karawana”.

ZAKOŃCZENIE

Mędrcy przybyli z daleka do Pana Jezusa. Oddali Mu pokłon, czyli hołd. Uznali w Nim prawdziwego Boga. Złożyli Mu cenne dary. My też możemy złożyć Panu Jezusowi dary.

– Co możemy ofiarować w darze Panu Jezusowi?

Pokaz slajdu i recytacja wiersza.

Jezu Malusieńki,
hołd składamy Tobie,
boś Ty Królem Królów,
choć leżysz w żłobie.

(Ewa Stadtmüller, „Przypalona szarlotka”, Sandomierz 2004)

Dobre uczynki są wspaniałym darem dla Pana Jezusa. Pan Jezus przyjmuje je z radością. Mędrcy, którzy przyszli do Jezusa, nazywani są też Królami. To wydarzenie nazywamy świętem Trzech Króli i obchodzimy je 6 stycznia. W tym dniu przychodzimy do kościoła i przynosimy krede, którą ksiądz w czasie Mszy Świętej poświęca, a po powrocie do domu rodzice na drzwiach wejściowych napiszą: C+M+B aktualny rok, co oznacza „Chryste błogosław temu domowi” lub K+M+B aktualny rok.

Zapis na tablicy lub pokaz slajdu.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew kolędy: „Dzisiaj w Betlejem”.

45. PAN JEZUS ŚWIATŁOŚCIĄ ŚWIATA

Cel ogólny

Zapoznanie z prawdą, że Jezus jest Światłością świata.

Kształtowanie postawy wdzięczności Jezusowi, który jest naszym Światłem w drodze do nieba.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Ofiarowania Pana Jezusa w świątyni,
- przytacza tekst Ewangelii o ofiarowaniu Pana Jezusa w świątyni,
- opowiada, że Pan Jezus jest Światłem dla wszystkich ludzi,
- opisuje najważniejsze zwyczaje i tradycje związane z rokiem liturgicznym (B.2.2),
- okazuje posłuszeństwo słowu Bożemu (A.3.a).

Umiejętności

- wyjaśnia, co to znaczy, że Pan Jezus jest Światłością świata,
- charakteryzuje sposoby chrześcijańskiego przeżywania uroczystości Ofiarowania Pan Jezusa w świątyni,
- uzasadnia, dlaczego Maryja i Józef przynieśli Jezusa do świątyni.

Postawy

- wybiera sposoby dziękczynienia Jezusowi za to, że jest naszym Światłem w drodze do nieba,
- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym.
- wyraża pragnienie częstego Bogiem w liturgii (B.1.a).

Metody

Śpiew, opowiadanie, pokaz, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, modlitwa spontaniczna, techniki multimedialne, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, latarka, ilustracja przedstawiająca ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni, gromnica, prezentacja multimedialna, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz...”.

WPROWADZENIE

Propozycja 1.

Odczytanie opowiadania.

„Zdarzyło się to w czasie zimy. Wieczory są wtedy długie, a noc prędko zasnuwa się ponad ziemią. Mała Ania z tęsknotą wpatrywała się w okno, czekając, kiedy mama powróci do domu z pracy. Mama wróciła późno i z niepokojem patrzyła na zegarek. Ojej! Jak późno! Muszę szybko nastawić jakiś obiad. Stukając garnkami, zaczęła gotować, lecz zawołała nagle: «Aniu zapomniałam kupić soli, co ja teraz zrobić!?!». Ania bardzo chciała pomóc Mamie, gotowa była nawet zjeść zupę bez soli. Ale tata? Mama poprosiła Anię, aby poszła kupić sól. Ania ubrała się i zbiegła szybko po schodach. Sklep był w tym samym budynku, kupiła więc sól i wracając, zamknęła za sobą drzwi. Nagle... na klatce schodowej zgasło światło! Dziewczynka bardzo się przestraszyła. Omal nie upadła na schodach, tak szybko biegła w górę. Licząc schody, wpadła pośpiesznie do mieszkania i zawołała: «Mamusi tam jest ciemno!». Przeraziła się bardziej jeszcze, gdy zobaczyła nieznanego sobie ściany. Pani sąsiadka śmiejąc się, przytuliła dziewczynkę: «Zabłądziłaś Aniu, nie płacz, zaraz cię odprowadzę do domu». Mama długo musiała tulić Anię, aby się uspokoiła. Postanowiła, że już nigdy wieczorem nie pośle nigdzie Ani samej”.

(tekst Redakcji)

- O co mama poprosiła Anię?
- Dlaczego Ania zabłądziła?
- Kto pomógł Ani?

Propozycja 2.

Pokaz latarki.

- Co to jest?
- Do czego służy latarka?

Światło jest nam bardzo potrzebne w codziennym życiu. Dzięki niemu możemy robić wiele wspaniałych rzeczy. Na dzisiejszej katechezie dowiemy się, kto jest naszym Światłem w drodze do nieba.

ROZWINIĘCIE

Kiedy Pan Jezus miał czterdzieści dni, Maryja i Józef przynieśli Go do świątyni. W tym czasie przebywał w świątyni kapłan Symeon. Bóg obiecał mu, że nie umrze, dopóki na własne oczy nie zobaczy Pana Jezusa. I nagle wśród tłumu ludzi dostrzegł Maryję z Jezusem na ręku. Symeon wyszedł im naprzeciw. Wziął Dziecię na ręce, przytulił Je i rzekł:

Odczytanie tekstu Pisma Świętego.

„Teraz o Władco, pozwól odejść słudze Twemu
w pokoju, według Twego słowa.
Bo moje oczy ujrzały Twoje zbawienie,
któreś przygotował wobec wszystkich narodów:
światło na oświecenie pogan
i chwałę ludu Twego, Izraela” (Łk 2,29-32).

Analiza tekstu biblijnego.

- Dokąd Maryja i Józef przynieśli małego Jezusa?
- Kto wyszedł, aby ich przywitać?
- Jak Symeon nazwał Jezusa?

Pokaz slajdu lub ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni.

Jezus przyszedł na ziemię, aby być Światłem dla wszystkich ludzi w drodze do nieba. Daje nam przykład, jak być dobrym i jak kochać Pana Boga. Z Jezusem nie zabłądzimy w drodze do nieba.

- Dokąd Jezus wskazuje nam drogę?

ZAKOŃCZENIE

Uroczystość Ofiarowania Jezusa w świątyni obchodzimy 2 lutego. Idziemy tego dnia na Mszę Świętą z gromnicą. Gromnica to świeca, która przypomina nam, że Jezus jest naszym światłem, bo prowadzi nas do Boga. Powinniśmy zawsze słuchać Jezusa i czynić to, o co prosi.

Pokaz gromnicy.

– Jak możemy podziękować Jezusowi za to, że jest naszym Światłem w drodze do nieba?

Podsumowanie wypowiedzi uczniów.

Modlitwa spontaniczna.

Panie Jezu, dziękujemy Ci za to, że jesteś naszym Światłem.

*Nauka pieśni: „My jesteśmy na ziemi światłem Twym”.
(odtworzenie nagrania)*

1. My jesteśmy na ziemi światłem Twym, /2x
aby ludzie widzieli dobre czyny w nas
i chwalili Ojca, który w niebie jest.

2. Wy jesteście na ziemi światłem mym, /2x
aby ludzie widzieli dobre czyny w was
i chwalili Ojca, który w niebie jest.

lub

*piosenki zespołu „Arka Noego”: „Nie boję się...”.
(odtworzenie nagrania ze strony You Tube)*

Ref. Nie boję się,
gdy ciemno jest,
ojciec za rękę prowadzi mnie.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

„Akt nadziei”.

46. ŚRODA POPIELCOWA WEZWANIEM DO NAWRÓCENIA

Cel ogólny

Ukazanie Wielkiego Postu, który rozpoczyna się Środą Popielcową, jako czasu okazania miłości Panu Jezusowi.

Kształtowanie postawy nawrócenia.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, w jakim dniu rozpoczyna się Wielki Post i ile trwa,
- przytacza słowa kapłana, jakie wypowiada w czasie posypywania głów popiołem,
- rozróżnia kolor szat liturgicznych kapłana w okresie Wielkiego Postu,
- opisuje zwyczaje i tradycje związane ze Środą Popielcową.

Umiejętności

- interpretuje tekst: Mk 1,15 jako wezwanie do nawrócenia,
- wyjaśnia, na czym polega nawrócenie,
- wyjaśnia istotę uczynków miłosierdzia (E.4.6),
- wskazuje nabożeństwa odprawiane w Wielkim Poście,
- proponuje postanowienia wielkopostne.

Postawy

- podejmuje wielkopostne postanowienia (E.4.7),
- wyraża gotowość troski o swoje nawrócenie,
- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym.

Metody

Zabawa, pokaz, pogadanka, ekspozycja, puzzle ze słów, praca w grupach, memoryzacja tekstu biblijnego, analiza tekstu biblijnego, autorefleksja, techniki multimedialne, śpiew, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracja przedstawiająca posypanie głowy popiołem, pudełka spakowane jedno w drugim, woreczek foliowy z popiołem, palma wielkanocna, koperty z puzzlami, plansza z tekstem – Mk 1,15, prezentacja

multimedialna, plansza z hasłem: Wielki Post i rysunkiem korony cierniowej, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Pokaz ładnie zapakowanego pudełka.

- Co to jest?
- Kto sprawdzi, co znajduje się w środku?

Wybrany uczeń otwiera pudełko i wyjmuję z niego kolejne.

A to niespodzianka!

- Kto spróbuje jeszcze raz?

Sytuacja powtarza się kilkakrotnie, aż uczniowie znajdą woreczek z popiołem.

- Co to jest?
- Skąd bierze się popiół?

Popiół pozostaje po spaleniu czegoś. Jest taki jeden dzień w roku, kiedy popiół ma ogromne znaczenie. Ten dzień nazywa się Środa Popielcowa.

Podczas Mszy Świętej kapłan posypie nasze głowy poświęconym popiołem na znak, że żałujemy za grzechy i chcemy zmienić się na lepsze, by być bliżej Boga. Popiół, którym kapłan posypie nasze głowy pochodzi z palm poświęconych w Niedzielę Palmową.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej kapłana posypującego popiołem głowy wiernych.

ROZWINIĘCIE

Kapłan, posypując nasze głowy popiołem, wypowie słowa Pana Jezusa.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego:

„Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię!” (Mk 1,15).

- Czym posypie kapłan nasze głowy?
- Jak nazywa się ten dzień?
- Jakie słowa kapłan wypowie, posypując nasze głowy popiołem?

Puzzle ze słów.

Uczniowie w grupach lub parach otrzymują tekst: Mk 1,15 w formie puzzli. Zadaniem uczniów jest zrekonstruowanie tekstu. Czas pracy: 3-4 minuty.

Umieszczenie na tablicy planszy z tekstem: Mk 1,15 lub pokaz slajdu.

„Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię!” (Mk 1,15).

Memoryzacja tekstu biblijnego.

Analiza tekstu biblijnego.

- Do czego wzywa nas Pan Jezus?
- Co to znaczy „nawrócić się”?

Nawrócić się to znaczy zmienić swoje życie, odrzucić wszystko, co jest złe i poprawić się, by być lepszym człowiekiem.

Środa Popielcowa rozpocznie Wielki Post, czyli czas nawrócenia i pokuty dla wszystkich ludzi zarówno dorosłych, jak i dzieci. Czas ten będzie trwał czterdzieści dni na pamiątkę postu Pana Jezusa.

Posłuchajcie, co Pismo Święte mówi o poście Pana Jezusa.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Czterdzieści dni przebył na pustyni (...)” (Mk 1,12).

Analiza tekstu biblijnego.

- Gdzie przebywał Pan Jezus?
- Jak długo Pan Jezus pościł na pustyni?

W Wielkim Poście łączymy się z Jezusem, który modlił się i pościł czterdzieści dni na pustyni. Chcemy uczyć się od Niego, jak pokonywać zło postem i modlitwą.

Pan Jezus zachęca nas do poprawy naszego postępowania, tak jak kiedyś na ziemi, głosząc Ewangelię, wzywał ludzi do nawrócenia.

ZAKOŃCZENIE

Środa Popielcowa wzywa nas do nawrócenia. Z miłości do Pana Jezusa podejmujemy różne postanowienia i wyrzeczenia.

- Jakie postanowienie można podjąć na czas Wielkiego Postu?

Nasze postanowienia mogą być różne, na przykład: odmówienie dodatkowej modlitwy, pomoc w pracach domowych, sprzątanie zabawek, ograniczenie lub nawet rezygnacja z jedzenia słodczy, oglądania telewizji czy gry na komputerze...

- Jakim dniem rozpoczyna się Wielki Post?
- Ile dni trwa Wielki Post?
- Co to znaczy nawrócić się?

Pokaz wcześniej przygotowanej planszy.

Na fioletowym tle znajduje się hasło: WIELKI POST, a pod nim narysowana korona cierniowa.

- Co znajduje się na planszy?
- Kto miał koronę z cierni?

Środa Popielcowa rozpoczyna Wielki Post, w czasie którego mamy się nawracać – stawać lepszymi dla Pana Jezusa, który cierpiał za nasze grzechy. Każdy, kto uczyni coś dobrego, będzie mógł narysować na kolcu korony kwiatek. Będzie to znak naszej miłości i nawrócenia.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Co zrobię, aby być lepszym dla innych?
- Jakie będzie moje wielkopostne postanowienie?

*Śpiew: „Przepraszam Cię, Boże”.
(odtworzenie nagrania)*

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Panie Jezu, prosimy Cię o dobre przeżycie Wielkiego Postu, abyśmy zmienili się na lepsze i jeszcze bardziej Cię kochali.

47. REKOLEKCJE POMAGAJĄ MI ZBLIŻYĆ SIĘ DO PANA JEZUSA

Cel ogólny

Ukazanie, że rekolekcje pomagają zbliżyć się do Pana Jezusa.

Wzbudzenie pragnienia właściwego przeżycia rekolekcji wielkopostnych.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że rekolekcje wielkopostne pomagają zbliżyć się do Pana Jezusa,
- wyjaśnia, co to znaczy być posłusznym woli Boga,
- wyjaśnia tekst biblijny: Mt 3,2.

Umiejętności

- opowiada o chrześcijańskim przeżywaniu czasu rekolekcji,
- wybiera sposób pełnienia woli Ojca,
- uzasadnia potrzebę uczestnictwa w rekolekcjach.

Postawy

- wyraża gotowość uczestnictwa w spotkaniach rekolekcyjnych,
- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym.

Metody

Techniki multimedialne, analiza tekstu biblijnego, memoryzacja tekstu biblijnego, ekspozycja, rozmowa kierowana.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, prezentacja multimedialna, ilustracja przedstawiająca spotkanie rekolekcyjne, plan rekolekcji dla każdego ucznia, autorefleksja, śpiew, Internet.

MODLITWA

„Aniele Boży...”

WPROWADZENIE

Pokaz slajdów.

1. Pan Jezus pości na pustyni.

- Gdzie znajduje się Pan Jezus?
- Co Pan Jezus robi na pustyni?
- Jak długo Pan Jezus pościł na pustyni?

2. Kapłan posypuje głowy popiołem.

- Co robi kapłan?
- W jaki dzień kapłan posypuje ludziom głowy popiołem?
- Jaki okres rozpoczyna Środa Popielcowa?
- Jak długo trwa Wielki Post?

W Wielkim Poście przygotowujemy się do Wielkanocy. W tym przygotowaniu pomocą organizowane dla dzieci i młodzieży rekolekcje. O nich będziemy mówić na dzisiejszej katechezie.

ROZWINIĘCIE

Odczytanie tekstów Pisma Świętego.

„Nawróćcie się, bo bliskie jest królestwo niebieskie” (Mt 3,2).

Umieszczenie na tablicy planszy ze słowami Mt 3,2 lub pokaz slajdu.

Memoryzacja tekstu biblijnego.

- Do czego wzywa Pan Jezus tymi słowami?

Pan Jezus mówi również:

„Nie każdy, który Mi mówi: Panie, Panie!, wejdzie do królestwa niebieskiego, lecz ten, kto spełnia wolę mojego Ojca, który jest w niebie” (Mt 7,21).

Analiza tekstu biblijnego.

- Kto wejdzie do królestwa niebieskiego?
- Kiedy człowiek spełnia wolę Boga-Ojca?

Niestety człowiek nie zawsze jest posłuszny woli Boga. Popełniając grzechy, sprzeciwia się Jego woli i oddala się od Niego.

Wszyscy jesteśmy wezwani do nawrócenia. W realizacji tego zadania pomogą nam rekolekcje. Są to spotkania, w czasie których prowadzący rekolekcje pomoże nam zbliżyć się do Pana Jezusa. Będzie nas uczył, jak być dobrym, jak kochać Boga i ludzi, co zmienić i co poprawić w naszym postępowaniu.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej spotkanie rekolekcyjne.

Propozycja 1.

Pokaz slajdu:

Rekolekcje to:

- trzy dni w Wielkim Poście,
- spotkania w kościele na naukach prowadzonych przez księdza rekolekjonistę,
- czas wspólnej modlitwy,
- czas zastanowienia, co mogę zrobić dla Boga i innych,
- czas refleksji, w jaki sposób mogę zmienić się na lepsze.

Propozycja 2.

Pokaz slajdów z w/w treściami („Rekolekcje to:...”) w formie graficznej.

Dzieci kończą zdanie: Rekolekcje to...

ZAKOŃCZENIE

Omówienie planu rekolekcji w parafii i zachęcenie do udziału w nich. Wklejenie planu rekolekcji do podręcznika ucznia.

- Dlaczego należy wziąć udział w rekolekcjach?
- Co trzeba zrobić, aby dobrze przeżyć czas rekolekcji?

Rekolekcje to wyjątkowy czas, poświęcony na słuchanie słowa Bożego, refleksję, modlitwę i przemianę życia. Każdy chrześcijanin powinien uczestniczyć w rekolekcjach.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Jak słucham słowa Bożego?
- Jaka jest moja codzienna modlitwa?
- Co powinienem zmienić w swoim zachowaniu?

„Akt żalu”.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Zabierzesz mnie na drugi brzeg” zespołu Arka Noego.
(odtworzenie nagrania ze strony You Tube)

48. WIELKI POST

PRZYGOTOWANIEM DO WIELKANOCY

Cel ogólny

Ukazanie istoty przeżycia czasu Wielkiego Postu.

Zachęcenie do pełnienia dobrych uczynków i przepraszania za popełnione zło.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, ile trwa Wielki Post,
- wyjaśnia chrześcijański sens krzyża i cierpienia.

Umiejętności

- objaśnia, dlaczego obchodzi się Wielki Post,
- określa Wielki Post jako przygotowanie do dobrego przeżycia Świąt Wielkanocnych,
- uzasadnia potrzebę przepraszania Boga i ludzi za popełnione zło.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym,
- wskazuje, że dobre uczynki są wyrazem miłości do Pana Jezusa.

Metody

Śpiew, opowiadanie, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, recytacja, autorefleksja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, tekst opowiadania, ilustracja przedstawiająca dzieci przepraszające Boga.

MODLITWA

Śpiew: „Przepraszam Cię Boże”.

WPROWADZENIE

Opowiadanie katechety:

„Mały Piotruś stał przed wielką bramą. Chciał odwiedzić swojego przyjaciela, który był chory, ale nie potrafił otworzyć drzwi, bo te były bardzo ciężkie. Rozglądał się wokół, szukając pomocy. Na podwórzu nie było nikogo, tylko dalej stała grupa dużo starszych chłopaków.

Piotruś zebrał się na odwagę i podszedł do nich. Pożalił się, że nie może otworzyć, że... Nawet nie chcieli słuchać. Ale wtedy powiedział: «Proszę» i uśmiechnął się do nich. Zrobiła się wielka cisza, a potem niemal wszyscy byli gotowi Piotrusiowi iść na pomoc. Podziękował im grzecznie.

Kolega Piotrka – Wojtuś leżał bardzo chory, miał wysoką gorączkę, nie mógł więc z nim długo rozmawiać. Smutny chłopiec wracał do domu. Na ulicy zauważył starszą kobietę. Trzymając się kurczowo swej białej laski, usiłowała coś znaleźć na chodniku. Zaciekawiony podszedł do niej i spytał, czy może w czymś pomóc. Pani powiedziała, że upadła jej portmonetka i nie może jej znaleźć. Piotruś schylił się i pozbierał rozsypane pieniądze. Usłyszał: «Dziękuję chłopcze, jesteś bardzo dobry». «A pani jest miła» – powiedział. Wracając, zastanawiał się, że ważne są słowa «proszę», «dziękuję».

Tego samego dnia czekała jeszcze na Piotrusia niemiła niespodzianka. Gdy wrócił do domu, zobaczył, jak jego młodszy braciszek rozsypał na podłodze jego ulubione puzzle. «Przecież mówiłem ci, żebyś tego nie brał!» – krzyknął na Kubusia. Mama usłyszała płacz i zaraz przybiegła. Piotruś obraził się na mamę, że broniła tylko Kubę i zamknął się w swoim pokoju. Prosiła i babcia, ale Piotruś i tak nie przyszedł na kolację. Czuł się pokrzywdzony i płakał. Przypomniawszy sobie jednak: «Przecież znam te ważne słowa». Przejęty tymi myślami, chłopiec uklęknął przy swoim łóżku. Na ścianie wisiał obrazek Anioła Stróża, złożył ręce i poprosił: «Kochany Aniele Stróżu, pomóż mi to zrobić».

Piotruś zszedł po schodach i poszedł do kuchni, gdzie byli rodzice. Odważnie otworzył drzwi i powiedział głośno: «Przepraszam». Mamusia i tatuś uśmiechnęli się i przytulili chłopca. Kubuś, jego młodszy brat, też przybiegł i przytulił się do Piotrka.

Tego wieczoru, odmawiając pacierz, Piotruś powiedział: «Czy wiesz kochany Aniele Stróžu, jakie są ważne słowa w życiu każdego człowieka».

Zasypiając, myślał Piotruś: «Wymawiając te ważne słowa, człowiek staje się lepszy».

(tekst Redakcji)

Analiza opowiadania.

- Jakie ważne słowa wypowiedział Piotruś?
- Kiedy mówimy „proszę”?
- Kiedy mówimy „dziękuję”?
- Kiedy mówimy „przepraszam”?
- O czym myślał Piotruś przed snem?

ROZWINIĘCIE

Przygotowujemy się do największego święta – Zmartwychwstania Pana Jezusa. Ten czas przygotowania nazywamy w kościele Wielkim Postem. Trwa on 40 dni. W Piśmie Świętym czytamy o człowieku imieniem Joel, którego Pan Bóg powołał na swego proroka. Wzywał on ludzi do postu, aby przestali źle czynić i nawrócili się do Boga.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego:

„Nawróćcie się do Mnie całym swym sercem, przez post. (...) Nawróćcie się do Pana Boga waszego! On bowiem jest łaskawy, miłosierny (...)” (Jl 2,12-13).

Analiza tekstu biblijnego.

- Do czego wzywa nas Pan Bóg przez proroka Joela?
- Co to znaczy nawrócić się?
- Jaki jest Bóg dla ludzi?

Ludzie, którzy spotykali się z Chrystusem i słuchali Jego słów, nawracali się i zmieniali swoje postępowanie. Pan Jezus wzywa także nas, abyśmy każdego dnia stawali się lepsi.

W Wielkim Poście powinniśmy bardziej przybliżyć się do Niego, zaprosić Go do swojego serca przez dobre uczynki i odwrócić się od złego postępowania. W ten sposób dobrze przygotowujemy się do przeżycia najważniejszych Świąt – Wielkanocy.

Pomocą w przygotowaniu może być w udział w nabożeństwach Wielkiego Postu, którymi są Droga krzyżowa i Gorzkie żale.

(podajemy uczniom informację o godzinie nabożeństw w parafii)

ZAKOŃCZENIE

Z miłości do Pana Jezusa staramy się być coraz lepszymi. Nauczmy się modlitwy, którą przepraszamy Pana Boga za popełnione zło.

Nauka „Aktu żalu”.

Ach żałuję za me złości,
jedynie dla Twojej miłości.
Bądź miłościw mnie grzesznemu,
dla Ciebie odpuszczam bliźniemu.

Autorefleksja.

Czas Wielkiego Postu powinniśmy wykorzystać do jak najlepszego przygotowania się do Świąt Wielkanocnych.

- Co powinienem zmienić w swoim życiu, aby stać się lepszym?
- Jak przepraszam za wyrządzone zło?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

„Akt żalu”.

49. NIESIEMY KRZYŻ Z PANEM JEZUSEM

Cel ogólny

Ukazanie, że Pan Jezus dobrowolnie zgadza się na cierpienie, by okazać nam swoją miłość.

Zachęcenie do uczestnictwa w nabożeństwie Drogi krzyżowej.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Pan Jezus z miłości do nas przyjął cierpienie i śmierć na krzyżu,
- wyjaśnia chrześcijański sens krzyża i cierpienia (F.1.11; B.2.2),
- opowiada o Drodze krzyżowej Pana Jezusa.

Umiejętności

- objaśnia, kiedy Pan Jezus dźwigał krzyż,
- wskazuje na krzyż jako symbol wiary.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym – Drogi krzyżowej (B.5.2),
- planuje uczestnictwo w nabożeństwie Drogi krzyżowej.

Metody

Opowiadanie, analiza tekstu biblijnego, celebrowanie – procesja, ekspozycja, pokaz slajdów, śpiew, techniki multimedialne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracje przedstawiające stacje Drogi Krzyżowej, krzyż, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Akt wiary”.

WPROWADZENIE

Każdy piątek przypomina nam o śmierci Pana Jezusa na krzyżu. W piątki Wielkiego Postu gromadzimy się na nabożeństwach Drogi Krzyżowej. Na dzisiejszej katechezie poznamy stacje Drogi krzyżowej.

Katecheta opowiada, na czym polega nabożeństwo Drogi krzyżowej.

ROZWINIĘCIE

Pan Jezus każdego z nas zaprasza do pomocy w niesieniu krzyża.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Jeśli kto chce pójść za Mną, (...) niech weźmie krzyż swój i niech mnie naśladuje” (Mt 16,24).

Analiza tekstu biblijnego.

- Do czego zaprasza nas Pan Jezus?
- W jaki sposób możemy naśladować Pana Jezusa?

Za chwilę przejdziemy Drogą krzyżową Pana Jezusa.

Propozycja 1.

Pokaz slajdów. Pokazanie i omówienie kolejnych stacji Drogi Krzyżowej zakończone wezwaniem modlitewnym.

Propozycja 2.

Formowanie procesji.

Panie Jezu, dzisiaj pragniemy być z Tobą na Drodze krzyżowej, żeby podziękować Ci za Twoją bezgraniczną miłość do nas.

Propozycje rozważań stacji Drogi krzyżowej.

Stacja I

Pan Jezus skazany na śmierć

Kłaniamy Ci się, Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Pan Jezus zostaje skazany na śmierć. W milczeniu przyjmuje niesprawiedliwy wyrok, ponieważ nas kocha. Przyjął Go z miłością i takiej właśnie miłości chce nas nauczyć.

Panie Jezu, naucz nas miłości do wszystkich. – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja II

Jezus bierze krzyż na swoje ramiona

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Jezus wybrał krzyż. Jest ciężki, gdyż takim czynią go nasze złe uczynki – grzechy. Z krzyżem na ramionach idzie na górę Golgotę.

Panie Jezu, wskaż nam, jak trzeba nieść swój krzyż – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja III

Pierwszy upadek Pana Jezusa

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Dopiero początek drogi krzyżowej, a ciężar krzyża jest tak wielki, że Chrystus upada. Lecz wstaje, by iść i wypełnić wolę Ojca do końca.

Panie Jezu, pomóż nam, abyśmy nie oddalali się od drogi, którą Ty nam wskazałeś – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja IV

Jezus spotyka swoją Matkę

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Jezus miał kochającego Ojca w niebie, opiekuna Józefa i kochającą Matkę na ziemi – Maryję. Spotykając Ją na swojej drodze krzyżowej, doznał wielkiego wzruszenia.

Panie Jezu, naucz nas kochać, tak jak miłowała Cię Twoja Matka – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja V

Szymon z Cyreny pomaga Jezusowi nieść krzyż

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Jezus miał coraz mniej siły, potrzebował pomocy. Żołnierze przymusili Szymona z Cyreny, aby przez jakiś czas pomógł Jezusowi dźwigać krzyż.

Panie Jezu, pomóż nam chętnie pomagać wszystkim, którzy cierpią – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja VI

Święta Weronika ociera twarz Jezusowi

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Twarz Jezusa była zraniona, pokryta krwią i potem. Święta Weronika przejęta litością otarła chustką twarz Jezusa. Jezus potrzebował serca Weroniki, jej rąk i jej dobroci.

Panie Jezu, naucz nas okazywać wdzięczność za każdą ludzką życzliwość – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja VII

Jezus po raz drugi upada pod krzyżem

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Droga była coraz trudniejsza i sił coraz mniej. Kolana Jezusa ugięły się. On sam był już bardzo wyczerpany. Wiedział jednak, że musi dowieźć krzyż na Golgotę, by wypełnić Bożą wolę.

Panie Jezu, naucz nas wypełniania wszystkich naszych postanowień do końca – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja VIII

Jezus pociesza płaczące niewiasty

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Kobiety płakały nad Panem Jezusem, ale nie mogły Mu pomóc. Pan Jezus jest im wdzięczny za ich życzliwość. Wzywa je do nawrócenia i poprawy życia.

Panie Jezu, który pocieszałeś płaczące niewiasty, spraw, abyśmy nieśli radość tam, gdzie panuje smutek – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja IX

Jezus po raz trzeci upada pod krzyżem

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Droga na górę Golgotę coraz bardziej wyczerpuje Pana Jezusa. Zbolałe ciało nie utrzymuje ciężaru krzyża, który po raz trzeci przyniata Jezusa.

Panie Jezu, bądź naszą siłą w walce z naszymi słabościami – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja X

Jezus z szat obnażony

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Na znak pogardy żołnierze zdarli z Jezusa szatę. Publiczne rozebranie z szat Pana Jezusa było ogromnym poniżeniem, zawstyżeniem i upokorzeniem.

Panie Jezu, pozwól nam pamiętać o godności naszego ciała – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja XI

Jezus przybity do krzyża

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste...

Wielkie było cierpienie Jezusa, zawieszonego na krzyżu. Przybito Go do krzyża, jakby był zbrodniarzem.

Panie Jezu, prosimy Cię o umiejętność przebaczenia każdemu, kto nam zawinił – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja XII

Jezus umiera na krzyżu

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Jezus, umarł na krzyżu z miłości do nas. Dał nam Maryję za Matkę.

Panie Jezu, spraw, aby ludzie umierający odchodzili pojednani z Bogiem – Ciebie Prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja XIII

Jezus zdjęty z krzyża

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Kiedy wszystko się wypełniło, przyjaciele Jezusa zdjęli Jego Ciało z krzyża, a Maryja opatrzyła je. Jej serce przeżywało wielki dramat, którego nie sposób wypowiedzieć.

Panie Jezu, daj nam umiejętność dziękowania za Twoją miłość do nas – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

Stacja XIV

Jezus do grobu złożony

Kłaniamy Ci się, Panie, Jezu Chryste i błogosławimy Tobie...

Józef z Arymatei i Nikodem zanoszą Ciało Pana Jezusa do grobu, który zastawiono ciężkim kamieniem.

Panie Jezu, spraw, abyśmy przez nasze życie na ziemi zasłużyli sobie na życie wieczne z Tobą – Ciebie prosimy...

Któryś za nas cierpiał rany...

ZAKOŃCZENIE

Panie Jezu, Ty posyłasz każdego z nas, by czynić dobro, by świadczyć o Twojej śmierci i męce z miłości do każdego człowieka.

Nabożeństwo Drogi Krzyżowej odbywa się w każdą piątek Wielkiego Postu.

(podanie uczniom informacji, o której godzinie jest w parafii Droga Krzyżowa i zachęcenie do udziału w nabożeństwie)

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Rysuję krzyż kropelką krwi”.

(odtworzenie nagrania z piosenką)

50. NIEDZIELA PALMOWA – PAN JEZUS WJEŹDŹA DO JEROZOLIMY

Cel ogólny

Zapoznanie z wydarzeniem wjazdu Pana Jezusa do Jerozolimy.
Wychowanie do oddawania czci Panu Jezusowi.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- wyjaśnia, dlaczego ludzie oddawali cześć Panu Jezusowi wjeżdżającemu do Jerozolimy,
- charakteryzuje sposoby chrześcijańskiego świętowania Niedzieli Męki Pańskiej,
- opisuje najważniejsze zwyczaje i tradycje związane z rokiem liturgicznym – Niedziela Palmowa (B.5.2).

Umiejętności

- identyfikuje Niedzielę Palmową z biblijnym wydarzeniem uroczystego wjazdu Pana Jezusa do Jerozolimy,
- opowiada, co oznaczają palmy, które kapłan poświęca oraz słowo: „Hosanna”.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie uroczystości Niedzieli Męki Pańskiej (B.1.b),
- wybiera sposoby oddawania czci Jezusowi,
- planuje swój udział we Mszy Świętej.

Metody

Pokaz, ekspozycja, pogadanka, analiza tekstu biblijnego, recytacja, techniki multimedialne, projekcja filmu, celebacja – procesja, śpiew z gestami, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, skrzynia z przedmiotami i atrybutami króla, ilustracje przedstawiające portrety królów, ilustracja przedstawiająca uroczysty wjazd Jezusa do Jerozolimy, film animowany pt. „Historia Wielkanocna”, zielone gałązki lub małe palmy, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Pokaz.

W odpowiednim miejscu umieszczamy skrzynię, w której znajdują się różne przedmioty, a wśród nich: peleryna, korona, berło. Zadanie uczniów polega na wybraniu atrybutów króla.

Omówienie slajdów lub ilustracji przedstawiających portrety królów i rozmowa dotycząca życia królów.

Pan Jezus jest królem, ale zupełnie innym niż ci królowie, o których rozmawialiśmy. Nie posiadał bogactwa: pięknych szat, klejnotów ani karety. Jest królem ludzkich serc i pragnie, aby wszyscy byli dla siebie dobrzy i wzajemnie się kochali. Żyjąc tu na ziemi, nie wymagał, aby ludzie Mu służyli, lecz to On służył innym – pomagał, uzdrowiał, pocieszał, wzywał wszystkich do miłości. Ludziom podobała się Jego postawa, dlatego też, kiedy przybywał do jakiejś miejscowości, wszyscy bardzo się cieszyli i witali Go radośnie. Niezwykle powitanie zgotowali Mu mieszkańcy Jerozolimy.

ROZWINIĘCIE

Tydzień przed swoją męką i śmiercią Pan Jezus przybył do Jerozolimy. Wjechał tam na osiołku, tak jak dawniej podróżowano. Mieszkańcy Jerozolimy witali Go bardzo radośnie. Witali Go jak Króla. Rzucali na drogę zielone gałązki palm i wznosili okrzyki: Hosanna! Słowo „Hosanna” oznacza cześć, chwałę.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Hosanna! Błogosławiony Ten, który przychodzi w imię Pańskie” (Mk 11,9).

Analiza tekstu biblijnego.

- Na czym Pan Jezus wjechał do Jerozolimy?
- Jak ludzie witali Pana Jezusa?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej wjazd Jezusa do Jerozolimy.

Ludzie, witając Pana Jezusa, pragnęli oddać Mu hołd jak Królowi. Pan Jezus, wjeżdżając na osiołku do Jerozolimy, pokazał, że jest królem cichym, skromnym i niosącym pokój.

(można odtworzyć fragment filmu animowanego pt. „Historia Wielkanocna”)

Wydarzenie uroczystego wjazdu Jezusa do Jerozolimy obchodzimy w ostatnią niedzielę Wielkiego Postu – w Niedzielę Palmową. Rozpoczyna ona Wielki Tydzień. Wielki, bo wspominamy w nim bardzo ważne wydarzenia: śmierć Pana Jezusa i Jego zmartwychwstanie.

W Niedzielę Palmową przychodzimy do kościoła z palmami, które kapłan poświęca. Palmy przypominają nam radosne powitanie Jezusa, a także Jego zwycięstwo nad śmiercią – zmartwychwstanie.

ZAKOŃCZENIE

Podobnie jak mieszkańcy Jerozolimy i my oddamy cześć Panu Jezusowi.

Propozycja 1.

Uczniowie samodzielnie wykonują palmy.

(inwencja katechety)

Propozycja 2.

Procesja.

Katecheta wręcza dzieciom zielone gałązki lub wycięte z papieru małe palmy. Dzieci, idąc w procesji, powtarzają kilkakrotnie słowo: „Hosanna!”. Podczas procesji katecheta recytuje wiersz pt. „Hosanna, Hosanna...”

„Hosanna, Hosanna...”

Hosanna, Hosanna, Jezu nasz i Panie.
Niech Twa cześć i chwała nigdy nie ustanie.
Przyjmij nasze palmy i serca dziecięce.
Chcemy Twoją chwałę śpiewać coraz więcej.

– Kiedy obchodzimy pamiątkę wjazdu Pana Jezusa do Jerozolimy?

Nauka wiersza: „Hosanna, Hosanna...”.

W Niedzielę Palmową przychodzimy do kościoła i przynosimy palmy. W wielu kościołach odbywają się uroczyste procesje z palmami.

W ten dzień oddajemy cześć Panu Jezusowi, przypominamy o Jego wjeździe do Jerozolimy i modlimy się ze wszystkimi, śpiewając: „Hosanna”.

Po zakończonej procesji katecheta zachęca do udziału w procesji w Niedzielę Palmową.

*Nauka pieśni z gestami: „Jesteś królem”.
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Jesteś królem, jesteś królem (*palec wskazujący i środkowy prawej ręki podnosimy do góry*)

Królem jest Bóg /x2

Podnieśmy wszyscy nasze serca (*przykładamy dłoń do dłoni tak, jakbyśmy w nich coś trzymali i powoli podnosimy je od serca do góry*)

Podnieśmy wszyscy nasze dłonie (*rozkładamy w górę ręce*)

Stawajmy przed obliczem Boga (*krzyżujemy dłonie na piersi i robimy głęboki skłon*)

Wielbiąc Go. /x2 (*podnosimy obie ręce do góry w geście uwielbienia*)

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Jesteś Królem”.

(można odtworzyć nagranie z piosenką)

51. WIELKI CZWARTEK – DZIĘKUJEMY JEZUSOWI, ŻE POZOSTAŁ WŚRÓD NAS

Cel ogólny

Zapoznanie z wydarzeniem Ostatniej Wieczerzy.

Kształtowanie postawy wdzięczności Jezusowi za sakrament Eucharystii i Jego obecność wśród nas.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, gdzie i kiedy Jezus spożył Ostatnią Wieczerzę,
- opowiada o wydarzeniach Ostatniej Wieczerzy.
- przytacza treść modlitwy uwielbiającej Jezusa w Najświętszym Sakramencie.

Umiejętności

- identyfikuje Mszę Świętą z pamiętką Ostatniej Wieczerzy,
- charakteryzuje sposoby chrześcijańskiego świętowania Wielkiego Czwartku.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym – Wielki Czwartek (B.1.b)),
- wyraża wdzięczność Bogu za dary płynące z wydarzeń zbawczych (F.1.f),
- dziękuje Jezusowi za Jego obecność wśród nas.

Metody

Pogadanka, opowiadanie, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, inscenizacja, memoryzacja, recytacja, śpiew, techniki multimedialne, autorefleksja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracja przedstawiająca Ostatnią Wieczerzę, ilustracja przedstawiająca Mszę Świętą w momencie Przeistoczenia, rekwizyty do inscenizacji, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

- Jak mieszkańcy Jerozolimy witali Jezusa?
- Jak nazywa się niedziela, kiedy wspominamy to wydarzenie?
- Jaki tydzień rozpoczyna Niedziela Palmowa?

W Wielkim Tygodniu wspominamy bardzo ważne wydarzenia z życia Pana Jezusa na ziemi. Dni, w czasie których je przeżywamy, nazywamy wielkimi. Dziś dowiemy się, czego dokonał Pan Jezus w Wielki Czwartek.

ROZWINIĘCIE

W czwartek, dzień przed swoją śmiercią na krzyżu, Pan Jezus polecił uczniom przygotować wieczerzę, tzn. kolację. Apostołowie przygotowali ją w Wieczerniku.

Kiedy wszyscy apostołowie zgromadzili się przy stole, Jezus wziął chleb, podał go uczniom, mówiąc:

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Bierzcie, to jest Ciało moje” (Mk 14,22). Następnie wziął kielich i podał go, mówiąc: „Pijcie z niego, bo to jest Krew moja (...). To czyńcie na moją pamiątkę” (Mt 26,27-28).

Analiza tekstu biblijnego.

- Kiedy Pan Jezus spożył Ostatnią Wieczerzę?
- Co Pan Jezus uczynił podczas Ostatniej Wieczerzy?
- Co Pan Jezus powiedział uczniom, podając im chleb?
- Co Pan Jezus powiedział uczniom, podając im wino?
- Jakie zadanie otrzymali Apostołowie?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Ostatnią Wieczerzę lub pokaz slajdu.

Inscenizacja.

Scenka improwizowana Ostatniej Wieczerzy (rekwizyty: biały obrus, podkłomyki – chleb, kielich).

Jezus z miłości pozostał z nami pod postacią chleba i wina. Przemienił chleb w swoje Ciało i wino w swoją Krew. To przemienione Ciało i Krew Pana Jezusa nazywamy Najświętszym Sakramentem.

Przypomnienie modlitwy uwielbienia Jezusa obecnego w Najświętszym Sakramencie:

„Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament, prawdziwe Ciało i Krew Pana naszego Jezusa Chrystusa, teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen”.

Memoryzacja modlitwy.

ZAKOŃCZENIE

W czasie Mszy Świętej Jezus gromadzi nas, jak Apostołów, w Wieczniku.

- Przez kogo Pan Jezus obecnie wypowiada słowa i wykonuje gesty, które miały miejsce w czasie Ostatniej Wieczerzy?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Mszę Świętą w momencie Przeistoczenia.

Każda Msza Święta jest pamiątką tego ważnego wydarzenia, ale w sposób szczególny przypomina nam o tym Wielki Czwartek. W tym dniu wieczorem odprawiana jest Msza Święta zwana Mszą Wieczerzy Pańskiej, przypominająca wieczerzę Jezusa z uczniami.

Uczestnicząc we Mszy Świętej w każdą niedzielę, a szczególnie w Wielki Czwartek, dziękujemy Jezusowi za to, że jest obecny wśród nas.

Autorefleksja.

Każda Msza Święta jest pamiątką Ostatniej Wieczerzy.

Pomyślmy:

- Jak zachowuję się w czasie Mszy Świętej?
- Jak dziękuję Jezusowi za Jego obecność w kościele w Najświętszym Sakramencie?

*Nauka piosenki: „Idzie mój Pan”
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Idzie mój Pan, Idzie mój Pan
On teraz biegnie, by spotkać mnie.
Mija góry, łąki, lasy
By Komunii stał się cud.
On chce chlebem nas nakarmić,
By nasycić życia głód.

lub

*nauka piosenki: „Chleba z nieba” (1 zwrotka)
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Ref. Chleba z nieba Panie Jezu daj
I już z nami bądź
nie opuszczaj nas
chleba z nieba Panie daj/x2

W wieczniku Apostołów tłum
jadł kolację i zobaczył cud,
bo Pan Jezus chleba wszystkim dał
i powiedział, że to On jest sam.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Idzie mój Pan” lub „Chleba z nieba”.

52. WIELKI PIĄTEK – DZIEKUJEMY JEZUSOWI ZA TO, ŻE ODDAŁ ZA NAS ŻYCIE

Cel ogólny

Ukazanie, że Jezus z miłości do nas umiera na krzyżu.

Zachęcenie do adoracji krzyża podczas nabożeństwa wielkopiątkowego.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że znak krzyża jest wyrazem miłości Jezusa do nas,
- wskazuje, że Pan Jezus cierpiał i umarł na krzyżu,
- wyjaśnia znaczenie słowa: „adoracja”.

Umiejętności

- wyjaśnia chrześcijański sens krzyża i cierpienia (F.1.11; B.2.2),
- wyjaśnia, na czym polega adoracja krzyża,
- opisuje najważniejsze zwyczaje i tradycje związane z rokiem liturgicznym – Wielki Piątek (B.5.2),
- charakteryzuje sposoby chrześcijańskiego przeżywania Wielkiego Piątku (B.5.2).

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym (B.1.b),
- wyraża wdzięczność Bogu za dary płynące z wydarzeń zbawczych – Wielkiego Piątku (F.1.f),
- planuje udział w nabożeństwie Wielkiego Postu.

Metody

Opowiadanie, analiza tekstu, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, celebrowanie – adoracja krzyża, techniki multimedialne, autorefleksja, śpiew.

Środki dydaktyczne

Pismo Świete, ilustracja przedstawiająca Pana Jezusa na krzyżu, biały obrus, krzyż, nagranie z pieśnią lub piosenką, film: „Nowy Testament 16: Zmartwychwstanie Chrystusa”.

MODLITWA

Śpiew: „Idzie mój Pan” lub „Chleba z nieba”.

WPROWADZENIE

Opowiadanie:

„Mały szczygieł został postrzelony w skrzydło przez myśliwego. Przez jakiś czas żywił się tym, co znalazł w ziemi. Pewnego mroźnego poranka, kiedy szczygieł poszukiwał czegoś do jedzenia, napotkał stracha na wróble. Był to bardzo elegancki pan, który słynął w całej okolicy ze swojej wielkiej sympatii do srok, wron i innych ptaków. Jego słomiane ciało otulone było w stary garnitur.

W wielkiej pomarańczowej dyni, która była jego głową tkwiły zęby z ziarenek kukurydzy, nos z marchwi i oczy z orzechów.

– Co się stało, szczygłe? – zapytał strach na wróble.

– Nic dobrego – westchnął szczygieł. – Jest strasznie zimno, nie mam co jeść i gdzie się ukryć. Chyba nie zobaczę już wiosny.

– Nie martw się. Schroń się pod moją marynarkę. Moja słoma jest sucha i ciepła.

W ten sposób, dzięki słomianemu strachowi, szczygieł znalazł schronienie. Pozostawał jeszcze problem jedzenia. Coraz trudniej było mu znaleźć jakieś nasiona. Pewnego dnia całą ziemię pokrył biały śnieg. Strach na wróble odezwał się wtedy do swego przyjaciela:

– Szczygłe, zjedz moje zęby, są zrobione ze smakowitych ziarenek kukurydzy.

Strach na wróble był bardzo szczęśliwy, że dzięki niemu jego mały przyjaciel mógł ocalić życie. Po kilku dniach przyszła kolej na marchwiowy nos.

– Zjedz go sobie. Ma wiele witamin! – mówił do szczygła strach na wróble.

Jeszcze później zaproponował orzeszki, które służyły jako oczy.

– Nie martw się o nie, szczygłe, zastąpią mi je twoje opowieści – mówił.

W końcu strach na wróble ofiarował szczygłowi swoją głowę z dyni. Kiedy przyszła wiosna, ze stracha na wróble nic już nie zostało, ale za to szczygieł był żywy i miał dużo sił, by wzbić się w niebo”.

(Bruno Ferrero, „Strach na wróble”)

Analiza opowiadania.

- Co przydarzyło się małemu szczygłowi?
- Co zrobił strach na wróble dla szczygła?
- O czym świadczą uczynki stracha na wróble?

Dla nas Pan Jezus jest naszym największym Przyjacielem. On z miłości do nas w Wielki Piątek oddał życie.

ROZWINIĘCIE

Po Ostatniej Wieczerzy Jezus udał się do Ogrodu Oliwnego (*wyjaśnienie, co to jest Ogród Oliwny*), tam został zatrzymany przez nieprzyjaciół i zaprowadzony na sąd. W czasie przesłuchania Pan Jezus wyznał, że jest Synem Bożym i Królem. Niewinny Jezus został skazany na śmierć przez ukrzyżowanie.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„A On sam dźwigając krzyż wszedł na miejsce zwane Miejscem Czaszki, które (...) nazywa się Golgota. Tam Go ukrzyżowano” (J 19,17-18).

„A była godzina trzecia, gdy Go ukrzyżowali. Był też napis z podaniem Jego winy, tak ułożony: «Król Żydowski»” (Mk 15,25-26).

Analiza tekstu biblijnego.

- Co niósł Pan Jezus?
- Gdzie Pan Jezus został ukrzyżowany?
- O której godzinie ukrzyżowano Pana Jezusa?
- Jaki napis widniał na krzyżu?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Pana Jezusa na krzyżu.

Pan Jezus umarł za nas na krzyżu na górze zwanej Golgotą. Stało się to w piątek o godzinie trzeciej po południu.

Można odtworzyć fragment: „Ukrzyżowanie Jezusa” filmu animowanego: „Nowy Testament 16: Zmartwychwstanie Chrystusa”.

ZAKOŃCZENIE

W Wielki Piątek w sposób szczególny przypominamy to wydarzenie i przychodzimy do kościoła na specjalne nabożeństwo, w czasie którego całujemy i adorujemy krzyż. Adorować to znaczy oddawać cześć ukrzyżowanemu Jezusowi. Krzyż jest symbolem naszej wiary i wyrazem miłości Chrystusa do nas. Jest to jedyny dzień w roku, w którym żaden kapłan, nie sprawuje Mszy Świętej.

Celebracja – adoracja krzyża.

Na wcześniej przygotowanym stoliku układamy biały obrus i krzyż. Dzieci podchodzą w ciszy, po kolei i kłaniają się przed krzyżem.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Jak czynię znak krzyża?
- Jak dziękuję Jezusowi za to, że oddał za mnie życie?

*Nauka pieśni: „Krzyżu Chrystusa...”
(można odtworzyć nagranie z pieśnią)*

Krzyżu Chrystusa, bądźże pochwalony,
na wieczne czasy bądźże pozdrowiony!
Gdzie Bóg, Król świata całego
dokonał życia swojego.

lub

*nauka piosenki: „Dzięki Jezu”
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

1. Dzięki Jezu. /2x
Dzięki Ci, że kochasz mnie.
Dzięki Jezu. /2x
Dzięki Ci o dzięki Ci, że kochasz mnie.

2. Ty na Golgocie umarłeś za mnie,
dzięki Ci, że kochasz mnie.
Ty na Golgocie umarłeś za mnie,
dzięki Ci, o dzięki Ci, że kochasz mnie.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Katecheta i dzieci stoją w kole wokół stolika, na którym ustawiono krzyż, wspólnie odmawiają: „Któryś za nas cierpiał rany...” lub śpiewają: „Krzyżu Chrystusa...” lub „Dzięki Jezu”.

53. WIELKA SOBOTA – POŚWIĘCENIE POKARMÓW

Cel ogólny

Zapoznanie z symboliką pokarmów, które święcimy w Wielką Sobotę.

Wychowanie do pielęgnowania tradycji święcenia pokarmów w Wielką Sobotę.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- wymienia pokarmy, które przynosimy do święcenia,
- podaje, kiedy święcimy pokarmy,
- opisuje najważniejsze zwyczaje i tradycje związane z rokiem liturgicznym – Wielka Sobota (B.5.2).

Umiejętności

- charakteryzuje sposoby chrześcijańskiego świętowania Wielkiej Soboty (B.5.2),
- wyjaśnia symbolikę święconki.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym (B.5.2),
- wyraża wdzięczność Bogu za dary płynące z wydarzeń zbawczych (F.1.f),
- planuje pójść do kościoła w Wielką Sobotę.

Metody

Pogadanka, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, śpiew (z gestami), gra dydaktyczna: „Co w koszyczku?”, ekspozycja, pokaz, techniki plastyczne, puzzle.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracja przedstawiająca dzieci idące do kościoła ze święconką, koszyczek, różne przedmioty (np. maskotka, figurka aniołka, okulary; przedmioty związane z Bożym Narodzeniem – bombka, gwiazda, łańcuch, przedmioty związane Wielkanocą – pisanki, serwetka, baranek, borówki).

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

- Jakie święta się zbliżają?
- Co możemy zrobić, aby dobrze przygotować się do zbliżających Święt Zmartwychwstania – Wielkanocy?
- Kiedy uczestniczymy we Mszy Wieczerzy Pańskiej?
- Którego dnia Wielkiego Tygodnia adorujemy krzyż?
- Dlaczego adorujemy krzyż?

ROZWINIĘCIE

Posłuchajcie, co mówi Pismo Święte.

„Oni zabiją Go, ale trzeciego dnia zmartwychwstanie” (Mt 17,23).

Analiza tekstu biblijnego.

- Kiedy Pan Jezus zmartwychwstanie?
- Co to znaczy, że Pan Jezus zmartwychwstanie?

Pan Jezus zmartwychwstał, czyli pokonał śmierć – wyszedł z grobu żywy. W Wielką Sobotę przygotowujemy się do radosnego świętowania tego wydarzenia, święcąc pokarmy, które spożyjemy podczas wielkanocnego śniadania.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej dzieci idące do kościoła ze święconką.

Pokarmy, które będziemy święcić w Wielką Sobotę, nazywamy święconką.

Gra dydaktyczna: „Co w koszyczku?”.

Uczniowie z katechetą wkładają wielkanocne potrawy do koszyczka i rozmawiają o ich znaczeniu.

Katecheta pokazuje dzieciom koszyczek i różne przedmioty: np. maskotka, figurka aniołka, okulary; przedmioty związane z Bożym Narodzeniem – bombka, gwiazda, łańcuch i przedmioty związane z Wielkanocą – pisanki, serwetka, baranek, borówki.

- Które z przedmiotów wkładamy do koszyczka wielkanocnego?
- Co jeszcze wkładamy do koszyczka wielkanocnego?

Dzieci wymieniają pokarmy, a katecheta wyjaśnia ich symbolikę:

- jajka – życie;
- baranek – Chrystus Zmartwychwstały;
- chleb – Ciało Pana Jezusa;
- sól – minerał życiodajny, chroniący od zepsucia;
- wędlina – zdrowie i dostatek;
- chrzan – siła fizyczna;
- ciasto – umiejętności;
- gałązki borówek – radość.

W Wielkanoc, dzieląc się święconym jajkiem z bliskimi, składamy sobie nawzajem życzenia. Po tym zasiadamy do stołu i spożywamy poświęcone pokarmy, pamiętając, że są one darem Boga.

ZAKOŃCZENIE

- W jaki sposób możemy okazać radość ze zmartwychwstania Pana Jezusa?

*Nauka piosenki z gestami: „Bóg nie umarł, Jezus żyje”
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Bóg nie umarł.
Jezus żyje.
Daj Mu ręce swe.
Daj Mu nogi swe.
Daj Mu serce swe.
Daj Mu duszę swą.
On twoim Bogiem jest.

Propozycja gestów do piosenki.

Bóg nie umarł (*machając palcem wskazującym w prawo i w lewo, robimy „nie” lub opuszczamy ręce w dół*)

Jezus żyje /x3 (*unosimy palec wskazujący i środkowy do góry (symbol Jezusa) lub unosimy ręce w górę*)

Daj Mu ręce swe. (*klaszczemy dwa razy po „swe”*)

Daj Mu nogi swe. (*tapiemy dwa razy po „swe”*)

Daj Mu serce swe. (*uderzamy pięścią w serce dwa razy po „swe”, można przy tym mówić: „bum bum”*)

Daj Mu duszę swą. (*podnosimy zaciśniętą pięść lub swobodną dłoń do góry i krzyczymy „uuu” po „swą”*)

On twoim Bogiem jest.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Zaprośmy już teraz Pana Jezusa na wielkanocne spotkanie słowami modlitwy, którymi będziemy mogli pomodlić się przed jedzeniem w Wielką Niedzielę.

„Panie, Jezu Chryste, zasiądź między nami i udziel nam radości Twego Zmartwychwstania, a stół nasz niech będzie znakiem pojednania. Alleluja!” lub śpiew: „Bóg nie umarł, Jezus żyje”.

54. PRZEŻYWAMY RADOŚĆ ZE ZMARTWYCHWSTANIA JEZUSA

Cel ogólny

Zapoznanie z wydarzeniem zmartwychwstania Pana Jezusa.

Wychowanie do radosnego przeżywania zmartwychwstania Pana Jezusa.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, kiedy Pan Jezus zmartwychwstał,
- wyjaśnia znaczenie uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego (B.5.1),
- opowiada o zmartwychwstaniu Pana Jezusa,
- objaśnia, co to znaczy, że Pan Jezus zmartwychwstał.

Umiejętności

- opisuje najważniejsze zwyczaje i tradycje związane z rokiem liturgicznym – Zmartwychwstanie Pańskie (B.5.2),
- charakteryzuje sposoby chrześcijańskiego świętowania Wielkanocy (B.5.2),
- określa, dlaczego Wielkanoc jest najważniejszym świętem w roku.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym (B.1.b),
- wyraża wdzięczność Bogu za dary płynące z wydarzeń zbawczych (F.1.f),
- planuje udział we Mszy Świętej w Wielkanoc,
- wskazuje, jak można wyrazić radość ze zmartwychwstania Pana Jezusa.

Metody

Śpiew (z gestami), rzeźba, opowiadanie, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, kalambury, rozmowa kierowana, inscenizacja lub pantomima, techniki multimedialne, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracja przedstawiająca Jezusa Zmartwychwstałego, rekwizyty do inscenizacji, nagranie z piosenką, film: „Nowy Testament 16: Zmartwychwstanie Chrystusa”.

MODLITWA

Śpiew: „Bóg nie umarł, Jezus żyje”.

WPROWADZENIE

- Kiedy jesteśmy radośni i szczęśliwi?
- W jaki sposób wyrażamy naszą radość?

Rzeźba.

Uczniowie wyrażają uczucie radości. Środkiem wyrazu jest ciało, gest, mimika zastygłe w nieruchomej rzeźbie, rzeźba może być indywidualna lub grupowa.

Z różnych powodów jesteśmy szczęśliwi. Naszą radość okazujemy również w czasie świąt.

ROZWINIĘCIE

W Wielką Sobotę wszyscy oczekujemy na radosne wydarzenie, jakim jest zmartwychwstanie Pana Jezusa.

Opowiadanie.

W niedzielę kobiety poszły obejrzeć grób, w którym leżał Jezus. Nagle nastąpiło wielkie trzęsienie ziemi. Odsunął się kamień od grobu. Obok grobu pojawili się dwaj mężczyźni w białych, lśniących szatach. Strażnicy bardzo przestraszyli się. Mężczyźni powiedzieli kobietom, że Jezus zmartwychwstał, tzn. żyje i nie ma Go już w grobie. Polecili, aby opowiedziały o tym Apostołom.

Odczytanie fragmentu z Pisma Świętego:

„Dlaczego szukacie żyjącego wśród umarłych? Nie ma Go tutaj; zmartwychwstał. Przypomnijcie sobie, jak wam mówił, będąc jeszcze w Galilei: «Syn Człowieczy musi być wydany w ręce grzeszników i ukrzyżowany, lecz trzeciego dnia zmartwychwstanie»” (Łk 24,5b-7).

Analiza tekstu biblijnego.

- Kto poszedł do grobu Jezusa?
- Który to był dzień tygodnia?
- Kto nagle pojawił się przy grobie?
- Jak zachowali się strażnicy?
- Co powiedzieli mężczyźni kobietom?
- Komu kobiety miały opowiedzieć o zmartwychwstaniu Pana Jezusa?
- Gdzie Pan Jezus udał się po zmartwychwstaniu?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Jezusa Zmartwychwstałego lub pokaz slajdu.

Propozycja 1.

Inscenizacja lub pantomima wydarzenia biblijnego.

Propozycja 2.

Odtworzenie filmu animowanego: „Nowy Testament 16: Zmartwychwstanie Chrystusa”.

Propozycja 3.

Kalambury.

Katecheta wybiera trzy dziewczynki, każdej z nich powierza pokazanie jednego z gestów:

- 1) zastanawianie się, kto otworzy grób;*
- 2) zdziwienie, że kamień jest odsunięty od grobu;*
- 3) radość z usłyszanego od mężczyzn nowiny o zmartwychwstaniu Pana Jezusa.*

Dziewczynki prezentują rzeźby, a pozostałe dzieci odgadują rzeźbę.

ZAKOŃCZENIE

Wielkanoc to najważniejsze święto w całym roku, gdyż Jezus pokonał śmierć i powstał z grobu, zmartwychwstał. Zmartwychwstanie to największy cud.

Kiedy kobiety ogłosiły apostołom wiadomość o zmartwychwstaniu Jezusa, wszystkich ogarnęła radość.

– W jaki sposób możemy wyrazić naszą radość ze zmartwychwstania Pana Jezusa?

Wyjaśnienie znaczenia słowa: „Alleluja”.

Nauka piosenki z gestami: „Alleluja, Alleluja, Alleluja, zmartwychwstał Pan”.

(można odtworzyć nagranie z piosenką)

My także cieszymy się z tego wydarzenia i wyrazimy naszą radość wspólnym śpiewem.

Alleluja, Alleluja, Alleluja, zmartwychwstał Pan.

Zmartwychwstał Pan, Alleluja.

Zmartwychwstał Pan, Alleluja.

Zmartwychwstał Pan, Alleluja.

Cieszymy się.

Cieszymy się, Alleluja.

Cieszymy się, Alleluja.

Cieszymy się, Alleluja.

Śpiewajmy Mu, itd.

Propozycja gestów do piosenki.

Dzieci ustawiają się w kole, maszerują i śpiewają. Podczas śpiewu mogą wykonywać odpowiednie ruchy, gesty, np.

Alleluja (klaskać w dłonie)

zmartwychwstał (unosić ręce w górę)

cieszymy się. (rysować uśmiech na swojej twarzy)

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

(katecheta przypomina uczniom, czym jest pascha!)

MODLITWA

„Akt wiary”.

55. DOBRY PASTERZ PROWADZI MNIE PRZEZ ŻYCIE

Cel ogólny

Przedstawienie prawdy, że Pan Jezus jest naszym Dobrym Pasterzem.
Kształtowanie postawy słuchania i wypełniania nauki Pana Jezusa.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Pan Jezus nazywa siebie Dobrym Pasterzem.
- wymienia cechy Jezusa Dobrego Pasterza.

Umiejętności

- wyjaśnia, w jaki sposób Pan Jezus troszczy się o nas,
- charakteryzuje Jezusa jako Dobrego Pasterza.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym (B.1.b),
- określa, co czynić, by być blisko Pana Jezusa – Dobrego Pasterza.

Metody

Pokaz, opowiadanie, analiza tekstu, analiza tekstu biblijnego, memoryzacja tekstu biblijnego, ekspozycja, rozmowa kierowana, metoda identyfikacji, techniki plastyczne, śpiew, autorefleksja, techniki multimedialne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, rekwizyty do stroju pasterza, historyjka obrazkowa, ilustracja przedstawiająca Jezusa Dobrego Pasterza, wycięte z papieru owieczki, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

Pokaz.

Rekwizyty do stroju pasterza (ciupaga, kapelusz, serdak). Można ubrać ucznia.

- Kto chodzi w takim stroju?
- Kto to jest pasterz?
- Czym zajmuje się pasterz?

ROZWINIĘCIE

Propozycja 1.

Opowiadanie katechety.

Dawno, dawno temu zdarzyła się ciekawa historia. Pewien pasterz, który codziennie wieczorem przeliczał swoje owieczki, zauważył, że jedna z nich gdzieś się zagubiła. Była to mała Kropeczka – bo pasterz każdą z nich nazywał po imieniu. Ona zawsze biegła na końcu, tak że nieraz pasterz, chcąc pośpieszyć całe stado, brał ją na ręce, aby się nie zmęczyła lub nie pokaleczyła. Chodził po całej zagrodzie, szukał jej i wołał. Kropeczka zaginęła. Pasterz pozamykał swoją owczarnię i wyruszył na poszukiwanie zagubionej. Była już noc, a w oddali słychać było wycie wilków. Pasterz z pośpiechu zapomniał nawet latarki. Szedł więc po ciemku i nasłuchując, myślał, że może ona gdzieś jest tu blisko. Kiedy schodził z urwiska, usłyszał ciche kwilenie. To jego owieczka! Choć było to bardzo niebezpieczne, pasterz pochylił się, aby spośród cierniowego krzaku wyciągnąć zagubioną i wystraszoną Kropeczkę. Przyniósł ją do domu, nakarmił, a potem długo jeszcze trzymał w ramionach, dopóki się nie uspokoiła.

(tekst Redakcji)

Analiza opowiadania.

- Jak nazywała się owieczka?
- Co stało się z małą owieczką?
- Dlaczego owieczka się zagubiła?
- Co zrobił pasterz, gdy zauważył brak Kropeczki?
- Gdzie pasterz znalazł owieczkę?

- Co zrobił pasterz, gdy znalazł owieczkę?
- O czym świadczy uczynek pasterza?

Propozycja 2.

Opowiadanie z historyjką obrazkową. Katecheta opowiada o pasterszu, następnie uczniowie układają w odpowiedniej kolejności historyjkę obrazkową i umieszczają ją na tablicy.

Opowiadanie:

To hala – wielka łąka w górach. Na hali pasą się owce. W stadzie jest dużo owiec – małe i duże, czarne i białe.

(1 obrazek: owce na łące, w tle góry, choinki)

Każdego stada pilnuje pasterz, który troszczy się o swoją owczarnię.

(2 obrazek: owce na łące, w tle góry, choinki, obok na kamieniu pasterz trzymający kij i pies)

Jeśli któraś owieczka zaplące się w ciernistym krzaku, pasterz szybko pomaga jej się wyplątać.

(3 obrazek: pasterz wyciągający owieczkę z ciernistego krzaku)

Gdy któraś wpadnie w skalną szczelinę, pasterz robi wszystko, żeby ją wyciągnąć.

(4 obrazek: pasterz wciągający owieczkę ze szczeliny skalnej)

Jeśli któraś się skaleczy, pasterz opatruje jej ranę.

(5 obrazek: pasterz opatrujący owieczkę, przy nim pies)

Wieczorem pasterz liczy owce i sprawdza, czy są wszystkie w stadzie.

(6 obrazek: pasterz liczący owce)

Jeśli którejś z nich brakuje, pasterz zostawia stado i idzie na poszukiwanie zagubionej owieczki.

(7 obrazek: pasterz udający się na poszukiwanie, z tyłu owieczki, w tle choinki, góry)

Szuka jej tak długo, aż ją znajdzie. Kiedy uda mu się odnaleźć owcę, pasterz bardzo cieszy się. Bierze owieczkę na ręce i zanosí do stada. Znów wszystkie owce są razem.

(8 obrazek: pasterz niosący owcę na rękach)

Nocą pasterz czuwa, by do stada nie zakradł się nieprzyjaciel.

(9 obrazek: Pasterz na kamieniu z psem przy nodze, w dali owce śpiące na łące, niebo z księżycem i gwiazdami)

Pan Jezus nazwał siebie Dobrym Pasterzem, a nas – owcami.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Ja jestem dobrym pasterzem. Dobry pasterz daje życie swoje za owce” (J 10,11).

Umieszczenie na tablicy planszy z tekstem: J 10,11 lub pokaz slajdu.

Memoryzacja tekstu biblijnego.

Analiza tekstu biblijnego.

- Jak Pan Jezus nazwał siebie?
- Jakim pasterzem jest Pan Jezus?
- Kogo Pan Jezus nazywa swoimi owcami?
- Dlaczego Pan Jezus nazwał siebie Dobrym Pasterzem?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Jezusa Dobrego Pasterza lub pokaz slajdu.

Pan Jezus nazwał siebie Dobrym Pasterzem, bo nas kocha i oddał za nas życie. Jako Dobry Pasterz prowadzi nas do swego Ojca, ucząc swoim słowem i dając nam przykład dobrego życia.

Każdy z nas należy do Owczarni Pana Jezusa i dlatego powinniśmy starać się o to, aby być zawsze blisko Niego. Z Nim nigdy nie zabłądzimy w drodze do nieba.

- Co powinniśmy czynić, aby być blisko Pana Jezusa?

ZAKOŃCZENIE

Wypełniając naukę Pana Jezusa – naszego Dobrego Pasterza, okazujemy Mu miłość i jesteśmy blisko Niego.

Każde dziecko otrzymuje wyciętą z papieru owieczkę, którą koloruje. Katecheta wpisuje na niej imię dziecka. Pokolorowane owieczki umieszczamy obok ilustracji przedstawiającej Jezusa Dobrego Pasterza. Możemy ją wykorzystać jako element dekoracyjny np. sali.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

– Jak dziękuję Jezusowi – Dobremu Pasterzowi za to, że się mną opiekuje?

*Nauka piosenki: „Jezus przez życie mnie wiedzie”
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Jezus przez życie mnie wiedzie,
daje mi silne swe dłonie,
kroczy przede mną na przedzie
i drogę wskazuje nam wciąż.

*lub nauka piosenki: „Pan jest Pasterzem moim”
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Pan jest pasterzem moim,
niczego mi nie braknie.
Na niwach zielonych pasie mnie,
nad wody spokojne prowadzi mnie.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Jezus przez życie mnie wiedzie” lub „Pan jest Pasterzem moim”.

56. ODDAJĘ CZEŚĆ MARYI KRÓLOWEJ POLSKI

Cel ogólny

Ukazanie prawdy, że Maryja jest naszą Matką i Królową Polski.
Kształtowanie postawy oddawania czci Maryi Królowej Polski.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Maryja jest Matką Pana Jezusa i naszą Matką,
- nazywa Maryję Królową Polski,
- przytacza słowa „Apelu Jasnogórskiego”.

Umiejętności

- wyjaśnia znaczenie świąt i uroczystości (B.5.1),
- charakteryzuje Maryję jako Królową Polski,
- wybiera sposoby oddawania czci Maryi Królowej Polski,
- identyfikuje obraz Matki Boskiej Częstochowskiej.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym (B.1.b),
- wybiera sposób oddawania czci Matce Bożej Królowej Polski.

Metody

Opowiadanie, pogadanka, pokaz slajdów, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, śpiew, celebacja, autorefleksja, techniki multimedialne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, tekst opowiadania, slajdy przedstawiające dzieci z mamą, obraz Matki Bożej Częstochowskiej, stolik przykryty białym obrusem.

MODLITWA

„Zdrowaś Maryjo...”.

WPROWADZENIE

Pokaz i omówienie slajdów ukazujących rolę matki w życiu dziecka. Slajdy: matka z dzieckiem w różnych sytuacjach: podaje leki, przytula, bawi się itp.

– Jaką rolę pełni matka w życiu dziecka?

Na co dzień często zwracamy się do naszej mamy. Kiedy cieszymy się lub smucimy z jakiegoś powodu, najlepiej wtedy z nią porozmawiać. Ona zawsze pocieszy i, gdy trzeba, pomoże. Mama nas kocha i troszczy się o nas, odgrywa wielką rolę w naszym życiu. To u niej szukamy pomocy i wsparcia. Do niej zwracamy się ze swoich kłopotów i zmartwień. Ona najlepiej nas zrozumie i uczyni wszystko, by nam pomóc.

Pan Bóg dał każdemu mamę tu na ziemi, ale także dał nam Mamę, która jest w niebie.

– Kto jest naszą Mamą w niebie?

Mamy Matkę Pana Jezusa – Maryję.

ROZWINIĘCIE

Maryja zawsze była blisko Boga. Zanim została Matką Jezusa i naszą mieszkała w Nazarecie. Była bardzo dobra, pracowita, radośna, chętnie pomagała innym, ale przede wszystkim dużo się modliła. Pan Bóg widział dobre serce Maryi i dlatego wybrał Ją na Matkę swojego Syna. Anioł Gabriel, którego Bóg posłał do Maryi, nazwał Ją błogosławioną i pełną łaski, czyli szczęśliwą, wybraną przez samego Boga spośród wielu innych kobiet.

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Anioł wszedł do Niej i rzekł: «Bądź pozdrowiona, pełna łaski, Pan z Tobą, błogosławiona jesteś między niewiastami». (...) Na to rzekła Maryja: «Oto ja służebnica Pańska, niech mi się stanie według twego słowa!»» (Łk 1,28.38a).

Analiza tekstu biblijnego.

- Jakimi słowami anioł zwrócił się do Maryi?
- Jaką wiadomość przekazał Maryi Anioł Gabriel?
- Co odpowiedziała Maryja aniołowi?

Maryja powiedziała o sobie, że zawsze jest posłuszna Panu Bogu. Za swoje dobre życie Bóg Ją wynagrodził. Została wzięta do nieba i ogłoszona Królową nieba i ziemi. Teraz modli się za nas i pomaga nam w codziennym życiu. Ona, tak jak nasza mama, rozumie wszystkie nasze sprawy.

Ludzie kochają Matkę Bożą. Mają w domach obrazy i figurki przedstawiające Jej postać. W różnych miejscach są kapliczki dla uczczenia Maryi. My Polacy czcimy Maryję jako naszą Matkę i Królową Polski.

Ekspozycja i omówienie obrazu Matki Bożej Częstochowskiej.

Umieszczenie obrazu na stoliku przykrytym białym obrusem.

- Jak nazywa się Matka Boża przedstawiona na obrazie?
- Gdzie znajduje się Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej?

Obraz Matki Bożej Częstochowskiej znajduje się w Częstochowie na Jasnej Górze od bardzo dawna. Opiekują się nim zakonnicy w białych strojach – paulini. Obraz ten można łatwo rozpoznać pośród innych obrazów, ponieważ na twarzy Maryi są dwie długie rysy.

Wielu ludzi z całej Polski udaje się pieszo do Matki Bożej na Jasną Górę, aby czcić Ją jako Królową Polski i dziękować za wszystkie łaski, jakie wyprosiła i nadal wyprasza dla nas u Boga. Codziennie, na Jasnej Górze o godzinie 21.00, ludzie modlą się do Maryi Królowej Polski, śpiewając „Apel Jasnogórski”, prosząc, aby opiekowała się naszym krajem - Polską.

Uroczystość Maryi Królowej Polski obchodzimy 3 maja.

ZAKOŃCZENIE

- Jak można oddawać cześć Maryi Królowej Polski?

Autorefleksja.

Pomyślmy:

– Jak często modłę się do Maryi – mojej Matki w niebie?

Nauka: „Apelu Jasnogórskiego”.

Maryjo, Królowo Polski!

Jestem przy Tobie,

pamiętam o Tobie

i czuam na każdy czas.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Wszyscy stoją w kręgu, wokół obrazu Matki Bożej Częstochowskiej.

Śpiew: „Apel Jasnogórski”.

57. WNIEBOWSTĄPIENIE PANA JEZUSA

Cel ogólny

Ukazanie wydarzenia wniebowstąpienia Pana Jezusa.

Zachęcenie do częstego spotykania się z Panem Jezusem.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Pan Jezus wstąpił do nieba,
- opowiada o wniebowstąpieniu Pana Jezusa.

Umiejętności

- wyjaśnia, czym można zasłużyć na niebo,
- proponuje, jak należy postępować, aby osiągnąć niebo.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym – wniebowstąpienie Pańskie (B.1.b),
- wyraża wdzięczność Bogu za dary płynące z wydarzeń zbawczych (E.1.f).

Metody

Śpiew, techniki multimedialne, nadawanie tytułów ilustracjom, uroczyste odczytanie tekstu biblijnego, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, rozmowa kierowana, techniki multimedialne, zabawa dydaktyczna: droga do nieba, techniki plastyczne, autorefleksja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, nagranie z piosenką, świeca, ilustracje przedstawiające wydarzenia z życia Jezusa (narodziny, pokłon Trzech Mędrców, ofiarowanie w świątyni, Kana Galilejska, wjazd do Jerozolimy, śmierć, zmartwychwstanie), ilustracja przedstawiająca wniebowstąpienie Jezusa, film Nowy Testament 16: Zmartwychwstanie Chrystusa, szablon z papieru chmury i drabiny, kartki samoprzylepne.

MODLITWA

Śpiew: „Spotkał mnie dziś Pan”.
(można odtworzyć nagranie z piosenką)

WPROWADZENIE

Na naszych spotkaniach wielokrotnie mówiliśmy o różnych wydarzeniach z życia Jezusa.

Ekspozycja lub pokaz slajdów ilustracji przedstawiających wydarzenia z życia Jezusa i nadanie im tytułów.

Wśród ilustracji powinny być: narodziny Pana Jezusa, pokłon Trzech Mędrców, ofiarowanie w świątyni, wjazd do Jerozolimy, śmierć, zmartwychwstanie.

Dziś dowiemy się o kolejnym ważnym wydarzeniu z życia Pana Jezusa – wniebowstąpieniu.

ROZWINIĘCIE

Zmartwychwstały Pan Jezus spotykał się z Apostołami i swoimi najbliższymi. Czterdziestego dnia po zmartwychwstaniu zaprowadził uczniów na górę, aby tam z nimi się pożegnać przed odejściem do nieba.

Uroczyste odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„(...) rozstał się z nimi i został uniesiony do nieba” (Łk 24,51b).

Analiza tekstu biblijnego.

- Gdzie Pan Jezus zaprowadził uczniów?
- Co Pan Jezus uczynił na górze?
- Którego dnia po zmartwychwstaniu Pan Jezus wstąpił do nieba?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej wniebowstąpienie Pana Jezusa lub pokaz slajdu.

Pan Jezus wstąpił do nieba, Apostołowie nie mogli Go już zobaczyć, ale byli radośni, bo otrzymali obietnicę, że zawsze będzie z nimi.

Można odtworzyć fragment – „Wniebowstąpienia Jezusa” filmu animowanego: „Nowy Testament 16: Zmartwychwstanie Chrystusa”.

ZAKOŃCZENIE

- Co powinniśmy robić, aby kiedyś spotkać się z Panem Jezusem w niebie?

Zabawa dydaktyczna: „Droga do nieba”.

Katecheta umieszcza na tablicy wyciętą z papieru chmurę, pod nią drabinę. Uczniowie na kartkach samoprzylepnych piszą co mogą zrobić, aby spotkać się z Jezusem. Po przeczytaniu umieszczają je na drabinie, prowadzącej do nieba.

Przez chrzest staliśmy się dziećmi Bożymi, żyjąc tu na ziemi, powinniśmy poznawać naukę Pana Jezusa, a wypełniając ją, spotkamy się z Nim w niebie.

Uroczystość wniebowstąpienia Pana Jezusa to bardzo radosne święto. W tym dniu dziękujemy Mu za to, że jest obecny wśród nas tu na ziemi i prowadzi nas do Boga. I chociaż Go nie widzimy, to możemy się z Nim spotkać podczas Mszy Świętej, na modlitwie i na katechezie.

Autorefleksja.

Pomyślmy:

- Jak często spotykam się z Panem Jezusem na Mszy Świętej?
- Jak modłę się rano, wieczorem?
- Jak zachowuję się na katechezie?

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

58. ZESŁANIE DUCHA ŚWIĘTEGO

Cel ogólny

- Zapoznanie z wydarzeniem Zesłania Ducha Świętego.
- Kształtowanie postawy modlitwy do Ducha Świętego.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że Pan Jezus zesłał Ducha Świętego,
- wymienia symbole Ducha Świętego,
- nazywa Ducha Świętego Pocieszycielem – przytacza modlitwę: „Chwała Ojcu...”.

Umiejętności

- wyjaśnia, od kiedy w nas mieszka Duch Święty,
- redaguje krótkie wezwanie modlitwy do Ducha Świętego.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym – Zesłanie Ducha Świętego (B.1.b),
- wyraża wdzięczność Bogu za dary płynące z wydarzeń zbawczych (F.1.f).

Metody

Rozsypanka wyrazowa, rozmowa kierowana, uroczyste odczytanie fragmentu Pisma Świętego, analiza tekstu biblijnego, ekspozycja, modlitwa spontaniczna, śpiew, techniki multimedialne, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, świeca, ilustracja przedstawiająca Zesłanie Ducha Świętego, nagranie z piosenką.

MODLITWA

„Ojcze nasz”.

WPROWADZENIE

- O jakim wydarzeniu z życia Pana Jezusa mówiliśmy na poprzedniej katechezie?
- Którego dnia po zmartwychwstaniu Pan Jezus wstąpił do nieba?

Pan Jezus, przed swoim odejściem do nieba, obiecał Apostołom, że da im kogoś, kto ich pocieszy i doda odwagi. Układając rozsypankę wyrazową, dowiemy się, kto to był.

Rozsypanka wyrazowa.

Umieszczenie na tablicy 10 wyciętych z pomarańczowego papieru płomieni (format A5). Na każdym z nich z jednej strony litera, a z drugiej cyfra. Hasło: DUCH ŚWIĘTY.

ROZWINIĘCIE

Pan Jezus powiedział: „Ja zaś będę prosił Ojca, a innego Pocieszyciela da wam, aby z wami był na zawsze” (J 14,16).

- O co Pan Jezus prosi Ojca?

Pocieszycielem nazwał Jezus Ducha Świętego.

Uroczyste odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„znajdowali się wszyscy razem na tym samym miejscu. Nagle dał się słyszeć z nieba szum, jakby uderzenie gwałtownego wichru, i napełnił cały dom, w którym przebywali. Ukazały się im też języki jakby z ognia, które się rozdzieliły, i na każdym z nich spoczął jeden.

I wszyscy zostali napełnieni Duchem Świętym, i zaczęli mówić obcymi językami, tak jak im Duch pozwalał mówić” (Dz 2,1-4).

Analiza tekstu biblijnego.

- Co się wydarzyło w domu, w którym przebywali Apostołowie?
- Jakie znaki widzieli Apostołowie nad swoimi głowami?
- Kim zostali napełnieni Apostołowie?
- Jaki dar otrzymali Apostołowie?

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej Zesłanie Ducha Świętego.

Gdy Duch Święty zstąpił na Apostołów poczuł w sobie siłę i odwagę, wyszli przed Wieczernik i zebranym ludziom zaczęli głosić słowo Boże. Mówili tak odważnie i mądrze, że wiele tysięcy ludzi uwierzyło w to, co głosili.

ZAKOŃCZENIE

Od chwili chrztu świętego Duch Święty mieszka w każdym z nas, pomaga nam dobrze zrozumieć naukę Pana Jezusa. Opiekuje się też całą Rodziną Bożą – Kościołem. Duch Święty przedstawiany jest m.in. jako wiatr, ogień, gołębica.

W różnych naszych sprawach możemy modlić się do Ducha Świętego, np.:

Duchu Święty, naucz mnie modlić się.

Duchu Święty, pomóż mi być dobrym.

Duchu Święty, pociesz mnie.

Duchu Święty daj mi mądrość, prowadź w życiu mnie.

Modlitwa spontaniczna do Ducha Świętego.

Modlitwę kończymy uwielbieniem Pana Boga.

Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu. Jak była na początku, teraz i zawsze, i na wieki wieków. Amen.

*Nauka piosenki: „Czy wy wiecie, że jesteście świątynią?”
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

Czy wy wiecie, że jesteście świątynią?

Czy wy wiecie, że jesteście świątynią?

Czy wy wiecie, że jesteście świątynią?

Świątynią, w której mieszka Święty Duch.

Ref. Pełni mocy, wdzięczności i chwały.

Pełni mocy, wdzięczności i chwały.

Pełni mocy, wdzięczności i chwały.

Świątynią, w której mieszka Święty Duch.

2. Tak, my wiemy, że jesteście świątynią.
Tak, my wiemy, że jesteście świątynią.
Tak, my wiemy, że jesteście świątynią.
Świątynią, w której mieszka Święty Duch.

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Śpiew: „Czy wy wiecie, że jesteście świątynią?”.

59. UCZESTNICZĘ W PROCESJI BOŻEGO CIAŁA

Cel ogólny

Ukazanie prawdy, że w uroczystość Bożego Ciała czcimy Jezusa obecnego w Najświętszym Sakramencie.

Kształtowanie postawy oddawania czci Panu Jezusowi poprzez udział w procesji Bożego Ciała.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, kogo czcimy w uroczystość Bożego Ciała,
- używa poprawnie pojęć: monstrancja, procesja, Najświętszy Sakrament.

Umiejętności

- opisuje zwyczaje uroczystości Bożego Ciała (B.4),
- wyjaśnia sens procesji eucharystycznej i uzasadnia potrzebę udziału w niej (B.2.2),
- opowiada, na czym polega udział w procesji.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym – Boże Ciało (B.1.b),
- planuje udział w procesji, aby w ten sposób wyrazić swoją miłość do Pana Jezusa.

Metody

Śpiew, ekspozycja, techniki multimedialne, pogadanka, rozmowa kierowana, analiza tekstu biblijnego, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, ilustracja przedstawiająca rodzinny spacer, ilustracja przedstawiająca monstrancję, obraz lub fotografie z procesji Bożego Ciała, fotografie ołtarzy przygotowanych przez ludzi, nagranie z piosenką.

MODLITWA

Śpiew: „Ojcie, chwała Tobie...” lub „Czy wy wiecie, że jesteście świątynią?”.

(można odtworzyć nagranie z piosenką)

WPROWADZENIE

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiającej rodzinny spacer lub pokaz slajdu.

- Z kim lubicie spacerować?
- Czemu służy spacer?

Spacerując, odpoczywamy, podziwiamy piękno świata i spotykamy różnych ludzi.

Jest taki dzień w roku, gdy z Panem Jezusem idziemy ulicami naszych miast/wsi. To uroczystość Bożego Ciała.

ROZWINIĘCIE

Pan Jezus w Wielki Czwartek, podczas Ostatniej Wieczerzy, przemieniając chleb w swoje Ciało, wypowiedział słowa:

Odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„Bierzcie, to jest Ciało moje” (Mk 14,22b).

- O co prosi nas Pan Jezus?

Pan Jezus jest obecny w Najświętszym Sakramencie – pod postacią Chleba. W uroczystość Bożego Ciała jest niesiony przez kapłana w złotej monstrancji.

Ekspozycja i omówienie ilustracji lub slajdu przedstawiającego monstrancję.

Idąc w uroczystej procesji, towarzyszymy Panu Jezusowi. Zatrzymujemy się przy czterech ołtarzach. Przy każdym oddajemy hołd Panu Jezusowi, potem kapłan błogosławi ludzi Najświętszym Sakramentem. Wszyscy, którzy uczestniczą w procesji, śpiewają pieśni ku czci Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie.

Ekspozycja i omówienie ilustracji lub slajdu przedstawiającego procesję Bożego Ciała oraz ołtarzy przygotowanych przez ludzi.

– Co mogą robić dzieci, aby aktywnie uczestniczyć w procesji?

ZAKOŃCZENIE

Omawiamy z dziećmi zwyczaj procesji w danej parafii i sposób, w jaki mogą wziąć w niej udział.

Na uroczystość Bożego Ciała dekorujemy ulice, którymi przechodzi Pan Jezus. Podczas procesji Bożego Ciała ludzie, aby oddać cześć Panu Jezusowi, śpiewają pieśni, niosą chorągwie i obrazy, dziewczynki sypią kwiatki.

Zachęcamy dzieci do czynnego udziału w procesji.

- Kogo czcimy w uroczystość Bożego Ciała?
- Kto bierze udział w procesji?
- Komu błogosławi Pan Jezus, idąc ulicami miast i wsi?
- W jaki sposób możemy wziąć czynny udział w procesji?

*Nauka pieśni: „Wielbię Ciebie...”
(odtworzenie nagrania z pieśnią)*

Wielbię Ciebie w każdym momencie,
o żywy Chlebie nasz, w tym Sakramencie. (3 razy)

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Podziękujmy Panu Jezusowi za to, że jest obecny w kościele pod postacią Chleba.

Śpiew: „Wielbię Ciebie...”.

60. WAKACJE Z PANEM BOGIEM

Cel ogólny

Ukazanie wakacji jako czasu odpoczynku oraz spotkania z Bogiem i człowiekiem.

Kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za wakacje i piękno otaczającego świata.

Cele szczegółowe

Uczeń:

Wiedza

- podaje, że czas odpoczynku jest darem Pana Boga,
- opowiada o chrześcijańskim przeżywaniu czasu wakacji.

Umiejętności

- wyjaśnia, co przypomina Pana Boga podczas wakacji,
- ilustruje sposób spędzania wakacji,
- wskazuje, że podczas wakacji należy pamiętać o niedzielnej Mszy Świętej i codziennej modlitwie.

Postawy

- angażuje się w przeżywanie wydarzeń w roku liturgicznym,
- dziękuje Panu Bogu za piękny świat i wakacje,
- planuje udział we Mszy Świętej i codzienną modlitwę.

Metody

Śpiew (z gestami), techniki multimedialne, opowiadanie, analiza tekstu, uroczyste odczytanie tekstu biblijnego, analiza tekstu biblijnego, pogadanka, ekspozycja, techniki plastyczne.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, tekst opowiadania, świeca, ilustracje przedstawiające ludzi: idących do kościoła, modlących się, wędrujących wśród otaczającego świata przyrody, rozmawiających, ilustracja przedstawiająca bawiące się dzieci, nagranie z piosenką.

MODLITWA

Śpiew: „Sercem kocham Jezusa...”
(można odtworzyć nagranie z piosenką)

WPROWADZENIE

Za kilka dni rozpoczną się wakacje. Przez cały rok chodziliście do szkoły. Uczestniczyliście w spotkaniach katechetycznych, na których poznawaliście dobrego Boga Ojca i Jego Syna – Jezusa. Teraz czas odpocząć.

Odczytanie i analiza opowiadania.

„Rodzice czekali na upragniony urlop. Byli już bardzo zmęczeni codzienną pracą. Chcieli spędzić wolny czas na wsi u kochanego dziadka Aleksandra. Mamusia już niedługo miała urodzić dziecko, tym bardziej więc potrzebowała spokoju i świeżego powietrza. Mamie coraz trudniej było chodzić, więc Kasia i Wojtuś pomagali jej we wszystkim: sprząтали, wynosili śmieci, nakrywali do stołu, nawet ubierali mamusi buty, ponieważ nie mogła się już schylać.

Nadszedł w końcu dzień wyjazdu. Mama, tato, babcia i dzieci przybyli na wieś. U dziadka można było naprawdę odpocząć. Wokoło szumiały łąki i świerkowe lasy, w ogrodzie śpiewały ptaki, w oddali słychać było plusk rzeki, Dziadek Aleksander miał różne zwierzęta: dwa koty, psa Burka, który szczekał radośnie i merdał ogonem na widok dzieci, w stajni trzymał konia Gerwazego i łaciatą krowę Mućkę. Kasia codziennie przynosiła z kurnika świeże jajka, zniesione przez czubate kury.

Dzieci uczyły się podziwiać świat stworzony przez Boga. Ciekawiły je mrówki, i zające, raz nawet, widziały sarenkę i bociana. Poszukiwały w trawie grających na skrzypkach świerszczy i biegały za barwnymi motylami. Wrzucały do rzeki kamyczki i patrzyły w zadumie,

jak pszczoły znoszą do uli nektar kwiatowy.

A wieczorem Kasia, Wojtuś, rodzice, babcia i dziadek dziękowali Bogu za jego dary słowami psalmu:

«Wychwalajcie Pana: słońce i księżycu; gwiazdy na niebie; deszczu i roso; upale i chłodzie, ptaki i zwierzęta! Wywyższajcie Pana swego

na wieki! Albowiem Pan jest dobry, a jego łaska trwa przez wszystkie czasy!».

Gdy nadeszła niedziela, Kasia zerwała z łąki kwiaty i zrobiła z nich piękny bukiet. Postanowiła zanieść go Jezusowi do kościoła. Wszyscy ubrali się odświętnie i wyruszyli na Mszę świętą, by wychwalać Boga za Jego dary”.

(„Jak dzieci wychwalały dobrego Boga?”, w: s. Teresa Biłyk, „Chcę kochać”, Kraków 2005)

Analiza opowiadania.

- Gdzie rodzina Kasi i Wojtka spędzała wakacje?
- Co robiły dzieci podczas wakacji?
- Co wszyscy robili wieczorem?
- Co zrobili w niedzielę?

ROZWINIĘCIE

Pan Bóg naucza, że tak jak On mamy pracować przez sześć dni, a siódmego dnia odpocząć i poświęcić ten dzień Jemu.

Uroczyste odczytanie fragmentu Pisma Świętego.

„A gdy Bóg ukończył w dniu szóstym swe dzieło, nad którym pracował, odpoczął dnia siódmego po całym swym trudzie, jaki podjął. Wtedy Bóg pobłogosławił ów siódmy dzień i uczynił go świętym; w tym bowiem dniu odpoczął po całej swej pracy, którą wykonał stwarzając” (Rdz 2,2-3).

Analiza tekstu biblijnego.

- Co Pan Bóg robił siódmego dnia tygodnia?
- Jakim dniem Bóg uczynił dzień siódmy?
- Jak można odpoczywać?

Podczas odpoczynku nie możemy zapominać o Panu Bogu.

Ekspozycja i omówienie ilustracji przedstawiających: ludzi idących do kościoła, ludzi modlących się, ludzi na spacerze, ludzi rozmawiających, bawiące się dzieci lub pokaz slajdów. – W jaki sposób możemy odpoczywać w czasie wakacji?

– O czym powinniśmy pamiętać w czasie wakacji?

Wszystko, co nas otacza, a więc: drzewa, las, ptaki, kwiaty, łąka, woda, słońce mówi nam i przypomina o Bogu. To wszystko jest Jego darem dla nas. Cały piękny świat Bóg przygotował i ofiarował każdemu z nas.

Kto w czasie wakacji pamięta o Bogu i podziwia wspaniałe dzieła Boże, ten postępuje tak, jak chce tego Pan Bóg.

Podczas wakacji należy pamiętać, żeby w każdą niedzielę uczestniczyć we Mszy Świętej i codziennie modlić się rano i wieczorem.

ZAKOŃCZENIE

Podziękujmy Panu Bogu za dar odpoczynku w wakacje.

Uczniowie powtarzają: Dziękujemy Ci, Boże.

Dobry Boże, gdy będziemy się cieszyć promieniami i ciepłem słońca, chcemy Ci mówić:

– Dziękujemy Ci, Boże.

Gdy w czasie wycieczki będziemy oglądać piękne widoki, góry, lasy, morze, będziemy się nimi zachwycać i modlić się do Ciebie:

– Dziękujemy Ci, Boże.

Boże, wszystko cokolwiek pięknego zobaczymy w czasie wakacji, niech nam przypomina Ciebie.

– Dziękujemy Ci, Boże.

lub

Wspaniały jesteś Boże w szumie lasu,
Wspaniały jesteś Boże w szumie wody,
Wspaniały jesteś Boże w blasku słońca,
Wspaniały jesteś Boże w powiewie wiatru,
Wspaniały jesteś Boże w śpiewie ptaków.

*Śpiew z gestami: „Kto stworzył?”
(można odtworzyć nagranie z piosenką)*

ZADANIE

Praca z podręcznikiem ucznia.

MODLITWA

Prośmy Boga, naszego dobrego Ojca o dobre przeżycie wakacji.

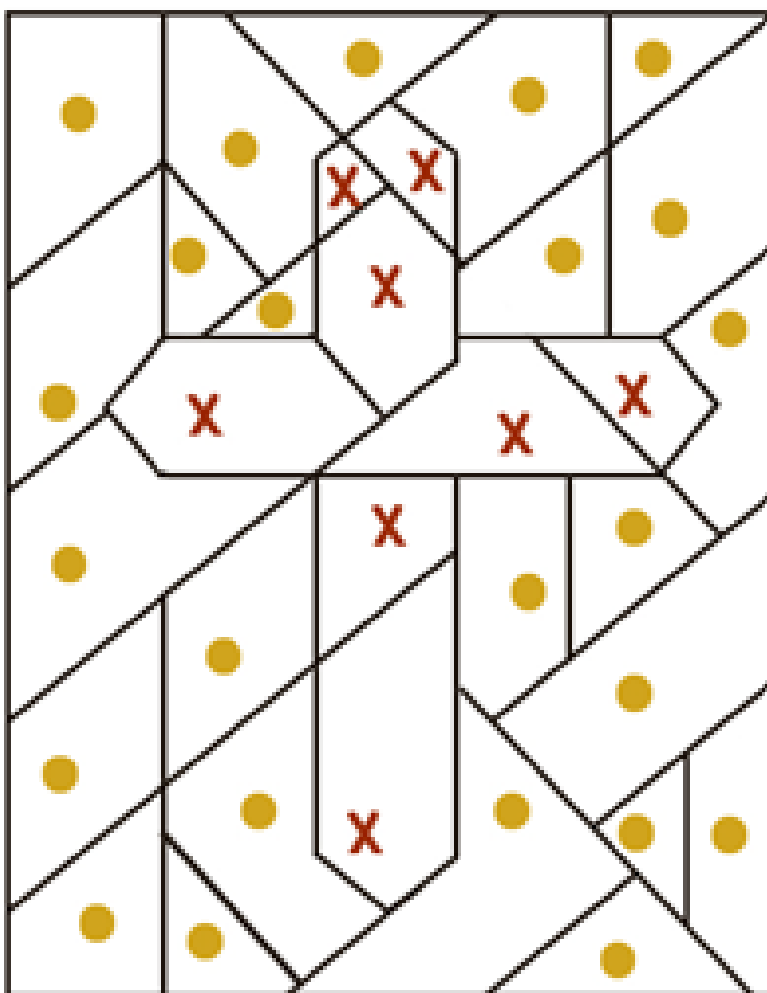
„Ojcze nasz”.

ANEKS

Materiały pomocnicze

3. Znak krzyża uwielbieniem Boga

Znajdź ukryty krzyż, kolorując według wzoru.

5. Kościół wspólnotą wierzących

Odszukaj i pokoloruj dom Pana Jezusa.

11. Odpowiadam na Boże wezwanie

Kto powiedział te słowa? Wybierz odpowiedź z ramki i połącz ją z napisem.

„Mów Panie, bo sługa Twój słucha”

S Y M E O N S E B A S A M U E L

13. Przez chrzest staję się świątynią Ducha Świętego

Ozdób ramkę i wpisz swoje imię.

Panie Boże, dziękuję Ci za mój
chrzest. Od tego dnia jestem
Twoim dzieckiem. Mogę wołać
do Ciebie - O J C Z E.

14. W kościele spotykam Pana Jezusa

(instrukcja dla nauczyciela)

Połącz nazwy przedmiotów znajdujących się w kościele z ich opisem, kolorując według instrukcji.

Wieczna lampka (kolor czerwony)	–	znajduje się blisko ołtarza i pali się na czerwono
Chrzcielnica (kolor złoty)	–	naczynie, w którym znajduje się woda święcona
Ołtarz (kolor brązowy)	–	stół, przy którym ksiądz odprawia Mszę Świętą
Kropielnica (kolor szary)	–	naczynie na drzwiach kościoła, w którym jest woda święcona
Tabernakulum (kolor srebrny)	–	najważniejsze miejsce w kościele, domek Pana Jezusa
Konfesjonał (kolor żółty)	–	miejsce, w którym wierni wyznają grzechy.

(tabela dla ucznia znajduje się na następnej stronie)

(tabela dla ucznia)

Wieczna lampka	naczynie, w którym znajduje się woda święcona
Chrzcielnica	miejsce, w którym wierni wyznają grzechy
Ołtarz	naczynie na drzwiach kościoła, w którym jest woda święcona
Kropielnica	znajduje się blisko ołtarza i pali się na czerwono
Tabernakulum	stół, przy którym ksiądz odprawia Mszę Świętą
Konfesjonał	najważniejsze miejsce w kościele, dom Pana Jezusa

17. Przykazania wyrazem miłości Boga (Dekalog)

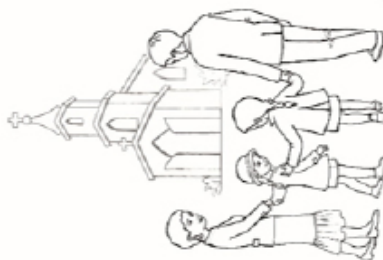
*Zamaluj wszystkie litery B i C i odczytaj, jak inaczej nazywamy die-
sięć przykazań Bożych.*

D	C	B
E	C	B
B	K	C
C	A	C
C	B	L
B	C	O
C	B	G

18. Niedziela dniem świętym

Ponumeruj kolejność wykonywanych czynności w niedzielę. Narysuj, jak rodzina wspólnie spędza czas.

(katecheta rozdaje uczniom czyste kartki formatu A4 do wykonania rysunku)

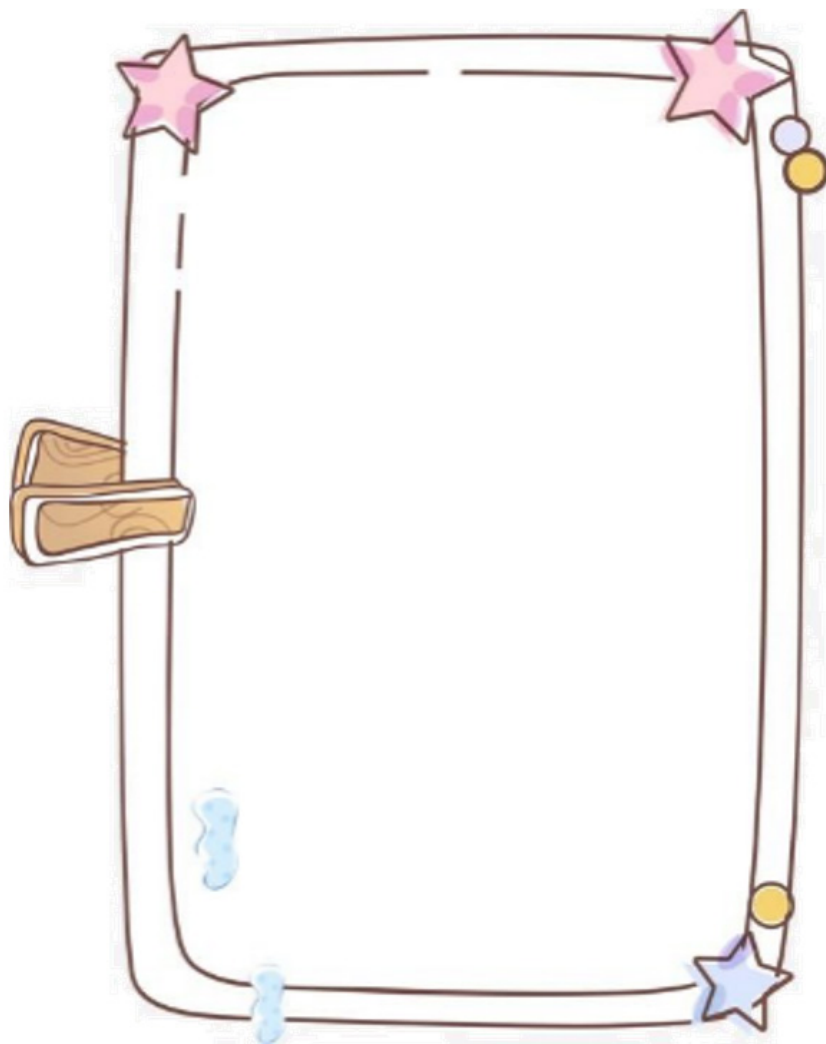
19. Bóg miłosiernym Ojcem

Znajdź 10 szczegółów, którymi różnią się te obrazki.

22. Wspólnota szkolna miejscem budowania relacji

W ramce narysuj tyle uśmiechniętych buziek, ile masz koleżanek i kolegów w klasie.

28. Modlitwa rozmową z dobrym Ojcem

Wklej słowa w odpowiednie (wykropkowane) miejsca.

..... to rozmowa Z

Naklejki – do wycięcia

Modlitwa

człowieka

Bogiem

34. Święty Stanisław Kostka patron dzieci i młodzieży

Przyjrzyj się ilustracji w podręczniku i odszukaj w ramce nazwy przedmiotów, które były ważne i potrzebne św. Stanisławowi.

	R	Ó	Ż	A	N	I	E	C								
		O	B	R	A	Z	E	K								
	Z	M	A	R	Y	J	Ą									
H	STANISŁAW KOSTKA PATRON DZIECI I MŁODZIEŻY 								B							
A									I							
B									B							
I									L							
T									I							
									A							
									T	O	B	O	Ł	E	K	
									N	A		K	I	J	U	

35. Ze świętą Bernadettą modlę się do Maryi

Ułóż puzzle.

(puzzle do wycięcia)

38. Modlimy się za zmarłych

Uzupełnij brakujące słowa modlitwy: „Wieczny odpoczynek”.

Wieczny

racz im dać, ,

a wiekuista

niechaj im

Niech

w pokoju wiecznym.

Amen.

40. Czekamy na Pana Jezusa – Adwent

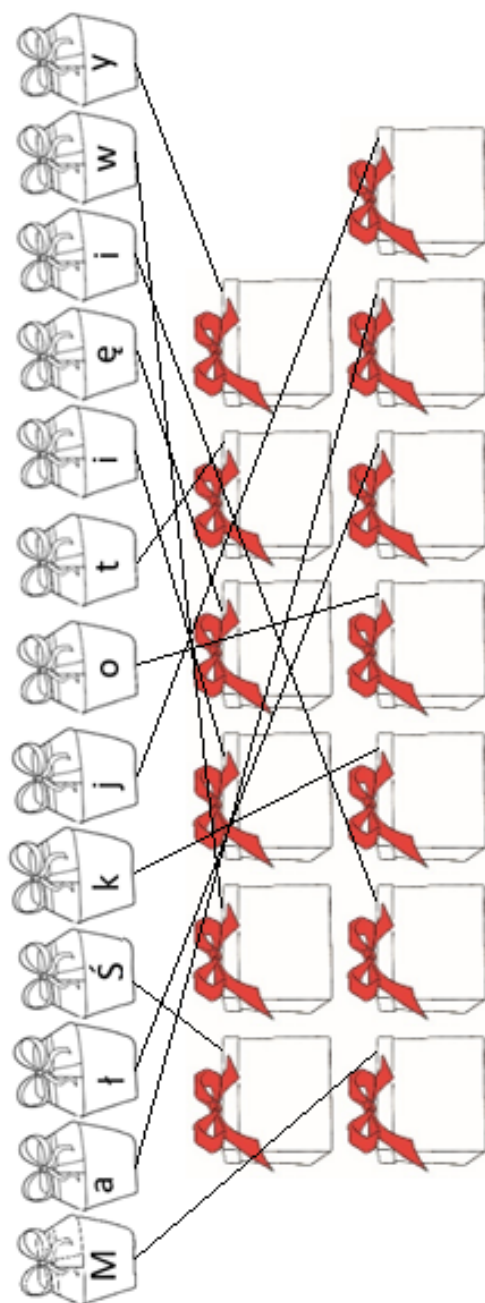
Wstaw litery w odpowiednie okienka, a dowiesz się jak nazywa się czas oczekiwania na Pana Jezusa.

3	5	2	4	6	1
W	N	D	E	T	A

1	2	3	4	5	6

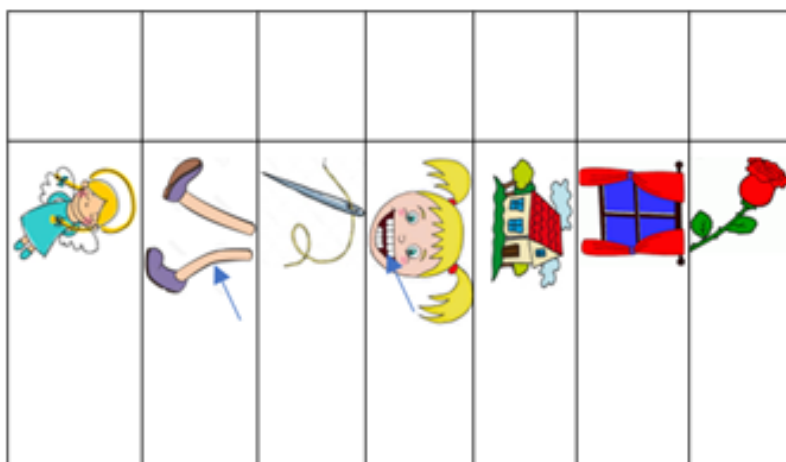
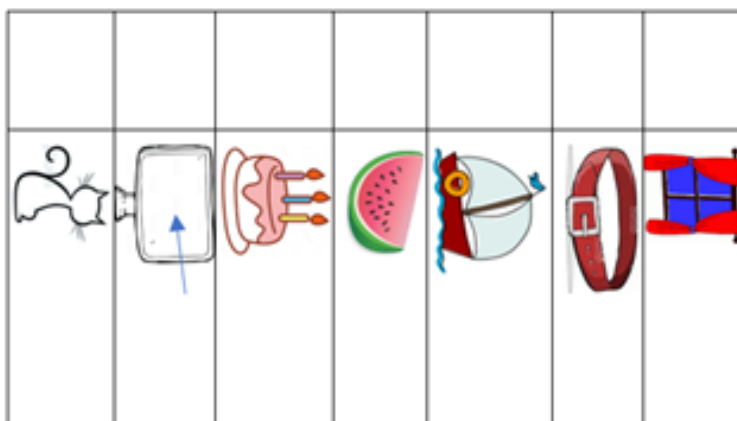
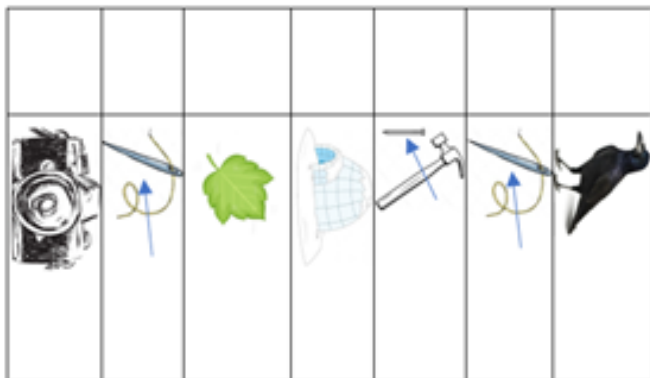
41. Święty Mikołaj uczy nas dobroci

Wstaw litery w odpowiednie miejsca.

42. Wieczera wigilijna

Wpisz w okienko pierwszą literę przedmiotu na ilustracji.

46. Środa Popielcowa wezwaniem do nawrócenia

Jak Symeon nazwał Jezusa? Odszukaj i pokoloruj słowa.

- 1. ŚWIATŁOŚĆ
- 2. ŚWIATA

N	R	J	Ś	A	L
G	L	T	W	T	Q
F	X	C	I	A	A
Ś	W	I	A	T	A
N	K	R	T	N	D
P	Z	E	Ł	R	H
T	L	N	O	D	G
U	X	H	Ś	D	Z
M	V	D	Ć	U	K

48. Wielki Post przygotowaniem do Wielkanocy

Uzupełnij treść modlitwy, wstaw brakujące wyrazy.

„Akt żalu”

Ach, za me złości.

Jedynie dla Twej

Bądź miłościw grzesznemu.

Dla Ciebie odpuszczam

Nakleiki – do wycięcia

żałuję

miłości

mnie

bliźniemu

52. Wielki Piątek – dziękujemy Jezusowi za to, że oddał za nas życie

Uzupełnij brakujące słowa modlitwy.

Któryś za nas rany,

..... ,

zmiłuj się nad

Naklejki – do wycięcia

cierpiał

Jezu

Chryste

nami

